

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 13/št. 136
september 2017

www.bukla.si

Ker zgodbe navdihujejo ...

Intervjuji: Ervin Fritz, Dušan Jelinčič, Mirana Likar in Svetlana Slapšak; nominiranci za literarne nagrade

Finalisti nagrade **NOVO MESTO** za najboljšo zbirko kratke proze:

**SUZANA TRATNIK, LUCIJA STEPANČIČ
JEDRT LAPUH MALEŽIČ in DAVORIN LENKO**

bukla plus

Tokrat predstavljamo več kot 160 novih knjig. Naslednja Bukla izide 18. oktobra 2017.

izbor vrhuncev oktober 2017

LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...

Fejstbuckerji, bralni klub za mlade

PON, 2. 10., ob 18.00 / *Knjigarna Konzorcij*

Pogovor o knjigi Tombola ali življenje

Liebestod, pesniška zbirka Miklavža Komelja

ČET, 5. 10., ob 18.00 / *Trubarjeva hiša literature*

Predstavitve in pogovor z avtorjem

Tinta – festival stripa

SOB, 7. 10., ob 19.00 / *Slovenska kinoteka*

Večmedijsko branje stripovske klasike Rdeči alarm

Nova slam scena in raperka Sajsi MC

ČET, 12. 10., ob 20.00 / *Kino Šiška*

Slam poezija in koncert

Rdeča Rosa, stripovska zgodba o Rosi Luxemburg na odru

ČET, 12. 10., ob 19.00 / *Vodnikova domačija Šiška*

**Pripoved: Špela Frlic, glasba v živo: Drago Ivanuša,
animacija: Jure Lavrin**

Praznovanje 60. obletnice Muce Copatarice

SOB, 21. 10., ob 11.00 / *Knjigarna Konzorcij*

Prireditev za otroke

Pika, slika, pravljica: Jurijevo čarobno zdravilo

NED, 22. 10., ob 11.00 / *Vodnikova domačija Šiška*

**Zgodbo Roalda Dahla pripoveduje Katja Preša,
animacija ilustracij Quentina Blaka: Jure Lavrin**

Nagrada Kristine Brenkove za izvorno slovensko slikanico

PON, 23. 10., ob 12.00 / *Trubarjeva hiša literature*

Podelitev

Dialogi Slovenija : Nemčija

SRE, 25. 10., ob 19.00 / *Klub Cankarjevega doma*

Gostovanje nemške pisateljice in režiserke Jenny Erpenbeck

Festival IGNOR

25.–27. 10. / *Klub Gromka*

Poezija, proza, performansi, glasba

IZDAJATELJ

UMCo, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Tine Logar**Pisci:** Sabina Burkeljca, Jedrt Jež Furlan,
Iztok Ilich, Klara Jarc, Vanja Jazbec,
Sonja Juvan, Aljaž Krivec, Renate Rugelj,
Samo Rugelj, Vesna Sivec Poljansek,
Kristina Sluga, Žiga Valetič

Gostujoči pisci:

Zdravko Duša, Nada Grošelj,
Simona Kopinšek, Manca Košir,
Kristina Picco, Boštjan Videmšek

Strip: Živa Šorn

OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Organizacija tiska: Merima Jular s. p.
Natisnjeno v Evropski uniji.
Fotografije na naslovnici: Borut Krajnc

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31,
GSM: 031/688 590Brez pisnega dovoljenja izdajatelja je vsaka
javna priobčitev, predelava ali uporaba
vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!
Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne
nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezava

bukla

Brezplačna revija o dobrih knjigah.

Izdajo te publikacije je sofinancirala Javna
agencija za knjigo Republike Slovenije.

buklaplus

Sofinancer projekta »Berimo Slovence v
BukliPlus« je Ministrstvo za kulturo RS.

www.bukla.si

Knjigotrško poročilo s poti
po Vzhodni obali

Samo Rugelj

Nekateri pravijo, da v Ameriki lahko zaslužiš, kaj nas čaka v Evropi, in vidiš neke vrste prihodnost tukajšnjega življenja. S tem se lahko strinjamo ali pa tudi ne: evropski način življenja in njena kultura bivanja se od ameriške tako razlikujeta, da izsledkov ni mogoče preprosto prenesti prek oceana. A vseeno: sedanje dogajanje v ameriški knjigotrški industriji ponuja nekaj naukov tudi za nas. Glede na to, da sem imel po kar nekaj letih priložnost obiskati vzhodno ameriško obalo od New Yorka in Washingtona ter potem južno skoraj do Atlante, sem med potjo naletel na kar nekaj posebnosti, ki so morda zanimive tudi za nas. Pojdimo po vrsti in naštejmo tiste najbolj očitne.

1. Korporacije se ne lokalizirajo; potem ko je že pred kar nekaj leti v ZDA usahnila druga velika knjigotrška veriga Borders in je ostal samo Barnes & Noble, je seveda zanimivo gledati, kako se je ta konglomerat knjigarn prilagodil stanju po gospodarski krizi in dejstvu, da ob sebi nima več kakega velikega konkurenta. Tako ali drugače, namerno ali po naključju, smo na naši poti obiskali več kot deset njihovih knjigarn in tako rekoč pri vseh – z izjemo morda tiste na newyorški Peti aveniji, ki pa seveda ni reprezentativna – je bilo opaziti precejšnjo letargijo in stagnacijo. Knjige so bile večinoma razporejene po formuli in brez resnične zavzetosti, akcijski vsebinski puliti niso bili redno dopolnjevani, zato smo sem ter tja naleteli tudi na napol prazne mize, v ospredju knjigarn in blizu vhodov so bile vse bolj vidne znižane knjige trde vezave, pri čemer so nekatere od njih izšle šele nedavno. Tudi osebja je posledično vedno manj. Prav potruditi se moraš, če hočeš dobiti kako informacijo, večina knjigarjev nima pojma o novih knjigah, po katerih sprašuješ, brez računalnika so mrzli, njihova zavzetost pa je tudi nekako na tem nivoju. Je to prihodnost ameriškega knjigotrštva? Seveda ne. S tako poslovno politiko se bo ta knjigotrški velikan slej ko prej znašel na kolenih, saj se bodo obiskovalci, če se že niso, odvrnili od njih. Pri tem je zanimivo, da Washington, ameriško glavno mesto, knjigarne iz te verige sploh ne premore več, kar je še posebej pomenljivo ob dejstvu, da se tu sprejemajo odločitve, ki potem vplivajo na ves svet.

2. Lokalci grizejo; povsem drugačen je položaj (tudi v Washingtonu) v manjših in neodvisnih knjigarnah. Tu sta ambient in atmosfera prijetna, knjige pa so postavljene in razporejene s srčno zavzetostjo, ki jo pričakuješ od nekoga, ki si želi, da bi jih tudi prodal. Kavarne v takih knjigarnah niso generični Starbucks, ki so v Ameriki že res na vsakem vogalu, temveč gre vsaj v načelu za bolj domačo različico kafeterije, v kateri se res dobro počutiš. Zato ni čudno, da pogosto tudi kava diši bolje. Nekateri neodvisneži gredo še korak dlje in v okviru knjigarne deluje poleg kavarne tudi restavracija, kar tako knjigarno spreminja v živahno družabno središče, ki živi tudi takrat, ko marsikje drugje vlada žalostna samota.

Seveda koncept neodvisne knjigarne lahko temelji tudi na kakem drugačnem modelu. Eden je, recimo, ta, da se knjigarna zavleče v kakega bolj odročnih delov kakega bolj odročnega nakupovalnega centra, kjer lahko dobi veliko kvadratnih metrov za nizko ceno, potem pa jih večinoma napolni (ali dopolni) še z obsežno ponudbo starih knjig iz druge roke, manjši del te kombinacije knjigarne in antikvariata pa nameni tudi prodaji novih knjig. Take knjigarne seveda niso polne obiskovalcev, a imajo svoje bralce, ki brskajo za poceni rabljenimi knjigami, sem ter tja pa kupijo tudi kaj novega. Na kaj takega pri nas še nisem naletel.

3. Amazonova knjigarna; v New Yorku sem seveda po hitrem postopku obiskal tudi Amazonovo knjigarno, saj me je zanimalo, kakšen koncept si je za preboj v zidano knjigotrško sfero zamislila Bezosova ekipa. Pred vstopom vanjo se mi ni zdelo nič posebnega, celo premajhna mi je bila na prvi pogled za to, da bi ponudila kaj posebnega, vendar je podrobnejši pregled pokazal, da amazonovci tudi tokrat vedo, kaj delajo. Od udobnih stolov, kjer lahko pregleduješ nabrane knjige, prek koncepta, ki članom Amazon Prime omogoča nakup knjig po spletnih cenah tudi v tej zidani knjigarni, do inovativnih prijemov navduševanja nad kakimi še ne znanimi knjižnimi naslovi (podobno spletnemu usmerjanju,

»če vam je bilo všeč to, vam bo morda tudi to«), skupaj s premišljenim izborom knjig ter njihovo postavitvijo v knjigarni, opremljeno z Amazonovimi ocnami in lestvicami, lepo pokažejo na to, kako se da tudi na razmeroma majhni površini s študiozno izdelanim pohištvom razpostaviti toliko različnih privlačnih knjižnih naslovov, da prav vsak od običajnih kupcev najde nekaj zase. Pri blagajni me je čakalo še eno presenečenje: ta knjigarna ne sprejema gotovine, ko pa sem plačal s kartico, ki je vezana tudi na Amazonov račun, sem nekaj trenutkov kasneje prejel tudi mejl s potrdilom o svojem nakupu (in seveda vabilom v klub Amazon Prime, ki je, kot kaže, njihova tržna prioriteta). Amazon je torej postavil sodobno urbano knjigarno, ki dokazuje, da se lahko tudi brez kavarne napolni prostor, kjer se prodajajo knjige, pri čemer je seveda opazen del knjigarne posvečen tudi predstavljanju in prodajanju Amazonovih digitalnih tablic.

Kaj je torej kratek sklep z ameriške knjigarniške ekskurzije? Vsekakor ta, da je kriza pustila precejšnje posledice in kar nekaj prostora na tamkajšnjem knjigotrškem področju, tega pa bodo seveda v prihodnosti zasedli zavzeti in inovativni prodajalci knjig. Se da to prenesti tudi na slovenski prostor? Do določene mere gotovo, seveda pa je ob tem treba upoštevati tudi slovensko specifikko, ki s seboj prinaša določene omejitve, ki jih je le težko preseči. Tako je bilo, tako je in tako bo po vsej verjetnosti tudi v prihodnje.

O tem pa kaj več v kateri od prihodnjih števil naše revije.

Preobrazbe

Tone Peršak

Cankarjeva založba,
2017, t. v., 573 str., 37,96 €, JAK

Na turbno zgodnjejesensko jutro, v času, ko se čisto zares niti še ne svita, se mladi fant s svojo materjo znajde v popolnoma novem svetu. V mesto ga je prignala silna želja po učenju in spoznavanju vsega drugačnega od tistega, kar je zaznamovalo njegova zgodnja leta. Ta je z materjo dninarico preživel pri različnih gospodarjih, kjer je moral tudi sam trdo poprijeti za delo. Nenehno menjavanje življenjskega okolja in srečevanje s preštevilnimi karakterji ljudi iz resničnih svetov pa tudi iz tistih iz knjig, ki jih fant tako strastno požira, močno zaznamujeta mladeniča. In bolj ko se na megleno jutro vlečejo minute do prestopa čez novi prag učenosti in drugačnega življenja, bolj se začneja poglobljati v spomine. Ti mu na eni strani simbolizirajo vse, kar je že (in še bo) spremenil v svojem življenju, po drugi strani pa mu predstavljajo še zadnji vez z domačim in poznanim ... Peršakov novi roman, ki se vsebinsko in sporočilno delno naslanja na *Usedline*, njegov roman izpred štirih let, bralca intenzivno posrka v svet odraščajočega fanta z vsemi njegovimi bolečinami in veselji vred. Preobrazbe, ki jih fant sprejema kot osebnostno nujne, pisatelj natančno izriše s svojo prepoznavno pripovedno tehniko, ki temelji na filigranskih izrisih najmanjših podrobnosti. Vsaka od njih ima svoj pomen in daje celotni zgodbi še večjo težo. *Preobrazbe* prinašajo dragoceno branje ne le zaradi odličnega odbleska življenja pred pol stoletja, ampak tudi zato, ker s svojim ritmom, živostjo jezika ter tehtno zasnovano in izpeljavo zgodbe neprisiljeno vodi h globljim uvidom. Tudi takšnim, zaradi katerih se sploh lahko zgodijo (osebne) preobrazbe. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

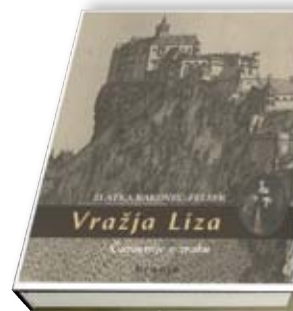

Vražja Liza

Zlatka Rakovec-Felser

Pivec, 2017, m. v., 203 str., 19,80 €

Odkrivanje zgodovine, sploh tistih njenih manj poznanih koščkov, avtorico romana silno privlači že od nekdaj. Med svojim raziskovanjem je tako našla tudi na eno redkih štajerskih plemkinj iz 17. stoletja – Elizabeto Katarino Wechsler –, ki se je kot baronica rodila v Radgoni. Elizabeta je bila v marsikaterih stvareh precej pred časom: s svojo prodornostjo, dobro organizacijo in neverjetno gospodarnostjo je prekašala številne moške, zaradi česar je bila pogosto trn v peti (mejnimi) graščakom in drugi gospodi, ki se je želela polastiti njenega imetja. A sposobne, »vražje Lize«, kot so jo klicali, in njenega strateško zgrajenega gradu Riegersburg, pomembne protiturske utrdbе ob vzhodni meji cesarstva, ni bilo moč kar tako ukiniti ali premagati. Roman, utemeljen na zgodovinskih dejstvih in obogaten s prepletom preteklosti s sedanostjo, v ospredje postavlja lik za številne manj poznane ženske, ki pa prav zaradi pisateljicinega plastičnega orisa zaživi v vsej svoji pomembnosti. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Ljubo življenje, naj se začne :)

Staša Tajana

Čista pozitivna, 2017, t. v., 293 str., 19,93 €

Avtorica knjige ni le strastna odkrivalka tujih dežel, ampak predvsem navdušena popotnica skozi življenje. Njenemu ostremu očesu ne uidejo niti najmanjše malenkosti, ki jih povprečni

človek pogosto spregleda. Staša zna navidezno še tako nepomembnim detajlom vdahniti barvitost in imenitnost in potovanje skozi življenje je zato še toliko zanimivejše. Vse te svoje darove je spretno uporabila tudi pri snovanju najnovejše knjige, ki se dogaja na luksuzni križarki, v okolju, ki je tudi sami avtorici zelo dobro poznano. Bralec to začuti že pri samem izrisu likov in njihovih dialogov, ki so sveži in še kako življenjski. Čeprav so si junaki na prvi pogled zelo različni, pa so med seboj prepleteni mnogo bolj, kot si sami želijo. Če ste željni najrazličnejših dogodivščin s križarke, začinjnih tudi s humorjem, naj se (bralno) potovanje začne! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Kolažnice

izbor in urejanje: Mateja Mahnič

Združenje SUTŽO, 2017, m. v., 261 str.

Kolažnice so zbirka izbranih kratkih zgodb in haikujev seniorjev po letih, nikakor pa ne po duhu, ki se sestajajo na delavnicah Univerze za tretje življenjsko obdobje, kjer se pod mentorstvom dr. Mateje Mahnič podajajo v takšne in drugačne literarne pustolovščine. Kot v uvodu zapiše Mahnič, gre za: »96 najzanimivejših prigod iz naše literarne pustolovščine, 17 hodov žanrske pojedine«. Treba je priznati, da udeleženke in udeleženec izpričujejo velik pogum, saj se ne preizkušajo le v vseh mogočih slogih (humoreske, potopisne, znanstvenofantastične, kriminalne, ljubezenske zgodbe), ampak tudi temah (če omenim le nekaj izstopajočih, npr. verska indoktrinacija, ljudožerstvo, zgodbe s poosebljenimi predmeti, različica Gogoljevega *Nosu*, t. i. kulinarčne zgodbe) ter v skupinskem pisanju, s katerim so leta 2016 zmagali na Proznih mnogobojih v Ljubljani v okviru festivala Fabula. Kolektiv, ki diha z literaturo! > **KRISTINA SLUGA**

JURIJ

HUDOLIN

TRST

VIA

LJUBLJANA

Galeb je kriknil z razmazanim, tenkim glasom in zunaj je brlela oranžasta svetloba, ki je prehajala v svetlo zeleno; mrak bo in v njem bo zaplaval mesec, tih in ožarjen v vesolju spečih, kakor mera melanholije. In prav takrat nekje izza priškrnjene zavese, sončni žarek liže čelnice ljudem in jim daje jekleno voljo do življenja, čeprav se jim misli sesipajo kakor žagovina skozi režo v ocean.

tel.: 041 398 916

Naročila:
Založba Litera,
Miklošičeva 4, 2000 Maribor

www.zalozba-litera.org

LITERA

Trst via Ljubljana

Jurij Hudolin

Litera, 2017, t. v., 122 str., 24 €, JAK

Adriana in Josip sta par s tragedijo za seboj, saj jima je pri porodu umrl otrok, kar je razsulo njun odnos ter vsakega od njiju poslalo dobesedno v

svojo (geografsko) smer: njega v Italijo, kjer se preživlja z delom in prevajanjem za tamkajšnji časopis, njo pa v Ljubljano, kjer poskuša zbrati kosce svojega dosedanega življenja ter začeti na novo, tudi s pomočjo njene hrvaške prijateljice, ki jo skuša v Dalmaciji naučiti malce bolj sproščenega življenja. Vendar je to šele začetek. Hudolin (1973), nazadnje mu je pred nekaj leti izšla kratkoprozna zbirka *Na Kolodvorski nič novega* (2012), nam zgodbo vsakega od protagonistov podaja prvoosebno v izmeničnih poglavjih, pri čemer daje poseben poudarek zaviti zašiljenosti stavkov, iz katerih mestoma buhti vsebina, ki dokazuje, da je avtor doma v literarno-knjižnih vodah, kamor do presenetljivega konca vse bolj potiska tudi svoja dva junaka. > SAMO RUGELJ

Martin Krpan

Fran Levstik

ilustracije: Hinko Smrekar
Mladinska knjiga,
2017, t. v., 31 str., 19,95 €

Martin Krpan, prva slovenska slikanica, ki jo je ilustriral mojster Hinko Smrekar (ilustracije so izjemne ter v novi izdaji računalniško obnovljene) in je izšla pred natanko stotimi leti, je seveda veliko več kot ilustrirana knjiga. V prvem stoletju svojega obstoja je zgodba o Martinu Krpanu, razboritem, premočrtnem, skromnem in racionalnem orjaku, ki edini lahko porazi Brdavska, ko ta mesari po dunajskem dvoru, postala ne samo ponarodela oda žlahtnemu pisanju iz tistega časa, ki je ustvarila arhetipskega slovenskega junaka, temveč vse bolj postaja tudi izjemen psihološki portret Slovenca in slovenskega naroda. Ta je, ujet med Italijane na zahodu in Avstrijce na severu kljub svojim talentom in iznajdljivosti, s čimer marsikdaj preseže svoje sosede, navsezadnje obsojen na (finančne) drobtine in dosedanje življenje v zakotni vasi, saj je edino, kar lahko dobi v tujini, pač tretjerazredna služba kakega urednika, v kateri bi mu ukazoval kak nekompetentni minister, ki pa ima pred njim prednost visokega rodu in stanu. *Martin Krpan* je torej knjiga, ki nam s svojim neprekosljivim junakom, in s tem, kako izvirno se loti svojega nasprotnika, lahko dviguje samozavest, vendar nas njen zaključek, ko Krpan za nagrado dobi (zgolj) možnost nadaljnega tihotapljenja angleške soli čez mejo, obenem resnobno opominja, kje je naše mesto v Srednji Evropi. A vendar; z novo izdajo *Martina Krpana* smo dobili prvovrsten knjižni izdelek: izvrstno sto let staro slikanico v sodobni preobleki! > SAMO RUGELJ

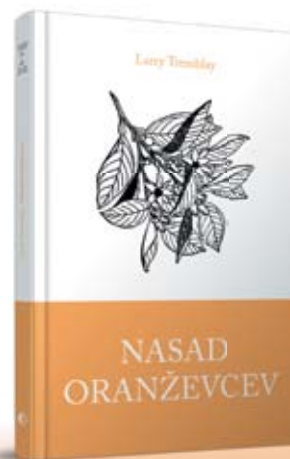
Novo v zbirki Pretakanja

Larry Tremblay

Nasad oranževcev

Srhljiv roman o grozi samomorilskega terorja

V nedoločenem delu Bližnjega Vzhoda v senci pomarančnih dreves mirno živita dvojčka Ahmed in Aziz, dokler nočna eksplozija ne razpara neba in umori njunih starih staršev. Zdaj grozota vojne obkoli njuno otroštvo in zdrobi njuno prihodnost. Može, ki terjajo maščevanje za prelito kri, pridejo s sladkimi in lažnivimi obljubami – eden od obeh bratov si mora nadeti pas z eksplozivom in oditi k sovražniku na drugo stran gore. Koga bo oče izbral?

Naročila in informacije:
Družina d. o. o., Krekov trg 1, Ljubljana
tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si

ZALOŽBA
DRUŽINA

V iskanju najboljše kratkoprozne zbirke za leto 2016 se je komisija (v sestavi Ana Geršak, Mojca Pišek, Žiga Rus in Društvo slovenskih literarnih kritikov), prebila skozi več kot sedemdeset naslovov in med drugim ugotovila, da »je pojem 'kratke zgodbe' pri nas presenetljivo raztegljiv, saj se pod to klasifikacijo skrivajo tako romani, povesti in nekaj bolj ali manj (ne)uspešnih žanrskih hibridov ...« Predstavljamo vam štiri finaliste nagrade NOVO MESTO, ki so nam povedali nekaj besed o svojih literarnih ambicijah, izzivih in fascinacijah pri ustvarjanju nominiranih kratkih zgodb.

Finalisti najboljše zbirke kratke proze 2016

Jedrt Lapuh Maležič:
BOJNE BARVE

ŠKUC,
2016, 152 str., 20 €, JAK

Kakor je razbrati že iz naslova, se zgodbe, združene v drugi kratkoprozorni zbirki Jedrt Lapuh Maležič, osredotočajo na prelomne življenjske trenutke, ki od literarnih likov zahtevajo borben pristop, če se nočejo odreči konstitutivnim elementom svoje identitete. Liki so predvsem junakinje, ženske na robu takšnih in drugačnih zlomov, ki jih prinašata zadrega o njihovi lezbični identiteti in paralizirajoč strah pred morebitnim razkrinkanjem. Avtorica pri tem ironizira dediščino neredko tragičnih reprezentacij življenja istospolnih v osemdesetih in devetdesetih letih prejšnjega stoletja, ter skozi zgodbe poudarja, da je ljubezenska igra lahko osrečujoča ali mučna ne glede na spol obeh udeležencev. In čeprav je sprememba na strani družbe nekoliko počasnejša kot bi si bilo želeli, se je pravi premik zgodil na drugi strani – na strani junakinj in junakov Bojnih barv, ki niso več pripravljeni molčati in se podrežati življenjskim slogom večine. Zgodbe *Bojnih barv* vznikajo na družbeni margini in za zaveso preišljenega humorja secirajo psihologijo širokega nabora junakov: deklarirane predstavnike spolnih manjšin, njihove zatiralce, ter vse tiste, ki so obtičali med eno in drugo možnostjo, a čutijo, da je napočil čas izbire – pri čemer je tudi vmesnost povsem legitimna bivanjska pozicija. Bojne barve pač slikajo vse barve ljubezni, ne da bi pri tem zapadle v sentimentalnost, bijejo boj s predsodki in s tem uspešno rušijo še zadnje ostanke stereotipov iz življenja LGBTQ skupnosti.

»Moja literarna ambicija je bila že presežena s samo nominacijo. Zbirka *Bojne barve* je prvi korak začetka neke dokaj pozne mavrice oziroma LGBT razkritja. Moj namen ni bil tekmovati, temveč se pozdraviti. Če bo kdo to bral in se prepoznal, se bom resno ustrašila za svoje zdravje in dušni mir.«

Suzana Tratnik:
NOBEN GLAS

Beletrina,
2016, t. v., 147 str., 23 €, JAK

Opus Suzane Tratnik je konsistenten v svoji kakovosti in tematski okroženosti. Povzeti bi ga bilo mogoče z maksimo, da se v ključnih trenutkih odraslega življenja vsakič znova zaziramo v otroštvo. *Noben glas* je še ena zbirka, ki se ozira nazaj, le da so tokratne zgodbe še intimneje povezane z otroško stisko in izkušnjo smrti. H konceptualni enotnosti zbirke ne pripomore le tema, temveč tudi pripovedni glas, tisti naslovni »noben glas«, zavezan otroškemu doživljanju realnosti, ki ga svet odraslih prepogosto preglesi, utiša ali celo izbriše. Biti brez glasu pomeni ostati brez reprezentacije, brez prepoznavne identitete, v nevidnem obstajanju, ki se staplja z množico ostalih. Toda protagonistke, ali bolje – protagonistka, saj se skozi zgodbe kot rdeča nit sprehaja en in isti, igrivo ironični deklinski glas, obsodbo na tišino zmeraj znova prebija. Skozi naslovno zgodbo se izrisuje metafora celotne zbirke: deklinski glas je morda res šibek, nezveneč, netočen po merilih učiteljice petja, tako da ga morajo v pevskem zboru prekriti drugi vokali, medtem ko deklica le odpira usta – je pa zato toliko bolj pristen in v nasprotju z ostalimi, odraslimi glasovi, nepotvorjen in neobremenjen z družbenimi kodi. Iskanje lastnega ustvarjalnega ali identitetnega glasu pa je v zgodbah Suzane Tratnik tudi oblika boja s smrtjo – ne za to, da bi jo junakinja premagala, temveč da bi se z njo soočila kot avtonomen, avtentičen subjekt.

»Želela sem napisati zgodbe na zabrisani meji med realnostjo in fantastiko. Zanimalo me je vprašanje, kako si prizadevati za svoj glas in ne nazadnje, kako se soočiti s smrtjo, ki vedno grozi, da nam bo ta glas odvzela. Največji izziv je bilo verjetno pisanje nekoliko grozljivih koncev, s katerimi sem želela bralca in bralko čim bolj vplesti v dogajanje.«

Kdo bo dobil nagrado *NOVO MESTO* bo znano v petek, 29. 9. 2017, na prireditvi v galeriji Simulaker v Novem mestu.

V petek in soboto, 30. 9. 2017, bo potekal tudi festival kratke zgodbe *NOVO MESTO SHORT*.

Z nagrado v vrednosti 2000 evrov, predvsem pa s festivalom, organizator (založba Goga, JAK, DSLK in partnerji) želi opozoriti na pomembnost kratke zgodbe in izpostaviti avtorje, ki si zaslužijo zapolniti novo mesto v zgodovini slovenske literature.

Lucija Stepančič:
TRAMVAJKOMANDA, ODDELEK ZA PRITOŽBE

Beletrina,
2016, t. v., 169 str., 23 €, JAK

Če kaj, potem zbirka kratkih zgodb Lucije Stepančič, njena tretja po vrsti, ne igra na prvo žogo. Vezni člen zbirke je njen neobičajni, samosvoj pripovedni slog, ki vsako od predstavljenih zgodb postavi v novo, nepričakovano perspektivo. Tu je pripovedni glas tisti, ki zgodbo pripoveduje ter pri tem samega sebe opazuje v vlogi pripovedovalca. Je hkrati subjekt in objekt zgodbe, občutek, ki ga pri tem ustvarja avtorica, pa je skrajno destabilizirajoč. Le nekaj je jasno: liki Lucije Stepančič se radi glasno pritožujejo, najraje zaradi kakšnih malenkosti, od koder tudi naslov zbirke, ki izvira iz reka »Pa se pritoži na tramvajkomando!«, ko nekdo preobraža muho iz slona. Za zbirko morda nekoliko ekstremen, a vendar značilen primer je trenutek, ko se na oddelek za pritožbe obrne kar sama Smrt, ki je izredno nezadovoljna s sodobnimi navdse dolgotrajnimi načini umiranja v primerjavi z domiselnostjo preteklih dob. A smrt je šele poslednji korak v celi vrsti drugih negotovanj, ko se liki pritožujejo drug čez drugega, takole na kratko pa moški čez ženske in ženske čez moške, vsak zaradi povsem stereotipnih težav, ki to zares niso. Odnos protagonistov do Drugega je pač parcialen, pristranski, poudarjeno tradicionalističen v predstavljanju spolnih vlog ter zato s strani avtorice toliko bolj ironiziran in osmešen. Družbena kritika, ki obvladuje celotno delo, je subtilna, a opazna, predvsem tam, kjer zgodbene tipe izpeljuje iz parodiranja kapitalistične logike. *Tramvajkomanda* je zbirka, ki zahteva nekaj truda; vendar je slednji na koncu vedno bogato poplačan.

»Metafizična burleska je od nekaj tisto, kar me fascinira, pisanje te zbirke, ki bazira na starih poskusih iz predala, čečkarijah in kapricah, pa je bilo popolno nasprotje ustaljenih predstav o ambicioznosti. Zgodbe so se oblikovale skozi neskončna preigravanja, v znamenju nostalgije, eksperimenta in celo igrackanja, za svoj največji uspeh pa štejem, da sem se med pisanjem tako kot včasih spet na ves glas režala. Če bo bralec občutil vsaj nekaj od te lahkotnosti, sem uspela.«

Davorin Lenko:
POSTOPOMA ZAPUŠČATI MISANTROPOLIS

Center za slovensko književnost,
2016, m. v., 180 str., 20 €, JAK

Zbirka Davorina Lenka se povsem očitno posveča temi telesa oziroma teles, še posebej tistim vidikom, ki jih lahko umestimo v (precej širok) pojem spolnosti. Vendar pa prvenstveni cilj popisovanja raznolikih »spolnih praks« ni nikakršno banalno podiranje tabujev. Prej bi lahko trdili, da Lenkove junakinje in junaki, pogosto »na begu pred samimi sabo«, svoja telesa raziskujejo kot zadnji potencialni vir nečesa otipljivega in oprijemljivega, nekakšnega neverbalnega »jedra«, ki ga v jeziku niso uspeli najti. Obenem to jedro ni vselej doseženo; še pogosteje gre v zgodbah za opuščanje vsakršnega iskanja le-tega ter opuščanje vsake vnaprej predpostavljene in dovršene strukture tako v spolnih aktih kot v miselnih konstruktih smisla. Zbirka, ki se, vselej z dobro nadzorovano rabo različnih diskurzov, poslužuje tako bolj tradicionalnih pripovednih oblik kot tudi pretežno refleksivnih form, le bežno obarvanih s specifično situacijo, torej »zapušča misantropolis« ne toliko v smislu odpovedi mržnje do sočloveka, temveč bolj v smislu sprijaznjevanja z lastno človeškostjo in življenjem: to po eni strani počne z iskrenim popisovanjem vsega telesnega, po drugi pa tudi z odpovedjo jasno zastavljenim strukturam z zapleti, vrhunci ali odločnimi končnimi ločili. Tako kot v spolnosti, tako tudi v literaturi: Lenkova kratka proza se pogosto upira tradicionalnim pripovednim strukturam, a je ta izogib vselej jasno utemeljen v ideji zbirke.

»Pravijo, da je po bitki vsak tepec general. Ta izjava, menim, kar dobro odraža ustvarjanje moje nominirane knjige. Upam, da sem ustvaril najboljšo, kar sem jo lahko – več si ne upam trditi. Kar pa se tiče izzivov: ker so zgodbe nastajale v daljšem časovnem obdobju, se je največji izziv pokazal v izravnavanju slogovnih odstopanj. Ob urejanju tega, kar imenujem zgodbovni lok (torej razporeditev zgodb v zbirki), pa sem užival, kot že dolgo ne ob kakšnem tekstu.«

Intervju: Mirana Likar

Mirana Likar je odlična pripovedovalka zgodb ter strastna poslušalka in opazovalka življenja, kar je čutiti v vseh njenih do zdaj izdanih zbirkah zgodb (Sobotne zgodbe, Sedem besed, Glasovi). Takoj ko je bralcem postregla s prvo od njih, so jo vzeli za svojo. Predvsem zato, ker se v njenih pretanjenih izrisanih življenjskih situacijah in natančno izbrušenih likih zlahka najde prav vsak. Vse te odlike krasijo tudi njen romaneskni prvenec Babuškin kovček, ki je letos izšel pri založbi Modrijan. V njem nas Likarjeva povabi v svet štirih žensk in njihovih nadvse različnih zgodb s skupnim imenovalcem – rodbinskim prostorom, ki označuje in zaznamuje prav vsako od njih. Le kaj se skriva v njihovih osebnostnih kovčkih, ki jih junakinje nosijo skozi življenje?

»Roman te spremeni, preimenuje!«

Babuškin kovček

Mirana Likar

Modrijan, zbirka Bralec,
2017, 368 str., 23,90 €, JAK

Bukla: Do letos so vas bralci poznali predvsem po zbirkah kratkih zgodb, zdaj pa ste jim postregli z romanesknim prvencem. Je ustvarjanje takšnega epskega dela, kot je Babuškin kovček, (tudi) v tehničnem smislu drugačno od ustvarjanja krajših zgodb? Ali pa ste, nasprotno, tudi to delo snovali podobno kot zgodbe – po principu »ko pride občutek v trebuhu, da je to to, pač pišem«, kot ste izjavili nekoč?

Likar: Snovanje romana je precej bolj zapleteno kot pisanje kratke zgodbe, pa ne le zato, ker traja dlje časa. Kratka zgodba te zaposluje dan, dva, mogoče teden dni, roman pa ti vzame (ali da) leto, dve, tri. Svet v tem času premišljuje skozi drugačno perspektivo, vse, kar slišiš, vidiš, kar se te tako ali drugače dotakne, se spreminja v snov. Roman te spremeni, preimenuje. Zgodaj vstajaš, pišeš po službi, med dopustom, na zadnjih sedežih v avtu ... Če pozabiš računalnik, se slabo počutiš. Vest stoka. Nekaj neprestano preži na tvoj čas. Struktura je zelo obsežna, zapletena. Dlje časa mora vleči bralca. Ko sem končala, sem se počutila osvobodeno, naenkrat sem imela čas za vsakdanjosti, ki sem ga dolgo pogrešala. Rekla sem že in ponavljam, to je kot sprint in maraton. Za oboje moraš trenirati, ampak drugače.

Bukla: Roman, ki zajema celotno minulo stoletje, ki sega še v današnji čas in skozi katerega spoznamo štiri generacije žensk ene rodbine, ste začeli z zadnjo zgodbo iz zbirke Glasovi, ki je izšla pred dvema letoma. Od kod odločitev za takšen uvod v vaše najnovejšo delo?

Likar: Kritičarka Iva Kozmos je nekoč zapisala, da bi jo zanimalo, kaj bi se zgodilo, če bi se odločila iz kratke zgodbe narediti roman. Ta misel me je spremljala. Glasove sem pisala vzporedno z romanom oziroma v trenutkih, ko še nisem poznala njegove strukture, lahko bi rekla, ko sem stala še v predsobi romana. Imela sem ogromno materiala, poglobljeno sem študirala, strukture pa še nisem zagledala. Nekje je bilo treba začeti in rekla sem si, da bi lahko začela tam, kjer sem oz. bom končala z zadnjo knjigo. V času izdaje Glasov sem že vedela, da bo zadnja zgodba iz zbirke začetek romana. Zame je to pomenilo tudi

simbolni prehod od kratkih zgodb v nekaj obsežnejšega, mogoče totalnejšega. Nadziraš pač veliko več elementov.

Bukla: Kritiki pri vašem pisanju poudarjajo sposobnost, da iz majhnega detajla napravite zgodbo, s kakršno se lahko poistoveti prav vsak. Po drugi strani pa znate prek običajnih življenjskih trenutkov pred bralca razgrniti tudi najgloblji in najbolj siloviti čustveni svet lika. Koliko časa in kako intenzivno ste tokrat gradili like, saj je občutiti, da so določeni ponavljajoči se vedenjski in miselni vzorci ter tudi čisto konkretni stavki, pisani na kožo vseh štirih osrednjih junakinj, v zgodbo vneseni zelo premišljeno?

Likar: Dolgo in zelo intenzivno sem premišljevala, katere miselne in vedenjske vzorce prenesti iz roda v rod. Pri tem sem se zanašala na svoj občutek in na to, kar opazim, ko opazujem svet, življenje. Nekatere motive sem vnašala tudi retrogradno, da sem dobila dramaturški lok. Ste opazili, kako družine uporabljajo besedišče, frazeologijo? V razredu med otroki takoj prepoznaš kultivirane govorce, staviš lahko, da so taki tudi njihovi starši.

Pa vendar – od njih se razlikujejo, vsak je drugačen. Vsaka – v mojem primeru.

Bukla: V Babuškinem kovčku najprej spoznamo Bibi, žensko v najboljših letih, ki med potovanjem skozi rodbinske spomine odpira svojo lastno »osebnostno babuško«. Mislite, da se človek zmore srečati z vsemi njenimi plastmi šele v situacijah, ki jim botrujejo močni čustveni impulzi, tako kot se to zgodi pri Bibi in konec koncev tudi pri drugih protagonistkah?

Likar: V življenju so trenutki, ko se ustaviš in vprašaš zakaj. Bolj kot čustven impulz, ki zamegli presojo, se mi zdi pomemben mir, ki ga dosežeš, ko na življenjski poti osvojiš novo pokrajino. Tukaj sem zdaj. Potem pogledaš nazaj. Kje sem bila prej? In nato: kam grem. In: kako pa je bilo s tistimi, ki so tod hodili pred mano in izkrcili ledino? Seveda za oceno položaja potrebuješ distanco, do sebe in drugih. Tudi (samo)ironija ne škodi.

Bukla: Ženske iz vašega romana so (le navidezno) med seboj zelo različne, vsaka od njih je vpeta v drug čas, poklic in družbeni sloj, kar ste med drugim poudarili tudi z različnimi pripovednimi tehnikami in jezikovnimi registri. Gre za premišljeno »slogovno poigravanje« ali pa gre to pripisati (tudi) vašemu osebnostnemu kovčku, v katerem se, verjetno tudi zaradi študija slovenistike in bibliotekarstva, med drugim skriva strast do jezika ter pripovedovanja in poslušanja zgodb?

Likar: Seveda gre za premišljeno slogovno poigravanje, ki pa se ga ne moreš iti, če si brez strasti za jezik in zgodbo. Albahari je rekel: pisatelj je slog. Če se o slogu sprašuješ, nisi pisatelj. To je podobno, kot če bi se skladatelj spraševal, ali

SLAVKO PREGI prejel Red za zasluge za izjemen prispevek k slovenski kulturi in bralni kulturi mladih

IZ UTEMELJITVE: Slavko Pregl je eden najbolj priljubljenih slovenskih mladinskih prozastov, ki je prejel vse najpomembnejše nagrade za mladinsko književnost. Piše tudi satirična besedila, polna vedrine, iskrivosti in humorja. Je avtor več kot petdeset knjig, ki so prevedene v dvajset tujih jezikov. S knjigami pa se ni ukvarjal le kot pisatelj, spremljale so ga tudi kot urednika, založnika, snovalca kulturnih politik in zahtevnega bralca.

V različnih vlogah je Slavko Pregl deloval (in še deluje) v dobro slovenske kulture. Ob tem je vztrajno opozarjal na pomen kakovostne sodobne mladinske knjižne produkcije. Mladi naj svoje širše okolje spoznavajo tudi z vstopom v širni svet književne ustvarjalnosti. To je poslanstvo, ki se mu je Slavko Pregl trajno zavezal kot človek misli, duha in srca ter kot pisec in eden najuglednejših predstavnikov slovenske kulture. CESTITAMO!

Foto: Matic Bejželj

Mirana Likar

naj uporabi bobne za vtis dramatičnega. Zelo sem se trudila, da bi vsakemu liku dala lasten glas in okvir. Z najmlajšo, Mijo, pa sem imela največ težav, ker najslabše poznam register te generacije. Razvezana struktura njene zgodbe je, recimo, taka namerno, ker se mi mlada generacija pač zdi še neutirjena, odprta za vse ... Mijin jezik je tudi rezultat posveta s hčerko, ki pripada tej generaciji. Zahtevala je, na primer, da pogovorne nedoločnike zamenjam z zbornimi nedoločniki, ker da bi ona tudi namišljena pisma pisala tako.

Bukla: »Povej, da ti glava ne počí,« ste izjavili pred časom, ko so vas vprašali, kaj vas nagovarja k pisanju. Mislite, da bi bila tudi dejanja vaših junakinj, če bi se držale omenjenega načela, drugačna, odnos »mama – hči«, ki določa celoten ritem rodbinske dinamike, pa precej bolj odprt, iskren in topel?

Likar: Človek pove toliko, kolikor zmore, da čustveno preživi. In sliši približno ravno toliko. O tem, kako je s tem »povedati«, so napisane gore strokovnih knjig, pa vendar nekateri ne zmorejo. Iz zamolčanega, povedanega in njenega razmerja se kleplje usoda. Če bi junakinje upale, da bodo slišane, bi povedale. Vse bi bilo drugače. Ko si slišan, si sprejet. Zapisano je: *In spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila.* Jaz bi dodala še, če jo poveš. Vsaj samemu sebi.

Bukla: Enega od vidnih motivov, ki osmišlja bistvo junakinj, ob tem pa vpliva tudi na vzroke in posledice njihovih početij, najdemo v stavku: »Obe sva hoteli biti le srečni, najine informacije o sreči pa so se temeljno razlikovale.« Kakšno pa je vaše osebno poimenovanje sreče?

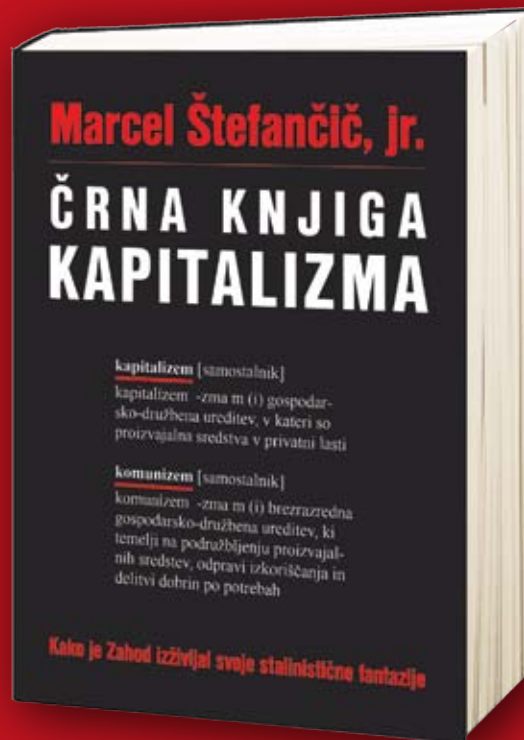
Likar: Sreča je na srečo redka. Mogoče ko si zaljubljen, ko se ti rodi otrok, ko dosežeš kaj res izjemnega. Danes te vsi posiljujejo s srečo, kot da je človekova dolžnost biti srečen. Ljudi naš čas nenehno sili, da se v boju za srečo primerjajo, a bolj ko se primerjajo, bolj obupujejo. Jaz o sreči ne bi govorila, tudi primerjati se nočem. Ljubše mi je zadovoljstvo, ki pride iz tega, da najdeš svoje mesto med svojimi ljudmi. Mislim na tiste, s katerimi si rad, ker navdušujejo in navdihujejo, te sprejemajo in cenijo zaradi pravih stvari in si med njimi na varnem. In si z njimi, kar si.

Bukla: Menda vas v življenju nenehno obkrožajo liki potencialnih novih zgodb. Kateri od njih bodo kot prvi našli prostor v vaših prihodnjih delih?

Likar: Prvi je človek, ki je v času druge svetovne vojne oblekel sedem različnih uniform, od partizanske do nemške polkovniške. In prepotoval tisoče kilometrov.

Sledili bodo najbrž liki, ki sem jih spoznala letos poleti, ko sem res veliko potovala. Tudi po Bosni, kjer se je nabralo gradiva, ki precej presega format ene knjige ... Tam neznanci še govorijo med seboj, če nastaviš ušesa, odpreš oči in se prepustiš, te reka njihovih besed kar ponese ... Imam še več drugih zamisli, zapisujem jih, a vem, da najbrž ne bom mogla napisati vsega, kar bi rada.

MARCEL ŠTEFANČIČ, jr., NOMINIRAN ZA ROŽANČEVONAGRADO ZA NAJBOLJŠO ESEJISTIČNO KNJIGO:

564 strani, 24,90 €

PRIPOROČAMO TUDI OSTALE KNJIGE IZ ZBIRKE:

NOMINACIJA ZA ROŽANČEVO NAGRADO 2015:

PREJEMNIK ROŽANČEVE NAGRADE 2014:

295 strani

316 strani

NOMINACIJA ZA ROŽANČEVO NAGRADO 2012:

PRAVKAR IZŠLO:

223 strani

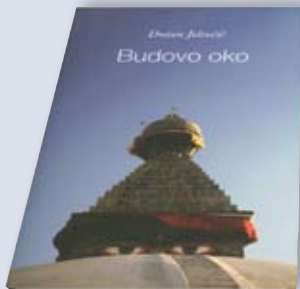

307 strani

NOVO!

Pri založbi Sanje sta izšla ponatisa uspešnih potopisnih romanov, ki se naslanjata na alpinistične odprave, v katerih je sodeloval tudi tržaški novinar, pisatelj in alpinist Dušan Jelinčič. Prelomne Zvezdne noči iz leta 1990 so v slogu in tematiki začrtale plodno pisateljsko pot, kratek roman Budovo oko, ki je nastal osem let pozneje, pa opisuje izmišljeno ameriško odpravo, ki išče sled za izginulima alpinistoma na Everestu.

»Navsezadnje je najboljša literatura zelo preprosta.«

Budovo oko

Dušan Jelinčič

Sanje,

2017, m. v., 102 str., 12,95 €

Zvezdne noči

Dušan Jelinčič

Sanje,

2017, m. v., 300 str., 14,95 €

Bukla: Vaše novele, eseje in zlasti romane poznamo kot spoj potopisja, alpinizma, spominske samorefleksije in fikcije. Kako zgodaj ste spoznali, da bosta prav pisanje in gornišтво najbolj zaznamovala vaše življenje in delo?

Jelinčič: Že zelo zgodaj sem se zavedal, da sta mi gornišťvo in pisanje zelo blizu, a si nisem nikoli predstavljal, da mi bosta prirasla k srcu kar v ... simboli. Že kot otrok sem po družinski tradiciji rad zahajal v hribe, obenem sem tudi zelo rad bral. Vendar sem ti življenjski dejavnosti pojmoval povsem ločeno: obe sicer kot poduhovljeni, a gornišťvo čisto fizično, branje in kasneje pisanje pa izrazito čustveno. Združili sta se naključno, saj nisem pričakoval, da bom nekega dne tako strastno pisal o gorah in o vsem tistem, kar spada zraven. Glede na to, da pa naključja menda ne obstajajo, sta se nenadejano spojili po naravni poti: nič manj kot na službenem področju, ob opravljanju novinarskega poklica.

Bukla: Zvezdne noči ste začeli pisati kot podlistek v Primorskem dnevniku. Je žurnalistični plat zaslužna za to, da je vaše leposlovje bolj komunikativno kot smo po navadi vajeni v slovenskem prostoru?

Jelinčič: Menda res. Od novinarstva imam to, da hočem biti čim jasnejši, ker je časnikarjeva profesionalna dolžnost, da človeka čim bolje informira. Svoje bralce globoko spoštujem, zato se mi zdi nepojmljivo, da bi jih vlekel za nos z nerazumljivimi stavki in nebuloznimi trditvami ter zagonetnimi zgodbami brez repa in glave. Navsezadnje je najboljša literatura zelo preprosta, zato pa prav nič banalna. Dovolj je, da pomislimo na velikane svetovne literature, začenši s Tolstojem, Dostojevskim in Hemingwayem. Marsikdo mi bo oporekal: kaj pa razumska dolgovestnost Joycea in Prousta? Po mojem sta oba v bistvu enostavna, le razgraditi moraš njune miselne pasti in plasti.

Bukla: Zvezdne noči so bile v Italiji večkrat nagrajene, pri nas pa na krilih ugodnih kritik hitro razprodane, a ponatis ni prišel prav hitro. Ker niste pisali o izkušnji slovenstva, ste imeli prej status zamejskega

kot pa slovenskega avtorja, medtem ko so vas Italijani pogosto jemali kot italijanskega pisca in se čudili, ker so bili vaši romani v italijanščino prevedeni. Ali kdaj pišete tudi v italijanskem jeziku?

Jelinčič: Ko tako ali drugače ne pišeš po pričakovanih kalupih, večkrat zmedeš okostenelo strukturo literarnih teorij in predalčkov. V Zvezdnatih nočeh ni, recimo, niti besedice o slovenstvu, kar je pogosto lahko šok za literarne kritike in bralce, ki od zamejskih književnikov pričakujejo literaturo, ki je strogo vezana na krajevno narodnostno stvarnost z njenimi problemi. Tako za nekatere preprosto nisem mogel biti zamejski pisatelj, in ker zamejstvo strogo vzporejamo s slovenstvom, niti slovenski. Skratka, ker ne razmišljam, pišem in jamram po zamejsko, za Slovence iz matične domovine miselno nisem zamejec, kar je sinonim za nekoliko drugačnega Slovenca, za Italijane pa, ker ne pišem o izrazito slovenskih temah, bi lahko bil, kljub nadvse slovenskemu priimku, tudi Italijan.

Res, marsikaj sem napisal v italijanščini, recimo kratki roman *Bela dama Devinska* in celo vrsto črtic in novel. Marsikaj svojega, denimo gledališki monolog *Aleksander od kresnic*, pa sem kar sam prevedel v italijanščino. V italijanščini pa sem pisal, ker sem imel strogo odmerjene časovne roke za oddajo rokopisov italijanskim založnikom, ki so me za to zaprosili. Če bi jih napisal v slovenščini in jih nato dal prevesti, bi se to časovno preveč zavleklo. Problem, ko povsem enakovredno obvladaš dva jezika, je tudi ta, da večkrat popravljajš prevajalca, saj sam najboljšo poznaš svojo dušo in edini natanko veš, kaj si resnično hotel povedati. Predvsem pa si lahko kot avtor več dovoliš, vključno z drobnim spreminjanjem teksta.

Bukla: Naslovi vaših del znajo biti tenkočutno vabljeni, da ne rečem čarobni: *Biseri pod snegom*, *Srečanje nikjer*, *Ljubezen v času samote*, *Kam gre veter*, *ko ne piha* ... Kako pomemben je za knjigo naslov?

Jelinčič: Naslovi so bistveni, saj se večkrat na podlagi njihove privlačnosti odločiš za nakup knjige. Moram reči, da sem z naslovi svojih knjig

Marjan Linasi

Koroške vojne zgodbe

Nekaj utrinkov iz let 1938–1945

Linasijeva tretja knjiga na temo nacizma in protinacističnega odpora na Koroškem – tokrat v obliki pripovedovanih zgodb. Geografsko se vsebina nanaša predvsem na dvojezično Koroško v okviru Avstrije ter na Mežiško in na Mislinjsko dolinom, opisane pa so osebe in dogodki. Marsikatera zgodba ima korenine pred letom 1938 in večina se vleče v povojni čas. Vse pa se berejo kot kriminalka.

308 strani, trda vezava, € 36,-

Sabina Buchwald

Ali je kaj pošte zame?

Vojna pošta 1939–1945

Avtorica (doslej znana po otroških knjigah) je na podstrešju našla vojno korespondenco svojih starih staršev. Z mnogih zornih kotov opazuje in komentira vojna pisma deda Franca, ki jih je ta pisal kot vojak vermahta svoji ženi Alojziji v domačo Podjuno, in jih postavlja v koroški, slovenski in širši evropski kontekst.

366 strani, trda vezava, € 29,-

Dušan Jelinčič

zadovoljen, prišli pa so kar sami od sebe. Denimo *Kam gre veter, ko ne piha*. Ta stavek sem si že zapisal v dnevnik, ko je orkanski veter udarjal v šotor drugega tabora na himalajskem osemtisočaku Gašerbrum 2, na višini okrog 6000 metrov, saj sem si tedaj v blodnji zaradi pomanjkanja kisika te besede res ponavljal do onemoglosti. Potem sem bil presenečen, ko sem doma dognal, da res obstaja tibetanski pregovor z vprašanjem, kam gre veter, ko ne piha ...

Bukla: Potopisna fikcija, kamor lahko umestimo tudi *Budovo oko*, je zanimiva, a ne povsem vsakdanja zvrst, saj potopisi po navadi temeljijo na osebni izkušnji. Koliko je v teh knjigah domišljije in koliko resničnosti? Kako se na knjižne zapise, v katerih se najdejo, na primer odzivajo vaši sopotniki?

Jelinčič: Čeprav tega ne počenjam načrtno, v svoji literaturi rad eksperimentiram. *Zvezdne noči* menda res predstavljajo nov način opisovanja himalajskih odprav, ko je ob še tako močnem zunanem okviru ključna predvsem človekova notranjost. Z *Umorom pod K2* sem se poskušal v visokogorskem trilerju, v *Budovem očesu* pa mešam fikcijo z resnico, tako da končno ne veš, kaj je res in kaj izmišljija. In učinek je bil presenetljivo pozitiven. A tega pred pisanjem nisem vedel, saj je bil tak pristop tudi zame pravi pohod v neznanu.

Moji soplezalci in sploh občasni sopotniki so se, vsaj na zunaj, na moje pisanje odzvali naklonjeno, čeprav za nekatere ne verjamem, da so bili povsem iskreni. Saj marsikoga nisem prikazal v najboljši luči, a mi tega niso oporekali, ker so upali, da gredo zadeve, če o njih ne govoriš, v pozabo. A tudi s seboj sem bil vselej zelo strog ...

Bukla: Lepota človeške duše, prijaznost, vera v moč spoznanja in zmaga dobrega nad zlom ... vse to so elementi, posuti skozi vaše odstavke, v spremnem eseju k *Zvezdnatim nočem* pa zapišete, da je vsak stavek prišel naravnost iz srca. Ali predano pisanje od človeka terja veliko osebnih žrtev in odpovedi na drugih področjih življenja?

Jelinčič: Ko pišeš z navdušenjem, se vsaka žrtev spremeni v blagoslov, ki ti olepša dan. Pri mojem pisanju sta vselej najpomembnejša človek in njegova duša. In to do take mere, da večkrat žrtvujem literarno formo prav za uresničitev te postavke. Nekateri so mi sicer zelo diskretno namignili, da svet večkrat obravnavam nekoliko gandijevsko, občasno celo črno-belo. Ne vem, ali je to res. Sem le nepopravljiv optimist in zato prepričan, da je odvisno od tebe, kaj boš iz bližnjega izvlekel: dobro ali zlo, nasmeh ali mržnjo, nebo ali pekel ...

Novo mesto short

Festivalsko dogajanje posvečeno slovenski kratki prozi 29. in 30. septembra na različnih lokacijah v Novem mestu.

Ne zamudite podelitve nagrade *Novo mesto* za najboljšo zbirko kratke proze 29. septembra ob 20.00 v galeriji Simulaker v Novem mestu.

Več na www.goga.si.

GOGA JAK JAVNA AGENCIJA ZA KNJIŽO RS ESOTECH rast NČO MESTO DRUŠTVO SLOVENSKIH LITERARNIH KRITIKOV DNEVNIK

J. L. CARR MESEC DNI NA PODEŽELJU

PREVEDLA: SONJA PORLE

Londončan Tom Birkin preživi tik po strašni izkušnji prve svetovne vojne poletje v yorkshirski vasi, kjer počasi razkriva veličastno srednjeveško fresko v lokalni cerkvi. Topla prijateljstva z vaščani in nova ljubezen prinašajo v njegovo življenje mir in lepoto.

Mesec dni na podežlju je ena najbolj tihih, a vztrajnih in neštetokrat ponatisnjenih sodobnih angleških klasik.

roman,
trda vezava, 144 str., 19,90 €

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

JAK
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIŽO RS

GOGA

Knjigo si zagotovite na www.goga.si
ali po telefonu 07 393 08 01.

S poezijo Ervina Fritza sem se prvič srečal v najstniških letih. Natančneje, z njenim humornim polom, najsi gre za knjižne izdaje (denimo Dejansko stanje) ali kar glasbene popevke (denimo Iščemo očka, ki jo je prepevala Sonja Gabršček). Upam si reči, da je Fritz zame pomenil pomembno odkritje avtorja, ki odpira pesniški jezik (kot je po moji presoji to počel Šalamun, a na drugačen način). Kasneje sem začel spoznavati trpko plat Fritzevega idejnega sveta, ki se zrcali v pesmih o smrti, utesnjenosti v lokalno (slovensko) okolje, nenehnem špikanju oblasti ..., a vse te plati hodijo z roko v roki z (erotičnim) vitalizmom in humorjem. Kako eno ne more brez drugega, se zrcali v Veliki radosti, knjigi zbranih pesmi. O njih (njej) sva poklepotala z avtorjem.

»Poezijo bolje prenašajo velikodušni ljudje«

Velika radost

Ervin Fritz

Društvo Knjižna zadruga,
2017, t. v., 878 str., 46 €, JAK

Bukla: Zdi se, da *Velika radost* do neke mere zakoliči recepcijo (in percepcijo) vaše dosedanje poezije. Morda komu najprej pade v oči vaš humor, spet drugemu soočanje z vprašanjem smrti, tretjemu t. i. *kosmatičice* ... Toda nova knjiga dobro pokaže, kako vse navedeno sobiva, je med seboj celo soodvisno. Kako v tem smislu retrospektivno gledate na lastno ustvarjanje? Se vam zdi, da bi lahko definirali svoj »primarni« glas?

Fritz: Tale najin pogovor, draga *Bukla*, naj bi vendarle opozoril cenjeno bralko in bralca, da je izšla zelo posebna knjiga, ki je mogoče ne bi bilo tako slabo imeti doma, mogoče kar ob zglavju ležišča kot eno ljubših. V platno vezana živordeča debeluška ima skoraj devetsto strani in je še najbolj podobna elegantnemu »ceglu«. Po svoje tudi je zidak, vzdian bo v stavbo nacionalne umetnosti. V njej so zbrane vse moje pesniške zbirke. Pesmi so nastajale več kot šestdeset let. Knjiga ima vsebinsko in abecedno kazalo zbirk in pesmi v njih, datume njihovega nastanka in spremni esej Petra Kolška, najtehtnejše, kar je bilo doslej napisanega o mojih pesmih. Tu so zdaj v eni knjigi zbirke, ki jih večine že desetletja ni na policah knjigarn. Če zdaj odgovorim na vaše prvo vprašanje: na svoje ustvarjanje gledam pomirjeno. Kar je, je, skoraj vse je narejeno, za popravca ni več časa, a kaj bi tudi popravljaj! V tej knjigi je vse moje pesniško delo postavljeno zgodovini pod nos, naj se zmrduje, če se hoče, mojih navdihov, tu opredmetenih, ne more več spraviti s sveta. »Primarni« glas, po katerem tudi sprašujete, v moji poeziji ne obstaja. Pesmi govorijo o svetu, času, usodah, ljudeh, to terja različne glasove. »Primarni« glas bi bil torej kvečjemu moj slog. Tu o tem ne morem reči nič, ima pa Kolšek v eseju na koncu knjige nekaj briljantnih opredelitev.

Bukla: V okviru sodobne poezije vaše pisanje izstopa po izrazito jasnem pesniškem izrazu, jasni poantiranosti. Večkrat ste (predvsem v pesmih) polemizirali z bolj hermetičnimi pesniškimi praksami. Kako bi opredelili svoje pesniško poslanstvo?

Fritz: Poezija so sugestivne podobe sveta, usod, usode. Če so globoko resnične, lahko imajo na ljudi velik vpliv in na svoj način ljudi osrečujejo, so najlepše darilo, ki ga človeštvo lahko podari samemu sebi. Vedno sem si prizadeval, da bi bila moja pesem dostopna »vsem«. Zaradi omenjenega osrečevanja. A kaj, tu prebivajo neki vandali, ki postavljajo meje. Ste zadnjih petindvajset let na nacionalni televiziji, da o drugih ne govorim, opazili kako oddajo, v kateri bi recitirali pesmi? Mojih pa sploh ne. Zadnje posebno poročilo o kaki moji zbirki je Alenka Zor Simoniti na TV Slovenija objavila leta 1982!

Bukla: Vsekakor upam, da se bo to s tako pomembno izdajo spremenilo, prvi korak je gotovo tak intervju. Ena osrednjih tem vaše poezije je tudi vprašanje smrti. Kako se je z leti spreminjal vaš pogled nanjo? Kakšno je njeno mesto v družbi oz. ali je prišlo tu do kakšne premene gledišča?

Fritz: V osnovi vse moje poezije je velika fascinacija nad življenjem: ta svet, s katerim nekaj časa potujemo, potem pa na lepem postane kraj, kjer nas ni več zraven. To zbujajo navdihe v vsej svetovni literaturi že od pradavnih časov. Smrtna tesnoba kot osnova vseh mojih doživetij se v mojih verzih oglša pravzaprav ves čas. Toda zadnja leta je čudno pojenjala, zamenjala jo je velika radost, da sem doživel dolgo življenje in da sem za vse, kar sem naredil ali opustil, v veliki meri odgovoren sam. Prst mi ni zasula ust na sredi ali že kar na začetku

življenjske poti kot tolikim našim velikim pesniškim upom.

Bukla: Še ena od v oči bijočih razsežnosti vašega pisanja je nekakšna nesprijaznjenost z okoljem. Največkrat se zrcali v kritikah t. i. *slovenstva*. Gre tudi v resnici za nekakšne lokalne probleme ali so pravzaprav splošnejši? So z leti spremenili podobo?

Fritz: Moja poezija je angažirana. Upesnjuje svet in ga zato tudi kritično motri. Za nekatere stvari se zavzema, za druge pa malo manj. Svet se spreminja, poezija ga poskuša kritično razumeti in ubesediti. Slovenstvo je za slovenskega pesnika os, okrog katere se suče njegov svet, še sanja se mu po slovensko, večinoma dovolj pošastne sanje.

Bukla: Seveda nikakor ne moreva mimo humorja. Osti so pogosto usmerjene proti oblasti. So bile težave v prejšnjem sistemu jasne zaznavne?

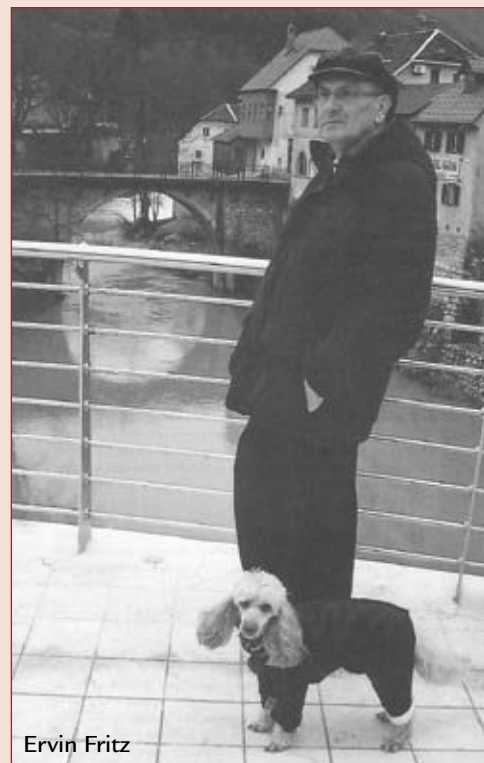
Fritz: Za razliko od mnogih pesniških kolegov imam smisel za humor. Zelo dobro vidim, kaj bi veljalo osmešiti. Ko to storim, me osmešeno zasovraži in večkrat spomni name javnega tožilca. Take težave sem imel v socializmu, nič manj pa zdaj. Zapri me pa nikoli niso.

Bukla: Druga plat humorja pa je vezana na erotiko in mogoče bi bilo reči, da se v teh pesmih poigravate z mejami politične korektnosti.

Fritz: Humor in erotika gresta zelo lepo vstric. A slovenska poezija je na splošno sramežljiva in katoliško spodobna, tudi če ni katoliška. V spolnosti je večinoma prvoobhajilska. Jaz nisem imel katoliške vzgoje in moje otroško okolje v rodnem Preboldu ni imelo katoliških zadržkov do čutnosti. Ja, v moji poeziji se poleg humorja berejo tudi okrogli stih, precej okrogli. »Tercjalke poreko, de jih je vdihnil zlodi.«

Bukla: V vaši najnovejši poeziji se zdi, da se mešajo resnejši in humoristični toni. Prvi so do neke mere prisotni v zbirki *Žitja*, drugi pa v *Odgovornosti poezije*. Ali to zaznamuje nekakšen premik v vašem pisanju ali pa bi lahko govorili o kontinuiteti v vašem opusu?

Fritz: *Žitja* so moja najnovejša pesniška zbirka (2012). To so balade in romance, zidne freske usod iz velikega časa okrog druge svetovne vojne, velike usode preprostih ljudi. *Odgovornost poezije* (2015) pa je knjiga esejev in razmišljanj. Med njimi so štiri razdelki, v katerih sem objavil nekatere nekdanje in mnoge najnovejše epigrame. Te epigrame, ki jih je za zajetno pesniško zbirko, sem tu zdaj ponatisnil kot posebno zbirko in zaključujejo *Veliko radost*. Epigrami so mali hudobneži. Biti morajo duhoviti in se morajo dobro zašpičiti in zapičiti. Pri memo jih je namerjati v velike duhove, kajti malenkostne duše ti hitro zamerijo. Tudi na sploh poezijo bolje prenašajo velikodušni ljudje.

Ervin Fritz

Vse-stvar-je

Bina Štampe Žmavc

Pivec, zbirka Branje. Poezija,
2017, pt. v., 79 str., 20 €, JAK

Pesnica v svojem prepoznavnem slogu pred nami razgrne zgodbe različnih predmetov, ki jih poznamo iz vsakodnevne življenja. Konkretno: pesmi o skodelici, o uri, o čevljih, o puški, o klobuku ... Tako pred nas priklicuje najrazličnejše idejne usmeritve in literarne prakse. Gre morda za zenovski pogled na svet? Sledenje reističnemu pisanju? Razloček med navedenimi in zbirko *Vse-stvar-je* je bržkone v tem, da prve izrazito težijo po podeljevanju samostojnega življenja predmetom, medtem ko v pričujoči zbirki le-ti bivajo v svetu, ki je na neki način zataknjen med človeškim in tistim, ki je lasten predmetom. Lična likovna podoba (fotografije obravnavanih predmetov) potrjuje tovrstno interpretacijo, saj ponuja estetičen pogled, ki nenehno drsi med našim dodeljevanjem smisla in lastno osebnostjo predmetov. > **ALJAŽ KRIVEC**

Brazgotine

Nevenka Lekan

ilustracije: Sandra Osenjak

fotografije: Tatjana Splichal

Salve, 2017, t. v., 78 str., 17,90 €

Celotno pesniško zbirko zaznamuje avtoričina pretresljiva osebna izkušnja, ki jo je privedla za zapave ženskega zapora na Igu. V vsaki pesničini stvaritvi je moč začutiti najgloblje rane, ki so se usodno zajedle v njeno bit. A vendarle je niso razjedle; zdaj se počasi celijo, na njihovih mestih pa nastajajo brazgotine. Kot dokaz preživetega in kot simbol upanja, ki sporoča, da se tudi vse najtežje in najbolj gnojno ob obilici volje lahko zaceli. Avtorica *Brazgotin* je to storila (tudi) s pomočjo besed: med bivanjem na Igu se je vključila v projekt Javne agencije za knjigo RS *Vključujemo in aktiviramo!* in spoznala katarzično moč ustvarjalnosti. A njeno pisanje – pa najsi gre za različne oblike pesmi, pripovedne zapise ali pa pretresljiva pisma njenih otrok, ki so jih Lekanovi pošiljali v zapor – ne izzveni samo kot oblika osvobajajoče terapije! Njene stvaritve, dovršene in izbrušene, so v resnici prava poslastica za ljubitelje pretanjenih pesniških oblik, od katerih vsaka posebej govori o moči avtoričine izraznosti pa tudi o njenem dožemanju sveta. V njem, kot je slutiti tudi v eni njenih najlepših pesmi *Čiščenje*, zdaj kraljuje (tudi) upanje: *Ko noč je legla na zemljo, / vsa v prahu, na smrt utrujena, / s pajki v laseh, / zaspi na tleh – čista zre v ocean svojega sveta. / Sprejela je / sebe, tebe in morda ji uspe sprejeti svet.* > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Ptice v mojem oljčniku

Gli uccelli nel mio uliveto

Boris Pangerc

Mladika Trst, 2017, m. v., 216 str., 16 €

Boris Pangerc, učitelj in književnik iz Doline pri Trstu, je tako strasten ljubitelj oljk – dreves, njihovih plodov in olja –, iz katerih so zrastle vse sredozemske in bližnjevzhodne civilizacije, da so mu spremenile življenje. Odkar jih goji in piše oljcarski dnevnik, se pošali, se mu po žilah namesto krvi pretaka ekstradeviško olivno olje. Oljke tako niso mimogrede »zašle« le v kakšno pesem, posvetil jim je celotno zbirko in jo po vrhu opremil s svojimi fotografijami. V pesmih – Marija Pirjavec ga v uvodu imenuje novodobni bard primorskega ljudstva, ki ga nenehno vznemirjajo nekatera temeljna vprašanja narodne istovetnosti – občuduje naravni red stvari v oljčniku in se obenem rahločutno odziva na spremembe, ki jih v pred desetletji še povsem slovensko okolje prinaša čas. Čeprav ga skrbi usihanje jezika, je to svojo pesniško letino sam prevedel tudi v italijanščino, da jo lahko deli s someščani, ki ne razumejo slovensko. > **IZTOK ILICH**

Maršal

Milan Jesih

Beletrina, zbirka Beletrina,

2017, t. v., 114 str., 19 €, JAK

Ni nenavadno, da pri najnovejši pesniški zbirki Milana Jesiha, vrhovodca po slovenskem jeziku, ni nobenih vsebinskih podatkov o pesniški zbirki, o pesniku pa so navedena samo dosedanja pesniška dela. Tudi podnaslov 88 *pesmic* pove svoje. Jesih je tokrat zastavil šegav nabor pesmi, te so (tako kot v avtorjevih zadnjih zbirkah) pisane v četverostišjih in rimanih jambih ter nanizane okoli enega samega junaka, maršala, s katerim naj bi si bil kot pesemski subjekt v otroštvu precej bližju. Gre za družbeno visoko rangiranega starejšega gospoda, ki se ga v teh spominskih pesmih otroško spominja po eni strani z ironijo, celo sarkazmom, po drugi pa z odraslo nostalgijo, pri čemer ga s posameznimi pesmimi spremlja v vsakdanjih, a hkrati pogosto smešnih in bizarnih situacijah. *Maršal* se tako po eni strani kaže kot odmik od Jesihovega dosedanega ustvarjanja – torej Jesih, kot ga do zdaj nismo poznali –, po drugi strani pa v tej pesniški zbirki svojo metodo »aplicira« na svojo in našo (fiktivno) polpreteklost. »Po tistem, ko je Bogov purš maršala / spremil med zvezde petokrake, / mama nikoli več ni zaplesala, / je rekla 'me telo ne uboga.'« > **SAMO RUGELJ**

Meni je lep ta svet

A me piace questo mondo

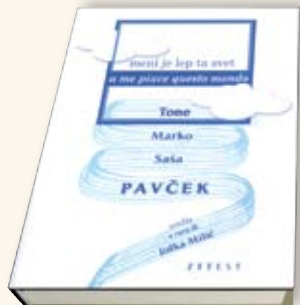
Tone, Marko, Saša Pavček

izbor in prevod: Jolka Milič

ZTT, 2017, m. v., 311 str., 20 €

V tej slovensko-italijanski izdaji, ki jo je uredila in prevedla neumorna Kraševka Jolka Milič, so prvič hkrati zbrani vsi pesniški glasovi družine Pavček. Največ pesmi je Tonetovih, sledijo Markove, ki je za časa svojega kratkega življenja izdal le eno zbirko, medtem ko Saša zbirko odpira s toplim zapisom o očetu in bratu in zapira s pesmimi. Odličen izbor (tudi tu je imela prste vmes gospa Jolka), ne predstavlja le temeljnih prvin njihove poezije, ampak pesmi enega preplete s pesmimi drugega. Tonetova tematsko raznovrstna poezi-

ja ljubezenskih, družbenoangajiranih, otroško-radoživih in najpretresljivejših pesmi sinu, v katerih razgrinja vso bolečino ob njegovi smrti in ga hkrati skuša razumeti – kot oče in človek, ki postavlja življenje nad vse –, tvori dialog z Markovim ciklom. Njegovo razmišljanje o življenju, povsem drugačno od očetovega, je najti v verzu: »*Puščava življenja. Ne vidiš ji konca.*« Zadnje, Sašine pesmi, polne mehko, nežnosti pa tudi strasti, bralcu vračajo upanje, ponovno utirjajo svet in z globokim razumevanjem gradijo most med očetovo neznansko slo po življenju in Markovim iskanjem življenja v smrti. > **KRISTINA SLUGA**

Slovenski knjižni sejem

Države v fokusu:

22.–26. 11. 2017

 cankarjev dom

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica knjižnih založnikov
in knjigotržcev

Človekoljubno

Pomisli

John Lennon

ilustracije: Jean Jullien

prevod: Milan Dekleva

Narava, 2017, t. v., 32 str., 12,90 €

Na letošnji svetovni dan miru, 21. septembra, bo v slovenščini izšla slikanica *Pomisli* – prepesnjena pesem Johna Lennona *Imagine* – s čudovitimi ilustracijami simpatičnega goloba, ki širi sporočilo miru. Izziv prevoda legendarne pesmi o miru je sijajno uspel Milanu Deklevi. Čudovit knjižni projekt, ki se bo odvijal v številnih državah istočasno, pri nas vodita založba Narava in Amnesty International. Ana Čemažar, vodja projektov na področju učenja človekovih pravic pri Amnesty International Slovenija, je povzela besede ustanovitelja *Art for Amnesty* (to je program v podporo človekovim pravicam skozi umetnost) Billa Shipseyja, ki pravi, da so umetniki in umetnice naravni zavezniki gibanja za človekove pravice, saj umetnost izraža najvišjo kakovost, ki jo lahko ljudje ustvarimo ali doživimo. Pri zbiranju sredstev za raziskovalno delo in za svoje akcije Amnesty International ne sme prejemati državnega denarja, zato so odvisni od finančne podpore posameznikov oz. od civilne

družbe. In prav umetniki so tisti, ki jih pogosto podprejo, npr. s koncerti ali svojimi umetninami, pa tudi tako, da podarijo pravice za objavo knjig. Zato so bili seveda zelo veseli, ko jim je Yoko Ono Lennon, njihova velika podpornica, podarila ekskluzivno pravico, da besedilo pesmi *Imagine* objavijo v slikanici, prihodki od prodaje avtorskih pravic pa so namenjeni delovanju Amnesty International. Yoko Ono je za slikanico prispevala tudi ganljivo uvodno besedilo z željo, da bi naš svet postal boljši. Ana Čemažar je prepričana, da so knjige, predvsem slikanice, zelo pomemben medij za ozaveščanje o človekovih pravicah ter za prenašanje različnih pozitivnih sporočil, in pravi, da »v slikanicah otroci lahko vidijo druge otroke, kako uživajo svoje pravice, na primer pravico do igre, do prijateljev, do tega, da so slišani. S slikanicami lahko otroci, starši in učitelji skupaj raziskujejo tudi to, kaj se zgodi, če pravice niso spoštovane, na primer v odnosih s prijatelji in v družini. Z otroki je pomembno govoriti o človekovih pravicah – ker jih imajo, na to pa se pogosto pozabi. Ob prebiranju slikanic se tako pravzaprav skoraj vedno pogovarjamo tudi o človekovih pravicah, pomembno je to še ozavestiti in tako otroke vzgajati v družbo, ki spoštuje človekove pravice.« Izdajo slikanice o miru bodo pospremili tudi z izobraževalnimi gradivi, ki jih bodo starši in pedagogi lahko uporabili pri delu z najmlajšimi (starimi od 4 do 11 let), in bodo brezplačno na voljo na spletni strani Šole človekovih pravic Amnesty International Slovenije, kjer že več kot 20 let izobražujejo o človekovih pravicah, hkrati pa tudi vzgajajo za spoštovanje človekovih pravic. > RENATE RUGELJ

Sanje o olimpijadi

Zgodba o Samii Yusuf Omar

Reinhard Kleist

prevod: Mojca Kranjc

VigeVageKnjige, 2017, m. v., 149 str., 18 €

Življenjska zgodba mlade somalijske tekačice Samie Yusuf Omar (1991–2012) je tako edinstvena, obenem pa tudi tragična, da je kmalu po tem, ko je kot begunka med poskusom prebega iz Libije v Italijo utonila v morju, stara 21 let, našla pot v različne izrazne medije. Najprej je italijanski novinar in pisatelj Giuseppe Catozzella (1976) njeno biografijo dramatično literariziral tudi v slovenščino prevedenem romanu *Nikoli ne reci, da te je strah* (menda obstaja tudi veliko zanimanje za ekranizacijo te knjige), potem pa je nemški stripar in oblikovalec Reinhard Kleist (1970) po njeni zgodbi zrisal še črno-beli risoroman *Sanje o olimpijadi* (2015), za katerega je v zadnjih letih prejel več nagrad. Stripovska zgodba o Samii se tako začne tistega dne leta 2008, ko se je somalska tekačica, v resničnem življenju stisnjena v klešče somalske državljanske vojne, postavila na start olimpijskega teka v Pekingu in ga potem odtekla v slogu Coubertinovega načela »Važno je sodelovati, ne zmagati«. Vse skupaj pa se tedaj šele začne ... Še en dobro izbrani risoroman iz založbe VigeVageKnjige. > SAMO RUGELJ

Kakor poti v megli

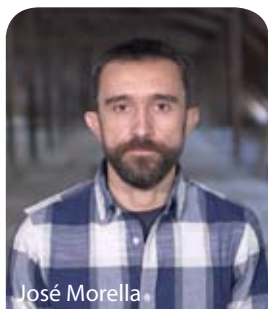
Burni dnevi Otta Grossa

José Morella

prevod: Ferdinand Miklavc

Modrijan, zbirka Bralec,

2017, m. v., 260 str., 21,90 €, JAK

José Morella

Otto Gross (1877–1920) je bil (prezrti) avstrijski psihoanalitik, v svojem času seveda v stiku tudi s Freudom in Jungom (to tematizira tudi film *Nevarna metoda*), njegovo otroštvo pa je bilo zaznamovano z očetovim sadizmom (oče je bil eden od začetnikov kriminologije, Otto pa je nekaj

časa z njim celo sodeloval, potem pa se je odvrnil od njega zaradi njegovega nasilnega značaja), prežgodaj pa je umrl zaradi pljučnice, ki je bila povezana z njegovo odvisnostjo od mamil. Španski pesnik, pisatelj in prevajalec José Morella (1972) si je z romanom *Kakor poti v megli* iz leta 2016 zadal napisati nekakšno ohlapno Grossovo literarno biografijo, pri čemer to počne skozi svojega sodobnega glavnega junaka, scenarista Llerandija, ki se odloči o njem posneti dokumentarni film. Zato Llerandi, ki je sicer izmišljen lik, popotuje po lokacijah, kjer se je zadrževal tudi Gross, skuša poiskati ljudi, ki so bili v takem ali drugačnem stiku z njim, da bi mu obogatili gradivo, vključno z Grossovo (tudi izmišljeno) ostarelo hčerko Liso, ki jo po naključju najde nastanjeno čisto blizu svojega doma. Pretanjen vpogled v Grossovo in psihoanalitično dogajanje ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja. > SAMO RUGELJ

... ohlapna Grossova literarna biografija ...

Mesec dni na podeželju

J. L. Carr

prevod: Sonja Porle

Goga, zbirka Goga,

2017, t. v., 144 str., 19,90 €, JAK

J. L. Carr

Obstajajo knjige, ki ob izidu ne doživijo odmevnega odziva, vendar pa med bralci tiho, a vztrajno žuborijo še dolgo po njem. Če vstopite v kako večjo angleško knjigarno, boste v njej gotovo odkrili zimzeleni roman *Mesec dni na podeželju*, ki ga je leta 1980 napisal angleški učitelj in ravnatelj

J. L. Carr (1912–1994), v njem pa postregel z Londončanom Tomom Birkinom kot osrednjim likom. Ta se na stara leta spominja poletja po koncu prve svetovne vojne, ki ga je preživel v podeželski vasici, kamor so ga povabili, da bi kot konservator v tamkajšnji cerkvi razkril srednjeveško sliko. Odkrivanje slike pod njegovimi rokami, bivanje v cerkvenem zvoniku, srečevanja z vaščani in posebneži ter duh podeželja in tradicionalnega življenja še vedno prepričljivo odsevajo iz tega zavzeto napisanega romana. Carr je poleg tega napisal še nekaj drugih romanov, recimo *A Day in the Summer* (1963) kot svoj prvenec in *Harpole & Foxberrow General Publishers* (1992), v katerem je poustvarjal tudi svojo založniško kariero, vendar nobeden od njih dosegel slave in vpliva *Meseca dni na podeželju*. Je pa Carr leta 1966 ustanovil založbo The Quince Tree Press z namenom, da bi izdajal »drobne knjige in velike zemljevide«, ki je preživela – zdaj jo upravljata sin Robert in njegova žena Jane – vse do današnjih dni in ima v svojem stalnem programu tudi večino njegovih romanov. > SAMO RUGELJ

Invalidna sorojenca

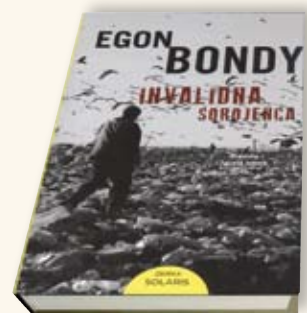
Egon Bondy

prevod: Tatjana Jamnik

KUD Police Dubove, zbirka Solaris, 2017, m. v., 277 str., 24,90 €, JAK

Da bi razumeli ta roman, moramo vsaj približno poznati njegovega avtorja. *Enfant terrible* češkoslovaškega kulturnega prostora, eden osrednjih predstavnikov praškega undergrounda, pisec besedil za rock skupino, mislec marksizma in ekologije, nadrealist in trn v peti češkoslovaške komunistične partije. Roman je ob izidu (1974) hitro obveljal za kultni

naslov underground kulture. Gre za delo, ki ima prav gotovo poteze generacijskega pisanja, ki vzpostavlja povsem nove narativne koordinate in ki mu delno lahko pripišemo oznako *theory fiction*. Čeprav je besedilo plod specifičnih družbenozgodovinskih okoliščin, pa ostaja aktualno, tako zaradi ponovno obujenih idej o spremembah družbenega sistema kakor tudi zaradi krepitve ekološke ozaveščenosti. > ALJAŽ KRIVEC

DOBRA KNJIGA
SE SAMA
HVALI.

Polica Dubova

www.policadubova.org

zbirka EHO – odmevi resničnosti

Polica Dubova Ustvarjalna Evropa

Ozka pot globoko do severa

Richard Flanagan

prevod: Leonora Flis

Beletrina, 2017, t. v., 540 str., 29 €, JAK

Richard Flanagan

Flanagana (1961), avstralskega pisatelja iz Tasmanije, v slovenščini že dobro poznamo po romanih *Plosk ene dlani*, *Neznana teroristka* in *Smrt rečnege vodnika*. Z romanom *Ozka pot globoko do severa* iz leta 2013, za katerega je prejel tudi prestižno Bookerjevo nagrado, pa je dosegel vrh. V kompleksno in virtuožno napisani pripovedi, v katero vmeša tako vojno in mir kot tudi sovraštvo in ljubezen, kot središnji lik postavi izmišljenega avstralskega kirurga Dorriga Evansa. Ta je bil med drugo svetovno vojno japonski ujetnik v taborišču, kjer so gradili t. i. železnico smrti. Avtor zdravnikovo življenjsko zgodbo (in tudi druge) pred nami splete v pripoved, napisano v različnih časovnih perspektivah, ki osupne, presune in navduši. Roman se namreč (poleg drugega) bere tudi kot poročilo o gradnji železnice smrti iz prve roke, kar ni čudno ob dejstvu, da je to usodo doživel njegov oče Arch Flanagan. Ta je svoje zaporniško-taboriščno-delovno življenje skupaj s Flanaganovim bratom Martinom popisal v knjigi *Linija: zgodba o burmanski železniški progi*. A ta medvojna (pre)izkušnja je samo en krak zgodbe. Avtor namreč v pripoved vključuje tako protagonistova predvojna leta, ko se je strastno zapletel s stričvo ženo, čeprav je imel svoje dekline, kot tudi njegova povojna leta (in tudi povojna leta drugih likov, denimo brutalnih japonskih oficirjev), ko se je s svojim dekletom poročil, potem pa svojo ženo in mater svojih otrok nenehno varal, a takrat, ko je bilo treba, je vseeno pokazal družinsko pripadnost. Eden prevodnih romanesknih vrhuncev letošnjega leta. > SAMO RUGELJ

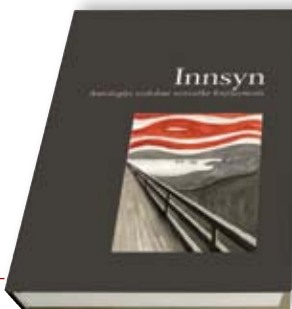
sno in virtuožno napisani pripovedi, v katero vmeša tako vojno in mir kot tudi sovraštvo in ljubezen, kot središnji lik postavi izmišljenega avstralskega kirurga Dorriga Evansa. Ta je bil med drugo svetovno vojno japonski ujetnik v taborišču, kjer so gradili t. i. železnico smrti. Avtor zdravnikovo življenjsko zgodbo (in tudi druge) pred nami splete v pripoved, napisano v različnih časovnih perspektivah, ki osupne, presune in navduši. Roman se namreč (poleg drugega) bere tudi kot poročilo o gradnji železnice smrti iz prve roke, kar ni čudno ob dejstvu, da je to usodo doživel njegov oče Arch Flanagan. Ta je svoje zaporniško-taboriščno-delovno življenje skupaj s Flanaganovim bratom Martinom popisal v knjigi *Linija: zgodba o burmanski železniški progi*. A ta medvojna (pre)izkušnja je samo en krak zgodbe. Avtor namreč v pripoved vključuje tako protagonistova predvojna leta, ko se je strastno zapletel s stričvo ženo, čeprav je imel svoje dekline, kot tudi njegova povojna leta (in tudi povojna leta drugih likov, denimo brutalnih japonskih oficirjev), ko se je s svojim dekletom poročil, potem pa svojo ženo in mater svojih otrok nenehno varal, a takrat, ko je bilo treba, je vseeno pokazal družinsko pripadnost. Eden prevodnih romanesknih vrhuncev letošnjega leta. > SAMO RUGELJ

Innsyn

Antologija sodobne norveške književnosti

izbor in urejanje: Birgit Hatlehol, Tanja Petrič

prevod: Darko Čuden et al.
Društvo slovenskih pisateljev,
zbirka Antologija Vilenice,
2017, m. v., 260 str., 20 €, JAK

Zbirka *Antologije Vilenice*, ki spremlja vsakoletni vileniški festival, letos v ospredje postavlja sodobno norveško književnost. Avtorje sta izbrali urednici Tanja Petrič in Birgit Hatlehol, besedila pa je prevajalo več prevajalcev. Čeprav nam je norveška literatura morda še najbolj poznana v žanru kriminalke (Jo Nesbø), sta pozornost slovenskih bralcev v zadnjem času pritegnila vsaj še Karl Ove Knausgård s svojo monumentalno avtobiografijo *Moj boj* in Maria Parr z otroško literaturo, vendar je na sploh prevodov premalo, da bi si lahko ustvarili širši uvid v norveški literarni prostor. Zato je izbor 28 svežih pesniških in pisateljskih imen še kako dobrodošel, saj odstira paleto vsega, kar zaposluje norveške avtorje danes. Najstarejši avtor, prozaist Kjell Askildsen je rojen leta 1929 in najmlajša avtorica Erika Fatland leta 1983, med njimi pa je marsikateri premikal meje norveške literature: tudi najkontroverznejši pesnik Øyvind Berg, pa prozaist in dramatik Jon Fosse, uprizarjan tudi na slovenskih odrih, in ena najvidnejših pesnic Inger Elisabeth Hansen. Tematsko raznolika zbirka, ki hkrati razkrije tudi marsikaj o tem, kakšna je sodobna norveška družba. > KRISTINA SLUGA

Nasad oranževcev

Larry Tremblay

prevod: Jaroslav Skrušný
Družina, zbirka Pretakanja,
2017, t. v., 112 str., 19,90 €

Roman priznanega kanadskega pisatelja Larryja Tremblaya (1954) iz leta 2013 tematizira eno najbolj perečih tem družbene aktualnosti: terorizem in novačenje mladih samomorilcev. Postavljen nekam nedoločeno na Bližnji vzhod, napisan asketsko, a poetsko, nas prestavi v senco pomarančnih dreves, v kateri idilično odraščata mlada dvojčka Ahmed in Aziz s staršema, nedaleč od njiju pa živita njuna stara starša. Prijazno življenje grobo prekine bomba, ki pade na hišo starih staršev in ju ubije. Kmalu zatem k hiši pridejo vojaki in njunega očeta Zaheda prepričajo, da si mora eden od dvojčkov nadeti pas z eksplozivom in oditi proti sovražniku onstran gore ter se maščevati za smrt dedka in babice. Tremblay od tu naprej inteligentno dramtizira usodno odločitev in sili k razmisleku: kateri od otrok naj bi postal teroristični samomorilec, še posebej ob dejstvu, da je eden od dvojčkov bolan, roman pa spretno pripelje do presenetljivega konca. > RENATE RUGELJ

zbirka Kofetek

eBesede,
2017, t. v., 82–97 str., 14,95 €/knjigo

Vsaka nova knjižna zbirka je seveda praznik, še posebno če je kdo tako pogumen, da se loti izdajanja knjižic majhnega formata, ki v slovenskih knjigarnah le težko najdejo ustrezno mesto. Založba Ebesede je tako pred poletjem lansirala zbirko *Kofetek*, zbirko novel in drugih krajših besedil, ki jih ni načel zob časa. Najprej je tu nov prevod *Neznankinega pisma* Štefana Zweiga, klasična novela, ki je doživela tudi svojo klasično filmsko ekranizacijo. V njej 41-letni pisatelj R. na svoj rojstni dan prejme pismo neznanke. V njem mu ta izpove svojo ljubezensko zgodbo – zgodbo z njegove strani skorajda neopažene najstnice, kasneje mlade, potem pa še zrele ženske, s katero je nekajkrat prekrizal svojo življenjsko pot (in tudi posteljo) – vendar je nikoli ni spoznal in prepoznal kot konkretno osebo. Druga knjižica, *Naslovnik neznan*, je prvič izšla leta 1938 v reviji *Story* in jasno napovedala, čemu bodo priča v Nemčiji v naslednjih letih. Gre za pisemsko

Stefan Zweig: **Neznankino pismo**
prevod: Ana Jasmina Oseban

Taylor Kressmann: **Naslovnik neznan**
prevod: Ana Grmek

Joseph Roth: **Zmagoslavje lepote**
prevod: Ana Jasmina Oseban

novelo, v kateri si dopisujeta judovski galerist iz San Francisca in njegov nemški partner. Ta se na začetku tridesetih let prejšnjega stoletja vrne v Nemčijo, kjer v živo in potem tudi prek pisem spremlja vzpon Hitlerjevega režima. Napisala jo je ameriška pisateljica Kressmann Taylor (1903–1996), knjižica pa je odmevala še dolgo tudi po drugi svetovni vojni. Tretja pa je knjižica *Zmagoslavje lepote*, v kateri avstrijski pisatelj in novinar Joseph Roth (1894–1939) popiše ljubezensko zgodbo galantnega avstrijskega diplomata. Ta se zaljubi v Angležinjo iz visoke družbe, s katero se potem tudi poroči, vendar njegov prijatelj, doktor Skoronnek, potem ko malce pobliže spozna Angležinjo, že slutiti, da se ta zakon za njegovega prijatelja ne bo dobro končal. Sodobne klasike za (v) vsak žep. > SAMO RUGELJ

Zgodbe, basni, utrinki

Augusto Monterroso

Cankarjeva založba, zbirka Moderni klasiki, 2017, t. v., 197 str., 24,94 €, JAK

Augusto Monterroso (1921–2003) je bil gvatemalski pisatelj, po rodu iz Hondurasa in (kljub svoji nizki telesni velikosti, saj je bil visok le sto šestdeset centimetrov) eden od latinskoameriških literarnih velikanov 20. stoletja. Poznan je predvsem po svojih kratkih in mikrokratkih zgodbah, kot je denimo slavni *Dinozaver* (s samo enim stavkom: »Ko se je zbudil, je bil dinozaver še vedno tam.«), z unikatnim humorjem začinjenih basnih ter utrinkih, v katerih je na razne načine osvetljeval svoje pisateljsko življenje (denimo tudi take reči, kako se pisatelj znebi petstotih knjig, ki jih ne potrebuje, kako je kupoval in ponovno bral špansko izdajo *Vojne in miru*, kaj mu pomeni Raymond Carver in kakšen vpliv je imel nanj Jorge Luis Borges). Knjiga *Zgodbe, basni, utrinki* prinaša premišljen izbor njegovega dela iz sedmih knjig njegove kratke proze – nekatere med njimi vsebujejo zgodbe in eseje, kar avtor sam duhovito problematizira –, ki slovenskemu bralcu ponuja zelo dober vpogled v osvežujoče literarno ustvarjanje iskričevega Gvatemalca. > **SAMO RUGELJ**

Evropa v sepiji

Dubravka Ugrešić

prevod: Đurđa Strsoglavac
Cankarjeva založba, zbirka Vilenica, 2017, t. v., 288 str., 29,95 €, JAK

Nedavno je v angleščini izšla knjiga *Čudna smrt Evrope* (*The Strange Death of Europe*), v kateri njen avtor Douglas Murray dokazuje, da je Evropa na dobri poti, da izgubi svojo avtohtonost in identiteto. Hrvaška literarna zgodovinarica Dubravka Ugrešić (1949), lanskoletna nagrajenka Vilenice, ki že dolgo živi na Nizozemskem, se svojega pogleda na Evropo, ki ga v tej knjigi zajema v 32 besedilih, nekakšni mešanici osebnih, tudi anekdotičnih prigod in knjižno-antropoloških esejev z leposlovnim prijemom, seveda loteva iz drugačne perspektive, vendar tudi ona ugotavlja, da naša sedanjost žlahtno preteklost brez kakršnega koli zadržka pretvarja v brezosebne spomine, prihodnost pa nam ponuja le slutnjo skorajšnjega konca, ki mu pot tlakujeta postresnica, postkultura in postpolitika. Pronicljiva zgodovina prihodnosti. > **SAMO RUGELJ**

Pogled z grajske pečine

Alice Munro

prevod: Tjaša Mohar
Celjska Mohorjeva družba, 2017, t. v., 326 str., 25 €, JAK

Zanimanje za kanadsko pisateljico Alice Munro (1931), prvakinja kratkih zgodb, se je, potem ko je leta 2013 prejela Nobelovo nagrado za književnost, še povečalo. Tako se tudi v slovenščini povečuje nabor njenih proznih del (za zdaj imamo v našem jeziku na voljo knjige *Sovraži me, rad me ima, dvori mi, ljubezen da, mož in žena sva, Preveč sreče, Ljubo življenje* in *Ubežnica*), v katerih se razo-

deva kot mojstrska izpisovalka vseh nians stanja in razvoja posameznih človeških odnosov. Zbirka zgodb *Pogled z grajske pečine* iz leta 2006 v njenem opusu zagotovo zavzema posebno mesto, saj si je avtorica z njo zadala svojevrsten izziv: v literarno obliko preliti tako življenje svojih prednikov kot tudi svoje lastno. Prvi del slogovno izvrstno izpisanih zgodb se tako nanaša na njeno družinsko vejo Laidlaw, ki izvira iz Škotske (Munrojeva pa je na to temo opravila tudi kar nekaj raziskav), njen prapraded James Laidlaw, junak prvih zgodb, pa se je od tam potem preselil v Kanado. V drugem delu pa je protagonistka kar ona sama. Življenje, kot ga piše literatura. > **RENATE RUGELJ**

KRADI KOT UMETNIK
Prevedeno v več kot 20 jezikov

POKAŽI SVOJE DELO!
30 NAČINOV, KAKO DELITI SVOJO USTVARJALNOST IN SE PUSTITI ODKRITI
AUSTIN KLEON

KAKO DELITI SVOJO USTVARJALNOST IN SE PUSTITI ODKRITI?

- Tvoja pesem mi je spremenila življenje!
- O, HVALA, BI KUPIL KNJIGO? PO PET DOLARJEV SO.
- Ne, ne, je že v redu.
- UFF, KOLIKO JE POTEM VREDNO TVOJE ŽIVLJENJE?

Modrijan

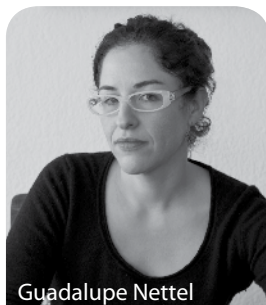
www.modrijan.si | 080 23 64
facebook.com/ZalozbaModrijan

Telo, v katerem sem se rodila

Guadalupe Nettel

prevod: Veronika Rot

Cankarjeva založba, zbirka Moderni klasiki, 2017, t. v., 149 str., 22,95 €, JAK

Guadalupe Nettel

Mehiško pisateljico Guadalupe Nettel (1973) slovenski bralci že dobro poznamo po dveh knjigah kratke proze *Bodljikave zgodbe* in *Zakonsko življenje zlatih ribic*, v katerih izpričuje talent za detajl in izvirno povezovanje konceptov, ki na prvi pogled ne spadajo skupaj. V knjigi *Telo, v katerem sem se rodila* iz leta 2011, ki je v osnovi

označena kot roman, med branjem pa se bo marsikdo strinjal, da gre za literarizirano avtobiografijo, pa nas avtorica popelje v svoja zgodnja (in najstniška) leta in z blago ironijo ter literarno natančnostjo popiše svoja otroška leta, ki jih je po eni strani zaznamovala bela pega na roženici, ravno na zenici njenega očesa, zaradi česar so jo starši silili k telovadnemu očesa, prek odprtega odnosa njenih staršev, v katerem je menjavanje partnerjev na koncu pripeljalo do njune ločitve, (neuspešnega) poskusa življenja v komuni, kamor ju je z bratom pripeljala njuna mati, in razmišljanj o prvih literarnih poskusih v poznem najstništvu, med katere je spadalo tudi pisanje avtobiografije. Roman, s katerim v slovenščini dobivamo že dovršen del opusa mehiške pisateljice in esejistke. > SAMO RUGELJ

Radosti in dnevi

Marcel Proust

prevod: Katarina Marinčič

Modrijan, zbirka Nostalgijska,

2017, m. v., 245 str., 19,90 €, JAK

Marcel Proust

Proustovo mladostno delo, objavljeno je bilo 1896, ko je bil star 26 let, je po mnenju strokovnjakov šolski poskus. V celotnem opusu naj bi šlo za neroden in rahlo okoren izbor njegovih do tedaj najboljših del. Priznavajo mu, da so kali kasnejših in mnogo bolj slav

del zasejane že v prvem mladostnem delu, saj ga mučijo njegove večne teme. Mladega Alexa, junaka prve zgodbe, osupljajo misli mladega Prousta »... nad človeško eksistenco, tudi nad njegovo lastno: nad tem, kako ljudje ves čas vzvratno drsimo proti smrti, pogled pa upiramo v življenje«. Ob branju, prevod je tekoč in eleganten, sem uživala. Mešanica izborne izreke dobro izobraženih, bogatih in lagodnih uživačev priča o ljubezni med moškimi in ženskami, ljubosumju (med njiju postavlja enačaj), intrigah, družabnem druženju in smrti ter je vpeta v trepeče in predvsem ironično doživljanje. Toplo priporočam branje zgodbe *Fragmenti italijanske komedije*, kjer se zabava na račun moških. Poglavje *O snobih* po 121 letih od objave še vedno drži in draži. V opisovanju žensk je neizprosno in zbadljiv. O razvajenki Olivian, ta se nenehno pritožuje nad vsem, napiše, da še preden je sploh postala človek, je že literat. Slastno in sodobno o psihologiji ljubezni in iluzijah. > JEDRT JEŽ FURLAN

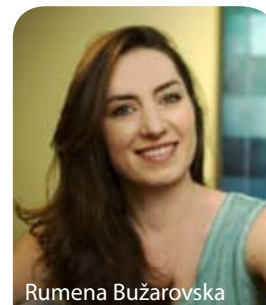
Moj mož

Rumena Bužarovska

prevod: Aleš Mustar

Modrijan, zbirka Bralec,

2017, m. v., 168 str., 14,90 €

Rumena Bužarovska

»Gre za puhle stavke, ki so brez vsakega reda nametani v različne verze, da bi kak neuk človek, ko naleti na eksotično besedo, kot sta recimo cimeti in žamet, pomislil, da gre za kaj izjemnega,« se v prvi zgodbi žena grenko norčuje iz moža pesnika. Na koncu

zgodbe ugotavlja, da starajoči pesnik privablja le še starejše in nališpane gospe, ki dišijo po cimetu in žametu. Vseeno ji je. Enajst različnih zgodb pripovedujejo različni ženski glasovi, ki svojo eksistenco večinoma oblikujejo v odnosu do možkega. Naj gre za vdovo, neuspelo in bogato poročeno amatersko slikarko, ljubosumno zasledovalko moža, žensko, ki ji umre hčerka dojenčica, ali tisto, ki ne mara sina. Glavoboli ponehajo, ko mu eno primaže in mu steče kri iz nosa. Večinoma gre za jezne ali žalostne zgodbe. Rumeno Bužarovsko so lani uvrstili med deset najobetavnejših evropskih avtorjev. Pravi, da jo najbolj zanima predstavljanje načina, kako specifični družbeni vzorci vplivajo na intimno življenje. Kratke zgodbe orisujejo sodobne makedonske ženske, ki se tiho oklepajo čustvenih robov. Vmes tudi kričijo, zmerjajo, kaj razbijejo, toda zmeraj ostanejo v znanih koordinatah svojega življenja. > JEDRT JEŽ FURLAN

Pod snegom

Petra Soukupová

prevod: Nives Vidrih

Celjska Mohorjeva družba,

2017, m. v., 361 str., 20 €

Petra Soukupová

Tri sestre, tri povsem različna življenja. Najstarejša Olina je uspešna poslovna ženska, brez partnerja, mama samohranilka z razvajenim sinčkom. Blanka je njeno pravo nasprotje: živi in diha z družino – z odrasčajočima hčerka, dojenčkom, psom in

možem, ki živi v povsem svojem svetu. Najmlajša, Kristyna, očetova ljubljenska, ves čas išče sebe pa tudi idealnega partnerja. Nekega februarjskega dne se vse tri z otroki in psom iz Prage odpravijo na češko podeželje na praznovanje očetovega rojstnega dne. Njihova pot je že od prve minute obsojena na obilo živčnih izbruhov in medsebojnih obtoževanj, ki se s kilometri le še stopnjujejo. Vse tisto, kar so sestre dolga leta pometale pod preprogo, nenadoma vznikne na plan. Boleča soočenja pa jih pričakajo tudi v družinskem domu, kjer pod navidezno (snežno) idilo ni nič več tako, kot mora biti ... Odlični roman češke ustvarjalke mlajše generacije ...

... odlični roman češke ustvarjalke mlajše generacije ...

Tri sestre, tri povsem različna življenja. Najstarejša Olina je uspešna poslovna ženska, brez partnerja, mama samohranilka z razvajenim sinčkom. Blanka je njeno pravo nasprotje: živi in diha z družino – z odrasčajočima hčerka, dojenčkom, psom in možem, ki živi v povsem svojem svetu. Najmlajša, Kristyna, očetova ljubljenska, ves čas išče sebe pa tudi idealnega partnerja. Nekega februarjskega dne se vse tri z otroki in psom iz Prage odpravijo na češko podeželje na praznovanje očetovega rojstnega dne. Njihova pot je že od prve minute obsojena na obilo živčnih izbruhov in medsebojnih obtoževanj, ki se s kilometri le še stopnjujejo. Vse tisto, kar so sestre dolga leta pometale pod preprogo, nenadoma vznikne na plan. Boleča soočenja pa jih pričakajo tudi v družinskem domu, kjer pod navidezno (snežno) idilo ni nič več tako, kot mora biti ... Odlični roman češke ustvarjalke mlajše generacije navdušuje z izbrušenim slogom, prežetim (tudi) s tokom zavesti, ki ob vrhunskem prevodu Nives Vidrih poskrbi za popoln bralni užitek. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Malo prahu na očeh

Minoli Salgado

prevod: Ana Jasmina Oseban

KUD Police Dubove, 2017, m. v., 320 str., 22,90 €

Roman *Malo prahu na očeh* je izvrsten primer postkolonialne literature, tokrat o Šrilanki, Minoli Salgado pa avtorica, ki se lahko meri s

pisateljskimi velikani iz Afrike ali Indije. Roman je težko enoznačno opredeliti, saj se v njem tekoče in premišljeno prepletajo številne plasti. Začne se kot nekakšno *Iskanje izgubljenega časa*. Junakinja Savi po dolgih letih študija v Angliji otok obišče z možem kot odtujena zahodnjakinja. Ponovno se na kratko vrne ob očetovi smrti, tretjič pa pride na bratrančovo poroko, ki tradicionalno združi vso družino. Prava zgodba se začne šele zdaj. Po dolgi odsotnosti v domači hiši spet sreča ljubo kuharico, ki ji je v otroštvu pripovedovala zgodbe. To sproži pripoved v različne časovne smeri. Vzdolž prve seže v preteklost, obuja pozabljeno otroštvo. Druga na sledi pričevanju ljudi, družinskih članov, posebno sestrične Renu (njeno ime pomeni zrnce prahu), počasi prikaže resnico o očetu in usodi družinskih članov ter okoliških krajanov v ubijalskem državljanskem spopadu med Tamilci in Singalci. Tretja puščica pa prikazuje priprave na poroko in dogajanje po državljanski vojni. Minoli Salgado s prikazovanjem posameznih usod ljudi nevsiljivo in pretresljivo ustvari veliko, univerzalno družbeno epopejo, ki se dotakne dna, tragedije in veličine človečnosti. Konec romana doseže biblijske razsežnosti: velikanski popotresni val prihrumi globoko na kopno, povodenj poplavi in uniči vse, vključno s Savi in njenimi sorodniki, krajanje, vojake, tiste, ki so pobijali, in njihove maščevalce, hiše, hotel, sodišče, vojašnico, polja, vlak z več tisoč potniki. S tem priključijo tisto najglobljo, večno, magično plast v pripovedi, ki oživlja starodavno mitsko tradicijo. Preživi samo Renu, zrnce prahu. Toda bralca ne vleče samo zgodba, predvsem ga očara način, kako je podana, kako se steka in razgrinja. Mojstrsko napisani roman se do konca ne pusti odložiti iz rok. Poln presenetljivih obratov, globokih modrosti, pretresljivega sočutja in velike humanosti, čudovitih opisov, lirčnih metafor in etičnih resnic vseskozi nevsiljivo v notranjih dialogih pojasnjuje pripovedne postopke in osvetljuje mitsko, literarno, kulturno, politično ter zgodovinsko ozadje te tragične družinske sage, terorja in katastrofe, ki je doletela otok, ki je doletela svet. > **IZTOK OSOJNIK**

• Četrtek, 14. 9. ob 18. uri, **POTEPANJE S KNJIGO IN KOMPASOM – ISLANDIJA.**

Obiščite deželo, kjer se ledeniki in ognjeniki še vedno bojujejo za prevlado, kjer pokrajino zaznamujejo gejziri z izbruhi vroče vode, kjer je vsak pogled na zalive in fjorde prava poslastica za ljubitelje narave. Na stotine mrtvih strug, osamelih mostov in razgibane pokrajine vas kar samo vabi na ogled otoka. Pustite, da vas preseneti prisrčnost Reykjavika. Okopajte se v enem od sto kopališč s toplo vodo na prostem. Islandija je še veliko več kot to, le videti in doživeti jo morate!

• Torek, 19. 9. ob 17. uri, **OD LINHARTA DO CANKARJA, OD CANKARJA DO LINHARTA**

Prihajajočo sezono 2017/18, posvečeno slovenski dramatik, pomembno definirata dve Linhartovi in dve Cankarjevi dramski deli. Z dogodkom bomo pospremili uvodni premieri slavnostne sezone ob 150. obletnici ustanovitve ljubljanskega Dramatičnega društva: Linhartovo *Županovo Micko* v režiji Luke Martina Škofa in Cankarjeve *Hlapce* v režiji Janeza Pipana.

• Od ponedeljka 25. 9. do petka 29. 9., **TEDEN FILOZOFSE FAKULTETE V KONZORCIJU**

- Ponedeljek, 25. 9. ob 18. uri, Samopodoba v diferencialni psihologiji
- Torek, 26. 9. ob 18. uri, Kaj se skriva za prevodom? Izzivi pri prevajanju iz francoščine v slovenščino
- Sreda, 27. 9. ob 18. uri, Španija 1975–2015: štirideset let tranzicije
- Četrtek, 28. 9. ob 18. uri, Zaboga, saj sem vendar jaz na pol Slovenec!

• Ponedeljek, 2. 10. ob 18. uri, **FEJSTBUKERJI**

Povej, kaj misliš! Če tudi tebe ob dobri knjigi prime, da bi se o njej pogovarjal(a) v družbi somišljenikov, vabljen(a), da se nam pridružiš vsak drugi ponedeljek v mesecu in poveš svojem mnenje.

• Torek, 3. 10. ob 11. uri, **ENAJSTA ŠOLA**

Programsko partnersko sodelovanje Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje in knjigarne Konzorcij se nadaljuje tudi v tej sezoni. Vabljeni na raznolika predavanja vsak prvi torek v mesecu.

• Torek, 3. 10. ob 18. uri, **ČAJANKA Z MANCO KOŠIR**

Novo sezono čajank bo Manca Košir začela s pogovorom o egu, ki ga bosta navdihovali dve knjigi: delo Ryana Holidaya *Ego je naš sovražnik* in *Vas j**e ego?*, uspešnica mlade Ingrid Divković, ki bo gostja čajanke. Pridružil se bo tudi izvršni kreativni direktor Pristop Creative Aljoša Bagola.

• Četrtek, 5. 10. ob 18. uri, **ZNANOST MED KNJIGAMI, prof. dr. Nina Gunde Cimerman:**

Glive v oblakih, najnovejše raziskave ekstremnih gliv na Islandiji in Grenlandiji

V solinah, v mrtvem in rdečem morju, na gejzirjih, v puščavah, v kraških jamah in celo v pomivalnih in pralnih strojih v naših domovih živijo za to posebej prilagojeni organizmi – glive, oziroma natančneje ekstremofilne glive, to so glive, ki imajo rade ekstremna okolja. In zakaj naj bi nas glive s skrajnega severa zanimale? Ker se ledeniki topijo, lahko glive iz teh območij prehajajo v oceane, toplejša morja in tako pridejo v stik z ljudmi in živalmi, s katerimi se še niso srečale.

• Sobota, 7. 10. ob 11. uri, **MED PLATNICE DO RESNICE, Sprejemanje drugačnosti**

Med platnice do resnice je abonma Založbe Miš. S skokom med platnice bomo iskali resnice različnih psihološko-socialnih ali znanstvenih tematik. Voditeljici pogovora Carmen L. Oven se bo pridružil Žiga X. Gombač, slovenski mladinski pisatelj.

• Ponedeljek, 9. 10. ob 18. uri, **POGOVOR O KNJIGI SHINING THROUGH (From Grief to Gratitude)**

Obisk avtorice Soraye Saraswati.

• Sreda, 18. 10. ob 18. uri, **KNJIGA SPREMINJA ŽIVLJENE. NA BOLJE.**

Pogovorni večeri, vsako drugo sredo v mesecu, z blogerko in avtorico Damjano Bakarič z zanimivimi gosti.

• Četrtek, 12. 10. ob 18. uri, **POTEPANJE S KNJIGO IN KOMPASOM – MAURITIUS**

• Ponedeljek, 16. 10. ob 17. uri, **OTROŠKI ABONMA.**

V letošnji sezoni si skupaj z vašimi otroki privoščite igrivo pravljico popoldne s kamišibajem in ustvarjalnimi delavnicami. Vsak tretji ponedeljek v mesecu.

več o dogajanju v KNJIGARNI KONZORCIJ:

www.konzorcij.si

Heloiza

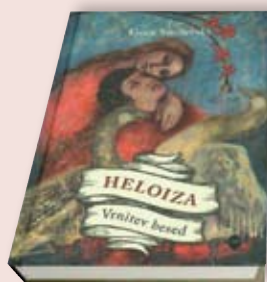
Vrnitev besed

Goce Smilevski

prevod: Sonja Dolžan

Cankarjeva založba,

2016, t. v., 286 str., 24,94 €, JAK

la besede, »in ko sem jo izgubila, sem besede zaprla vase in jih dolgo nisem izgovorila«, celih devet mesecev. Besede so pravzaprav glavne junakinje tega presunljivega romana, polnega nežnosti in hrepenenja ženske duše, ki jo Smilevski pretanjeno zaznava. Heloiza je včasih zaslišala glas izgubljenega sina: »Pozabljala sem, da se ta glas, ki si ga predstavljam, rojeva iz rane v moji duši.« V romanu pride čas, ko so njene besede, izrečene v veselje, slišane in se prepletejo s sinovimi, ko se ob koncu romana srečata. Heloiza ob tem srečanju začuti, da se je zanjo čas vrnil vase; da se je ona vrnila vase. Ker so se vanjo vrstile besede, tiste neizrečene besede, ki jih je nosila v srcu za sina Astralaba in jih izgovarjala v prošnji nebu zanj. Smilevski sklene pripoved z radostjo nje, ki ji je vrnil glas: »Radost je letela v meni, tam, kjer je nekoč bolela moja rana, in nadletavala čas. Gledala sem svojega sina in vedela, da čaka moje besede. Prišel je čas, da se najine besede srečajo.«

dr. Manca Košir

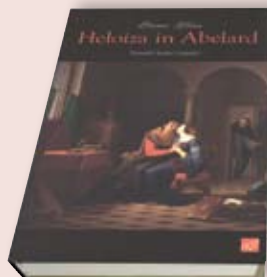
Heloiza in Abelard

Étienne Gilson

prevod: Andrej Capuder

Celjska Mohorjeva družba,

2017, m. v., 267 str., 23,50 €, JAK

Priznani makedonski pisatelj Goce Smilevski (1975) se rad potaplja v davne čase in daje glas preganjanim tako v obeh v slovenščino že prevedenih romanih (*Pogovor s Spinozo*, 2005; *Sestra Sigmunda Freuda*, 2012) kot v zadnjem *Heloiza*, ki ga podnaslovi *Vrnitev besed*. Strastna ljubezen med slavnim francoskim mislecem Abelardom in njegovo mladoletno učenko Heloizo iz 12. stoletja je postala mitska zgodba romantične ljubezni, primerljiva z zgodbama o Tristanu in Izoldi ter Romeu in Juliji, ki se končata s smrtjo. Prav zato me slednji nista pritegnili, ker me bolj zanima, kako se take ljubezni razpletejo v življenju. Med Abelardom in Heloizo se sladka zaljubljenost kajpada spremeni v grenki sad: Abelard se zateče v samostan, potem ko ga je dal zaradi prevare ogorčeni Heloizin skrbnik kastrirati. Heloiza pa rodi sina Astralaba, ki ga mora po učiteljevi zapovedi zapustiti njegovi sestri in tudi sama oditi v samostan. Njuna dolga pisma potujejo iz enega samostana v drugega do konca njunih dni. Smilevski se je vprašal, zakaj v tej korespondenci ne mati ne oče ne omenjata sina, in napisal odo materinski bolečini. Stkal jo je iz prefinjene preje besed, izrečenih v pisateljevem budnem snu o njej, ki je bolj od Boga ljubila moškega in bolj kot o raju sanjara o tem, kako bodo nekoč skupaj oni trije: oče, mati in njun sin Astralab.

»V začetku mojega življenja so bile besede,« je prvi stavek knjige v prologu, v katerem je skicirano Heloizino življenje, ki ga razvija roman. »Predstavljal sem si mamo, ki izgovarja besedo *nebo* in pokaže proti neskončnosti, besedo *reka*, ko stojiva na Malem mostu /.../, besedo *ptica*, ko gledam tisto, kar leti skozi neskončnost.« Z mamo sta živeli sami v sobici ob Seni, v katero ni nikoli posvetilo sonce, bilo pa je veliko tišine. Mama »je imenovala svet in me učila, kako naj si od tišine izposojam besede in kako naj jih tišini spet vračam«. Mamo so ob uporabi tkalcev ubili. Heloizi je za spomin darova-

Ko je avtor v Narodni knjižnici v Parizu prebral prepis Heloizinih in Abelardovih pisem, katerega lastnik je bil veliki Francesco Petrarca, je romanu dodal opombe pod naslovom *Heloizin obraz in Abelardova maska*. Pisatelj je spoznaval takratni čas prek del avtorjev, ki so raziskovali skrivnosti srednjega veka, med njimi tudi Étiennea Gilsona. Njegov premislek o tem, ali ni Abelard tudi avtor pisem, ki jih pripisujejo Heloizi, saj si je ta nečimrni učenjak želel postaviti spomenik za večnost po svoji meri, me je najbolj zanimal. Zato sem bila še toliko bolj vesela prevoda njegove študije, pa Abelardove izpovedi *Zgodovina mojih nesreč* in pisem Abelarda in Heloize, ki sem jih poznala v nemškem jeziku, v slovenskem doslej še ne. Razočaral me je že prvi stavek pojasnila prevajalca Capudra: »Pričujoča knjiga ne vključuje uvoda izvirne izdaje, kjer Étienne Gilson razpravlja o kritičnih izdajah zgodbe o Abelardu in Heloizi«, ni dodatnega raziskovalčevega poglavja o verodostojnosti dopisovanja med ljubimcema, tudi dragocene citate je prevajalec obdelal po svoje: »Odločiti se je bilo treba za zgodbo ali za razpravo. Prevajalec se je odločil bolj za prvo in upa, da mu bodo bralci dali prav.« Zagotovo mu bodo dali mnogi bralci, ki zgodbe ne poznajo, prav. Tisti, ki nas zgodba spremlja že od mladih nog in smo pisma brali v tujih jezikih, smo za slovenski prevod sicer hvaležni, a prikrajšani za študijo, ki nas je najbolj zanimala. No, imamo imeniten roman Goca Smilevskega, torej literarno fikcijo, in imamo »Capudrovo« zgodbo, ki je zanimiva za slovensko bralstvo. Ni treba izbirati, v roke velja vzeti obe.

P. S. Čajanka z Manco Košir, Konzorcij, torek, 3. 10. 2017, ob 18. uri Novo sezono čajank bo Manca Košir začela s pogovorom o egu, ki ga bosta navdihovali dve knjigi: delo **Ryana Holidaya** *Ego je naš sovražnik* in uspešnica *Vas j**e ego?* mlade **Ingrid Divkovič**, ki bo gostja čajanke. Ob njej bo partner in izvršni kreativni direktor Pristop Creative **Aljoša Bagola**.

Trda vezava
32 strani

12,90 €

POMISLI

John Lennon

Yoko Ono Lennon

Ilustriral Jean Jullien

Prepesnil Milan Dekleva

Od 21. 9. dalje na voljo
v knjigarnah in na
www.narava.si
www.amnesty.si/pomisli

#Imaginepeace

#Pomisli

Založba Narava d. o. o. · 04-280-2000 · prodaja@narava.si · www.narava.si

Bruce, Brenda, David

Deček, ki so ga vzgajali kot deklico

John Colapinto

prevod: Niki Neubauer

Družina, 2017, m. v., 303 str., 24,50 €

V resnični zgodbi, ki se smela nikdar zgoditi, spremljamo tragiko družine Reimer, predvsem njihovega sina in brata Davida, ki je kmalu po rojstvu

doživel grozljivo stvar – pri operaciji so mu namreč poškodovali penis in so mu ga morali povsem odstraniti. Davidova naivna starša sta ga zaupala v oskrbo dr. Johnu Moneyju, ki je na njem izvedel grozljiv eksperiment – dojenčku Davidu je spremenil spol. David se v koži deklice Brende nikdar ni počutil dobro, sprememba spola (imena in vsega, kar spada zraven) mu je pustila nepopravljive življenjske posledice, prav tako leta srečevanj in manipulacij z omenjenim Johnom Moneyjem. Verjamem, da bo marsikateri bralec ob branju čutil bes, jezo, želim pa si, da bi knjiga bralce senzibilizirala tako, da bi se zavedali, da čutenje ženskosti/moškosti in posledično življenje posameznika ne bi smelo biti prepuščeno nikomur drugemu, razen njemu samemu. Naj bo Davidova zgodba opomnik vsem, ki sodijo, ne da bi hodili miljo v čevljih drugega človeka. > **SABINA BURKELJCA**

Utrdba z devetimi stolpi

Qais Akbar Omar

prevod: Ida Sternad

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 426 str., 14,90 €

Kabul, čudovito mesto z velikimi hišami in urejenimi vrtovi, kjer otroci iz streh spuščajo pisane zmaje, odrasli pa pijejo čaj, zleknjeni na travi berejo poezijo in si

pripovedujejo zgodbe ali pa prodajajo preproge in se dogovarjajo glede porok svojih potomcev. Tako je bilo v času pred spopadi, pred raketami, pred vodji milic in pred mudžahidi, samooklicanimi svetimi bojniki, ki so zavzeli Afganistan in njegove prebivalce prisilili v beg. Omar, hazarski deček, ki je odraščal v tem krutem času, je grozljivim spominom ušel tako, da jih je zapisal v pričujoči knjigi. Omarjeva družina, oče učitelj fizike in bivši boksarski prvak, mati uradnica, s šestimi otroki, dedom in sorodniki, so pravočasno zbežali iz nevarne soseske, najprej do stare utrdbе v sosednjem mestu, potem pa naprej, po vsej državi. Spopadi so se zaostrovali, vojna jih je lovila, oni pa so se brez denarja in brez prijateljev vsak dan znova borili za golo preživetje. Poetično zapisana zgodba o odraščanju v vojni in strahu. > **BETI HLEBEC**

Nevidna nit

Laura Schroff, Alex Tresniowski

prevod: Mojca Svetičič

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 247 str., 10,90 €

Laura Schroff verjame, da ljudje v naša življenja prihajajo (tudi iz njih odhajajo) z razlogom in zato se ni upirala čudežni nevidni niti, ki jo je vlekla

k siromašnemu suhljatemu dečku z ulice. Čeprav je bila sredi največjih uspehov svoje kariere in ni imela prav nobenega časa zase, se je nekega dne na ulicah New Yorka za hip ustavila in lačnega enajstletnika odpeljala na hamburger. Njegovo iskreno veselje in tudi strah sta ji potrdila, da dela prav, ko je to ponovila še naslednji ponedeljek in še naslednji, ter mnogo njih. Nenačrtovano je z njim začela preživljati svoj prosti čas in ga ob tem učila vsakdanjih reči, ki mu jih življenje v socialno ogroženi narkomanski družini ni omogočalo. Nenačrtovano prijateljstvo je obema popolnoma spremenilo življenje in traja že več kot tri desetletja. Iskrena resnična pripoved z močnim sporočilom, ki je nastala v soavtorstvu je v hipu postala svetovna knjižna uspešnica. *Ko pomagaš enemu, pomagaš vsem.* > **RENATE RUGELJ**

Poti

O ženski, ki je sama prepotovala 2700 kilometrov avstralske divjine

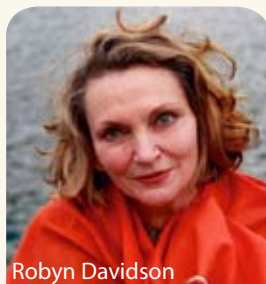
Robyn Davidson

fotografije: Rick Smolan

prevod: Helena Marko

UMco, zbirka 'S terena',

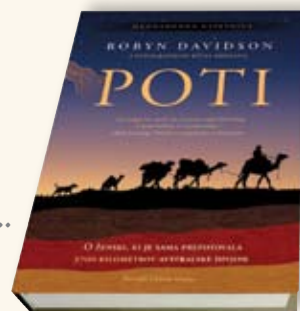
2017, m. v., 340 str., 24,90 €, JAK

Robyn Davidson

Poti so preprosto eden najbolj navdihujočih potopisov, kar sem jih kdaj prebral, najbrž pa pri tem ne gre zanemariti dejstva, da so po naslovu, četudi se dogajajo v puščavi na drugem koncu sveta, zelo blizu slovenski alpinistični klasiki Nejca Zaplotnika. Robyn Davidson (1950) je avstralska popotnica, pisateljica in publicistka, ki je bila rojena na kmetiji v Queenslandu, študirala v Brisbanu, potem pa nekaj časa živela v Sydneyju. Neznana sila jo je vedno vodila k prvobitnim ljudstvom, najprej seveda k aboriginom, ki so ji bili najbližje. Ko je pred mnogimi leti s šestimi dolarji in majhnim kovčkom pripotovala v Alice Springs, puščavsko mesto v centralni Avstraliji, z idejo, da bo udomačila tri divje kamele ter z njimi in s psičko Diggity prečkala avstralsko puščavo, ji nihče ni verjel, da lahko to izpelje. Kljub temu pa je mlado dekle ostalo neomajno. Po več mesecih dela in spoznavanja kamel se ji je s podporo National Geographica končno uspelo odpraviti na pot. Samosvoja pustolovka je v naslednjih devetih mesecih potovanja po avstralski divjini iz-

... *Poti* so kmalu po izidu postale mednarodna uspešnica in prerasle v sodobno potopisno klasiko ...

kusila čarobno doživetje prostrane dežele vročega peska, kar vse je s svojimi enkratnimi fotografijami, ki so tudi del knjige, dokumentiral Rick Smolan. V osami se je spopadala s trenutki stiske, bolečine, nevarnosti in strahu, vse to pa deluje tudi osvobajajoče in je poplačano z nepozabno izkušnjo. Knjiga *Poti* je tako avtobiografska pripoved ženske, ki je prepotovala avstralsko puščavo, in navdihujoča zgodba o tem, kaj vse zmore človek z neupogljivo voljo. Pripoveduje o enkratni življenjski pustolovščini in prvobitnem izkušanju lepote in krutosti narave. »Dama s kamelami« mojrsko, potopisno in poetično orisuje skrivnostno pokrajino, a tudi svoje notranje doživljanje samotnega potovanja, po katerem so pred leti posneli tudi odmeven istoimenski film. Ne glede na to, da je avtorica potem napisala še nekaj knjig, so *Poti*, ki so kmalu po izidu postale mednarodna uspešnica in prerasle v sodobno potopisno klasiko, ostale njeno najpomembnejše delo. > **SAMO RUGELJ**

Lojze Slak

Moje plošče so moje knjige

Ivan Sivec

Mladinska knjiga,

2017, t. v., 304 str., 39,90 €

Na krilih televizijskih oddaj, ki jih slovenske televizije predvajajo v najbolj priljubljenih terminih, je narodno-zabavna glasba v zadnjih letih dobila izjemen komercialni zalet. V dobi, ko nas na vsakem koraku spremlja digitalna tehnologija in kjer odgovorov za prihodnost nismo dovolj ozavestili, je trend vračanja h kulturnim koreninam razumljiv, a narodno-zabavna glasba se je začela dejansko razvijati šele po drugi

svetovni vojni in je bila, kot v uvodu ugotavlja Janez Bogataj, popolnoma nov kulturni pojav, ki je »zapolnjeval takratne zvočne, motivne ali vsebinske, estetske in še kakšne vrzeli«. Narodna noša je bila v prvi vrsti kostum, ki so ga krojili za potrebe odra in kamere, zato so bili narodno-zabavni ansambli toliko predhodniki rock skupin, ki so se pojavile v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, kot so bili pred sto leti ljudski godci s harmoniko predhodniki kasnejših šansonskih in kitararskih boemov. V središču narodno-zabavnega trenda sta se že kmalu na začetku znašla Slavko Avsenik in nekoliko mlajši Lojze Slak s svojima skupinama ter z avtorskimi skladbami, kar je bila novost že sama po sebi, saj so avtorsko glasbo pred tem ustvarjali kvečjemu skladatelji, medtem ko ljudski zabavljači pred pojavom televizije niso imeli kanala za širšo promocijo pesmi, ki so jih pisali.

Med največjimi poznavalci narodno-zabavne zvrsti je brez dvoma pisatelj Ivan Sivec, zaslužen tudi za življenjepis bratov

Avsenik ter za dvodelno antologijo *Vsi najboljši muzikanti*, ki je izšla na več kot tisoč straneh, kaj podobnega pa si druge popularnoglasbene zvrsti lahko le želijo. Sivec je obenem zložil več kot tisoč narodno-zabavnih besedil, velika slikovna monografija o Lojzetu Slaku pa je njegova likovno najbolj razkošna knjiga, saj v njej najdemo na desetine črno-belih dokumentarnih fotografij iz kariere prešernega doljenjskega harmonikarja, pa barvnih posnetkov življenja na podeželju, glasbenih besedil, ovitkov plošč, nagrad in dosežkov. Vsebina kljub nasičenosti teče kot namazana, kronološko – od družinskega rodovnika (bil je četrti od desetih otrok) do prve fotografije s harmoniko, igranja na ohceti, vojaščine, radijskih nastopov, lastnega ansambla, poroke, mednarodnega uspeha, prijateljskih vezi (tudi s Tonetom Pavčkom) pa vse do aktivnega obdobja v samostojni Sloveniji in, proti koncu, sodelovanja z ljubljansko rock skupino Big Foot Mama.

Knjiga bo razveselila marsikatero privrženko in marsikatero ljubitelja narodno-zabavne glasbe, dolga ustvarjalna pot Lojzeta Slaka pa je zanimiva tudi z vidika razvoja popularne kulture in medijev pri nas. > ŽIGA VALETIČ

Boris Pahor

V žrelu Udbe

Igor Omerza

Mohorjeva Celovec,

2017, t. v., 636 str., 41 €

Publicist Igor Omerza je v odmevnih objavah svojih raziskav dostopnih arhivskih fondov že večkrat omenjal Borisa Pahorja, ki ga zaradi njegovega velikega vpliva in pomena v širšem slovenskem prostoru tudi ni mogel obiti. Tukaj ga je kot živo pričo razvoja in razpada ter večkrat tudi žrtev represivnega delovanja državnih tvorb, v katerih je živel, postavil povsem v ospredje – potem ko ga je že med zbiranjem gradiva seznanil z nekaterimi celo zanj novimi odkritji. Vsa zadevajo delovanje tajne politične policije, SDV oziroma Udbe, ki je s svojimi ovaduhmi, prisluškovanjem in z drugimi metodami spremljala, nadzorovala in občasno tudi sankcionirala delovanje Pahorja ter širokega kroga njegovih sodelavcev pri reviji *Zaliv* in na drugih področjih. Zalezovalci, kot se je potrdilo tudi v mnogih drugih primerih, so bili dobro seznanjeni že z razmišljanji, kaj šele s pisanjem teh ljudi, preden je bilo sploh objavljeno! To osupljivo, z viri sproti dokumentirano gradivo je v knjigi kronološko razdeljeno v pet delov. Obravnavajo obdobja 1952–1969, 1970–1974, leto 1975, 1976–1979 in 1980–1989. Čeprav se osredotoča na eno samo leto, za katero se je ohranilo tudi daleč največ gradiva v 238 »indikativnih biltenih«, poročilih tajne policije tedanjemu slovenskemu političnemu vrhu, je prav tretji del osrednji in najpomembnejši. V vseh podrobnostih so namreč prikazani dogajanje ob nastajanju in viharni odmevi po objavi brošure *Edvard Kocbek, pričevalec našega časa*, ki jo je Pahor z Alojzom Rebulo leta 1975 objavil v Trstu. > IZTOK ILICH

Boris Pahor

Orožje, uši in svoboda

Ciril Ulčar

eBesede, 2017, m. v., 370 str., 19,95 €

Spomini Cirila Ulčarja na partizanski no so branje, ki se ob prevladujočih, tudi še v našem času nastajajočih samohvalnih in ideološko nabitih zapisih prav prileže. Je, ne le zaradi lepšega, (samo)kritično, iskreno in pošteno pripovedovanje o tem, kako je sedemnajst-, osemnajstletni neizkušeni in naivni fant doživljal zadnje poldrugo leto vojne na Gorenjskem in Primorskem. Polno je prostodušnih, stvarnih ugotovitev, kot je: »... bili smo le navadni

... (samo)kritično, iskreno in pošteno pripovedovanje ...

gorenjski fantje in nobeni pravljичni vitezi ali junaki zgodb ...« Ali: »Partizan je živel kakor volk in kadar je mogel, je jedel, če je le imel kaj.« Avtor obenem ne varčuje z obsodbami samopašnosti in nastopaštva številnih mlajših častnikov, ki jim je bil priča, doda pa tudi kakšno grenko na račun po vojni neizpoljenih pričakovanj. Zapise je za tisk pripravil avtorjev sin Jure Ulčar – še pravi čas, da je pisec ob devetdesetletnici dobil v roke prvi izvod knjige. > IZTOK ILICH

Umetnost in disciplina

Zgodovina urjenja umetnikov, tkalcev in beračev v klasični dobi

Andrej Pezelj

Založba /*cf., Oranžna zbirka, 2016, m. v., 298 str., 22 €

Prezelj, ki je najprej diplomiral na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, si drugo diplomu pridobil v Parizu, na koncu doktoriral iz sociologije kulture na Filozofski fakulteti v Ljubljani, danes pa deluje kot predavatelj, nas s študijo *Umetnost in disciplina* popelje v premene družbenega duha 17. in 18. stoletja, le da bi pojasnil položaj, ki ga je v tedanji Evropi zasedala umetnost. Ta je – po razcepu krščanstva na katolištvo in protestantizem in po velikih zdravstvenih problemih, ko so množične bolezni ogrožale splošni razvoj – prek Akademije postopno pridobivala pastoralno funkcijo ozaveščanja, motiviranja in higieniziranja ljudstva ter obenem tematiziranja zapostavljenih skupin in pojavov, pri čemer so bili likovni umetniki tisti, ki so najpogosteje čutili obvezo delati za državno in skupno dobro. Iskanje dobrega ter opozarjanje na plemenito je nekaj, kar bo umetnost vedno iskala, takratna razlika s sedanostjo, ki je v marsičem bolj primerljiva s tistim časom kot z 19. stoletjem, pa je bila predvsem v tem, da so takratni tehnični postopki v umetnosti že sami po sebi vzbujali političen namen. > ŽIGA VALETIČ

Novi slovenski biografski leksikon

Zv. 2: B–Bl

urejanje: Barbara Šterbenc Svetina
ZRC SAZU, 2017, t. v., 494 str., 33 €

Nadaljevanje vseslovenskega projekta Inštituta za kulturno zgodovino ZRC SAZU, v katerem z glavno urednico Barbaro Šterbenc Svetina, sedemčlanskim uredniškim odborom ter 24 področnimi uredniki sodeluje še širši krog strokovnih sodelavcev, je štiri leta po prvem pripeljalo do drugega zvezka Novega slovenskega biografskega leksikona. V njem je obdelanih 259 biografskih gesel, še dodatnih 52 pa je dostopnih samo v spletni različici. Predstavitve sklepajo pregledi del izbranih oseb, pri čemer se ti zapisi, čeprav redakcijsko usklajeni, zaradi različnih pristopov avtorjev sestavkov nekoliko razlikujejo. Upoštevanje in navajanje razlik v zapisih priimkov in imen predstavljenih je sicer ena od vrlin leksikona, saj olajšuje iskanje povezav in stičnih točk. Pri književnikih in drugih umetnikih so navedeni tudi morebitni psevdonimi oziroma vzdevki, pri revolucionarjih in borcih pa ilegalna in partizanska imena. Med predstavitvami na različnih področjih pomembnih posameznikov in posameznic se vrstijo po enakem načelu sestavljene predstavitve plemiških družin ter družin, ki so se, kot npr. rod tiskarjev Blaznik, uveljavile v svojih dejavnostih oziroma jih, kot Bergante, povezuje sorodstvo ali samo priimek. > IZTOK ILICH

Hodili so jih poslušat

Pesemsko izročilo kamniškega območja

urejanje: Marija Klobčar

ZRC SAZU, 2017, CD + spremna brošura, 40 str., 13 €

Etnologinja Marija Klobčar, strokovnjakinja za folkloristiko in mitologijo, se je ob zbiranju gradiva za monografijo *Na poti v Kamnik* srečevala tudi s pesemskim izročilom tega območja, posnetim predvsem v Tuhinjski dolini in pod Grintovci. To je bila priložnost, da je s strokovnima sodelavcema na Glasbenonarodopisnem inštitutu ZRC SAZU,

etnomuzikologom Robertom Vrčnom in Petrom Vendraminom, ki je skrbel za tehnično plat, pripravila še zgoščenko s petintridesetimi, skupaj skoraj eno uro trajajočimi dokumentarnimi zvočnimi posnetki iz inštitutovega arhiva. Kako je potekalo delo ter značilnosti izbrane gradiva, vključno z izvajalci in vsebino posameznih pesmi, je urednica pojasnila v spremljajoči publikaciji. Besedilo v njej spremljajo dokumentarne fotografije in je prevedeno tudi v angleščino. > IZTOK ILICH

Dušan Kos

Ljubezen, greh in kazen

PODOBE IN RAZVOJ LJUBEZENSKE MORALE NA SLOVENSLEM DO 19. STOLETJA

784 STRANI
29 €

ZALOŽBA ZRC

Novi trg 2, 1000 Ljubljana, tel. 01/4706-465
narocanje@zrc-sazu.si
www.zrc-sazu.si

Ljubljana je decembra 2015 kot ena izmed dvajsetih mest na svetu prejela trajni naziv **Mesto literature** ter se s tem pridružila družini mest z živahnim literarnim utripom in kulturno dediščino, ki se zavedajo pomena kulture, knjige in branja za mesto in njegov razvoj.

Kaj pravzaprav pomeni, da je neko mesto mesto literature? Kako mesto literature vidijo ustvarjalci in ustvarjalke s področja knjige? In kaj je tista majhna izjemnost, ki lahko Ljubljano postavi na literarni zemljevid sveta?

V tokratni številki predstavljamo pogled Zdravka Duše, ki je svojo službeno pot začel kot tekstopisec, med drugim je ustvaril slogan *Slovenija moja dežela*, deloval je kot novinar in se uveljavil kot prevajalec. Konec osemdesetih let je prevzel mesto urednika na Cankarjevi založbi, kjer je deloval do lani. Danes še vedno ustvarja in prevaja.

**LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...**

PIŠE: ZDRAVKO DUŠA

PA ČEPRAV NI ZMERAJ ŽIŽEK

Zdravko Duša

Spomnim se neverjetnega občutka, ko sem prvič šel po neuglednih gasah na Rodosu: Aristotlova ulica, Sokratov trg, Evripidov prehod. Ker si vaju ulice Tolminskega punta ali Simona Gregorčiča, postaneš kar nekam mičken. Pa saj ni treba tako daleč: takoj za mejo, v Gorici, ti ne dajo pozabiti, da si med nacijo, ki je dala Danteja in Petrarko in Boccaccia, pa seveda Michelangela in Verdija, da o d'Annunziu ne govorimo. Literarni čudak v Ljubljani ne more pričakovati takih impulzov. Postrežejo mu s standardnim romantičnim pesnikom, kakršnih je vaju iz vseh slovanskih prestolnic, posebnost tukajšnjega je, da zre proti nesojeni ženi; ampak koliko turistom uhaja pogled od vodičkinine marele, uperjene proti blazirani gosposdični na pročelju, med mimoidoče, kjer se da nemara uzreti koga bolj slavnega?

Par let nazaj je bilo, sedel sem v pubu na Mali ulici, slavil se je god svetega Patrika, temu primerno smo bili crowded in luči so brlele v gneči, ko pride po štengah dol tujec, očitno Irec ali Anglež, in zapiči pogled vame. Stoji, me gleda, se skloni bliže in mi nekaj govori. Nič nisem razložil v tistem šundru, odkimaval sem mu, da ne razumem, pa potegne mobilca iz žepa, nekaj vtipka in mi pomoli. TRANSCENDENTAL IRONY je pisalo. Nič nisem štekal, on pa mi drži tisto pod nos, svetlo me je gledal in na koncu z oh-so-happy nasmeškom dahnil: »Žižek?«

Postavil sem ga v realnost, da nisem, ga poštešil s tem, da sem pa, ja, njegov urednik, in je

dobil, kar v Ljubljani tujec lahko dobi: če že zgreši Žižka, je velika možnost, da trči vsaj ob njegovega urednika. Ali znanca. Ali pač nekoga, ki je videl Žižka iti v makslna. (Kot je rekla Irena, ko je še živela v pritličju na Slomškovi: kadar v zgodnji uri slišiš čudne glasove pod oknom, ne veš, a je pijanec na zapozneli poti domov ali poprhlava Žižek na jutranjem sprehodu.) Njegova pot v Žižkovo mesto je pravzaprav poplačana že tisti hip, ko stopi na njegove ulice. Ugledal je, kar je hotel videti: svoj pogled, v katerega se lahko ujame Žižek.

Da greš v Ljubljano tudi zaradi Žižka, ni treba nujno biti »man of letters«, je pa filozof eden od razlogov, kadar to si. SŽ je vaba. Če bi bil Malcolm Bradbury še živ in bi obnavljal svoj *Atlas svetovne literature*, bi zdaj imel razlog, da vanj vpiše tudi Ljubljano in fantazmo o ljubljanski psihoanalitski šoli. Ko smo že pri Bradburyju: ljubljanski poskusi, narediti sodoben literarni atlas mesta z miksom zgodb in literarne zgodovine, se doslej niso izšli. Zadnji, najboljšejejši, je mogočna hvalnica povojni komunistični partiji, prav žaljivo do literatov.

A se bo kdaj reklo tudi: grem v Unescovo mesto literature? Ali pa: ej, greva v Ljubljano, tam je Unescovo mesto literature?! Ja pa ja, rad bi ga slišal, čeprav na koncu doda še eno kljukico na strani plusov, kadar si izbiraš destinacijo. Ne vem, kako se lobira in pridobiva take nazive, mi pa daje zaupanje v kraj, kjer se je nekdo potrudil in šel delat to, ne pa, recimo, prestolnico kranjske klobase.

Moč branja

Od Sokrata do Twitterja

Frank Furedi

prevod: Sandi Kodrič

UMco, zbirka Knjige o knjigah, 2017, m. v., 319 str., 24,90 €, JAK

Furedi (1947), po rodu Madžar, je doktoriral na Londonski univerzi in je že vrsto let profesor sociologije na Univerzi Kent v Canterburyju. Do zdaj je napisal že vrsto odmevnih knjižnih del, kot so *Paranoidno starševstvo* (2001), *Terapevtska kultura* (2003), *Politika strahu* (2005) in *Zapravljeno: zakaj šola ne izobrazuje več* (2009, sl. prevod 2016). V svojih delih se poglobljeno ukvarja s pojmom strahu in širšim pomenom znanja v človeški družbi, s pomenom človekove humanistične izobrazbe in s pomembnostjo poučevanja

... med prebiranjem kakovostne literature se človek kultivira ...

ljudi o svobodnih umetnostih. Njegovo delo *Moč branja*, ki je izvirno izšlo leta 2015, predstavlja kritičen pogled na spremembe bralne kulture skozi zgodovino vse do 21. stoletja, v njej pa Furedi pregleda kulturo, pomen in vpliv branja ter njegovo spreminjanje od antičnih časov do digitalnih medijev. Kompaktno pisano delo celovito zajame zgodovino branja in izpostavi tisto njegovo značilnost, ki je po avtorjevem mnenju ključna – med prebiranjem kakovostne literature se človek kultivira. Avtor večplastno analizira različne tipe bralcev in branja ter vse skozi sopostavlja različna mnenja o branju skozi zgodovino. Argumentirano in s konkretnimi primeri pojasnjuje moč in pomen branja v različnih obdobjih vse do danes, ko se vnovič razpravlja o dejavniki, ki vplivajo na vse bolj klavrno podobo branja in upadajoči pomen bralne kulture. Kljub tehnološkemu napredku in internetni dobi je branje knjig nekaj, kar po mnenju Furedija ohranja svoj kulturni in družbeni pomen. Avtor nam z izvirno knjigo o kulturi branja ponudi drugačno videnje pomena branja – ideja o izumiranju branja je po njegovem mnenju enostranska in nepopolna, saj je ravno branje že od starega veka naprej ključnega pomena za človekov razvoj. > SAMO RUGELJ

Ne gremo sicer nikamor, a tja gremo hitreje kot kadarkoli

Moja leta s Trumpom – Eseji o postresnici, postpolitiki in postzgodovini

Marcel Štefančič, jr.

UMco, zbirka Angažirano, 2017, m. v., 307 str., 19,90 €

To je prva – izmed dvainosemdesetih (!!!) – Štefančičevih knjig, v kateri se hiperproduktivnemu avtorju smeji od prve do zadnje črke. Nehote. Ne namenoma. In nikakor ne iz zlobnih, privoščljivih namenov. Pa tudi na njegovem obrazu nasmeha ni mogoče opaziti. Nasprotno. Vsebina je strašljiva, globinski in ne površinski nasmeh pa izhaja iz intelektualnega samoudejanjenja in iz uresničene preokobe – Marcelovega življenjskega dela. Podobno globinsko zadovoljstvo, ki je sicer prežeto z (upravičenim) eksistencialnim strahom, je mogoče (ob)čutiti v zadnji knjigi Naomi Klein (*No is not enough*), ki bo kmalu izšla tudi v slovenskem jeziku. Tako Naomi kot Marcel – le da slednji z bistveno več humorja in manj terensko pridobljenih dejstev – sta z več desetletij trajajočim opazovanjem drobovja ameriške družbe že davno boleče natančno napovedala njeno sedanjost in prihodnost. In napovedala sta tudi (oziroma predvsem) Donalda Trumpa, poosebitev *moderne* Amerike, najbolj natančno metaforo današnjega in tudi jutrišnjega sveta.

Moja leta s Trumpom: Ne gremo sicer nikamor, a tja gremo hitreje kot kadarkoli je zbirka esejev, ki se hkrati berejo kot znanstvenofantastični strip, starodobna kriminalka, forenzično poročilo o zločinu nad ostanki človeškega intelekta in pretresljiva novinarska reportaža iz zaprtega oddelka največje svetovne institucije politične, družbene, kulturne in ekonomske demence; neposrednega presnoresničnostnega šova, ki (dobesedno) potaplja svet in jedrsko vojno »obravna« kot izbiro deserta.

Marcel je tokrat zelo natančen. Zdi se, da še nikoli ni brodil po bolj domačem, bolj raziskanem, a hkrati še nikoli bolj toksičnem terenu. Ker mu je vse tako prekleto jasno, se bralcu, v katerem tiktakajo še zadnji drobci malomeščanske naivnosti, ob branju njegovih let s Trumpom preprosto mora dokončno zmračiti. »Trump je vse, kar ve, pobral v smeteh, pri patologiji tabloidnih tračev, teorij zarot, resničnostnih šovov in spletnih forumov, teh naglih sodišč, teatrov vsakdanje krutosti, junaške anonimnosti in oportunistične primitivnosti. Ni predsodka, ki ga ne bi ljubil. In pravna država mora služiti predsodkom. Pravno državo pač razume tako, kot jo razumejo vsi tisti anonimni ljudje, ki se zbirajo na spletnih forumih – kot naglo sodišče. Toda predsodki pogosto vodijo v tragedije – in katastrofe,« o človeku, ki, osvobojen dvoma, občutka krivde, sramu, empatije in česar koli etičnega ali človečnega, pooseblja klavni antihumanizem digitalne dobe, bodimo iskreni, stanje duha omejene večine oziroma diktaturo idiotizma, za piše Trumpov vestni kronik Marcel Štefančič, jr.

To ni branje za na plažo. To je knjiga za branje v atomskem zaklonišču. > **BOŠTJAN VIDEMŠEK, DELO**

Vihrave misli

Jure Apih

Festfest, 2017, m. v., 212 str., 9 €

Po kolumnah iz Nedela, zbranih v *Sedmem premisleku*, je Jure Apih uredil še kolumne iz Dela in Delovega tednika Mag, ki se začnejo v letu 2004 in končajo z letom 2016. Gre za še en prispevek k »slovenologiji«, ki v skladu s kolumnističnimi prerezi številnih mnenjskih glasov slovenskega časopisja izraža prej razočaranje nad izgubljenimi možnostmi kot pa optimističen pogled v prihodnost. Apih idejno izhaja iz osemdesetih let prejšnjega stoletja, ki so bila sicer čas naraščajočih napetosti znotraj nekdanje države, obenem pa se je že kazalo veliko prazno polje novih priložnosti in obljub, ki so jih nekatere družbene klike in generacije hitro izkoristile, druge pa že tedaj objokovale izgubljeno in zamujeno. Avtor se v osnovi zavzema za spodobno Slovenijo, uglašeno in urejeno državo po meri vseh, razmisleke pa črpa tudi iz posla, v katerem je pustil velik osebni pečat, zato ne čudi, da naslovi besedil skozi celotni prvi del vsebujejo besedo »marketing«: Tranzicijski marketing, Športni marketing, Privatizirani marketing, Komunistični marketing, Ego marketing, Straniščni marketing, Vinski marketing itd. Notranje in hkrati obstransko opazovanje liberalnega uma. > **ŽIGA VALETIČ**

Moralke

Tomaž Grušovnik

LUD Šerpa, zbirka Žepna Šerpa, 2017, m. v., 99 str., 12 €

Dr. Grušovnik je docent in znanstveni sodelavec na Univerzi na Primorskem, avtor dveh znanstvenih monografij, več znanstvenih člankov in literarnih prispevkov, ki se prvenstveno ukvarja z raziskovanjem etike živali in okoljske etike ter filozofije vzgoje. *Moralke*, po formatu majhna, vendar niti ne drobna knjižica z besedili prvič objavljenimi v reviji/na spletni strani LUD Literatura, za knjižno izdajo pa deloma dopolnjenimi, je svojevrsten nabor literarnih fragmentov, prepletanih s filozofskimi izreki, znanstvenimi dognanji in problematiziranjem aktualnega dogajanja. Morda najprej presenetljivo vlečenje vzporednic, npr. med uravnavanjem nutrij, ki so v našem okolju invazivna vrsta, in evgeniko kot uravnavanjem populacij, se ob nadaljnjem branju, podkrepljenem s primeri, niti ne zdi več tako daleč vsaksebi. Grušovnik se loteva še eksistencialnih in etičnih dimenzij prehranjevanja, razmerja med represijo in (ne)zmožnostjo revolucije, moralne hipokrizije idr. > **KRISTINA SLUGA**

zbirka PREOBRAZBA

387 strani, 24,90 €

O spolnosti in parjenju z vseh strani

616 strani, 26,90 €

Evolucija spolnosti, zakonske zveze in prešuštva

Naročila: 01/520 18 39 • knjigarna@umco.si • spletna knjigarna www.bukla.si

Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh boljše založenih knjigarnah!

Zgodovina moderne države

Od začetkov do sedanjosti

Wolfgang Reinhard

prevod: Marko Bratina

Krtina, zbirka Krt,

2017, m. v., 144 str., 17 €

Wolfgang Reinhard (1937), zaslužni profesor zgodovine na Univerzi v Freiburgu je do zdaj napisal več kot deset knjig, njegova *Zgodovina moderne države* iz leta 2007 pa je njegov prvi prevod v slovenščino. V njej avtor analizira nastanek države, pri čemer vzroke za vzpon moderne države vidi v številnih kontingentnih dogodkih skozi poldrugetisočletje, ob tem pa je šlo za nujne pogoje, ki so bili dani samo v Evropi. Ta je bila že geografsko razčlenjena v različne, razmeroma majhne pokrajine, kar se je potem odražalo v njenem političnem pluralizmu, seveda pa je pot do države v vsakem primeru vodila prek monarhij, ki so se, odvisno od posebnega območja, nekako med

... začele preobraziti v države moči in totalne države, ki smo jim priča tudi danes ...

18. in 20 stoletjem, prek različnih faz – od dvornega življenja in pojava državnih služb do razrešitve razmerja s Cerkvijo – začele preobraziti v države moči in totalne države, ki smo jim priča tudi danes. Sedanja državna oblast namreč

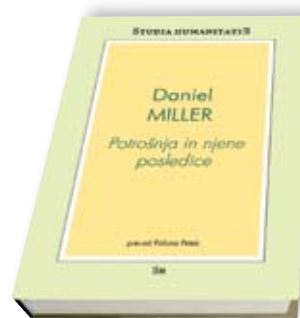
posega celo v spore glede spočetja, prisluškuje njegovim pogovorom, poskrbi za odstranitev njegovega trupla itn. Reinhard tako trdi, da sta se stopnjevanje politične participacije v demokraciji in največja identifikacija državljana z državo izkazala za pot prehoda državne oblasti v totalno državo. > SAMO RUGELJ

Potrošnja in njene posledice

Daniel Miller

prevod: Polona Petek

Studia humanitatis, 2017, m. v., 25 €, JAK

Spomladi je izšla Millerjeva knjiga *Materialna kultura, Potrošnja in njene posledice* pa z njo tvori nekakšen vsebinski komplet. V njej britanski antropolog povzema in na svež ter izviren način interpretira desetletja etnografskega raziskovanja, kako ljudje na različnih koncih sveta stopamo v razmerja s predmeti, ki smo jih sami naredili in nas obkrožajo ter s tem tudi določajo. Knjiga tako prinaša raziskave, kako kupujemo in v kakšnih situacijah ter ob kakšnih priložnostih se odločamo za nakup, zakaj pol sveta nosi kavbojke in zakaj nam ekonomika tega ne zmore povsem raz-

... kako kupujemo in v kakšnih situacijah ter ob kakšnih priložnostih se odločamo za nakup ...

jasniti. Potrošnja ima namreč nepredvidene posledice, zato je ni mogoče razumeti niti s formulami ekonomske teorije niti s posplošeno kritiko potrošništva kot odtujevanja in fetišizma. Miller se tako skuša resno spopasti z vprašanjem,

kako naj se reševanja planeta pred posledicami pretirane potrošnje, ki smo mu priča v zadnjih desetletjih, loti kritični intelektualec, ki je obenem politični realist. Spremno besedo, ki govori o obeh Millerjevih knjigah, je napisal sociolog Jože Vogrinc. > SAMO RUGELJ

Država in revolucija

in drugi spisi iz leta 1917

Vladimir Iljič Lenin

prevod: Lev Centrih

Studia humanitatis,

2017, m. v., 248 str., 24 €, JAK

Nedavno je v angleščini izšla knjiga *Lenin na vlaku (Lenin on the Train)*, v kateri avtorica Catherine Merridale, sicer angleška zgodovinarica, analizira prelomno Leninovo vožnjo iz Švice v Petrograd v zadnjih dneh marca in prvih dneh aprila 1917, med katero je Lenin zasnoval veliko tega, kar je kasneje rodilo oktobrsko revolucijo. Nov prevod Leninovega klasičnega političnega dela (prvič je v slovenščini izšel že leta 1958) se v nekem smislu tudi naslanja na to slovito vožnjo z vlakom, saj se knjiga s svojim izborom začenja z Leninovim besedilom *O nalogah proletariata v sedanji revoluciji*, ki ga je ta koncipiral na vlaku, prebral pa na zborovanju boljševikov samo dan po prihodu v Petrograd. Pričujoča knjiga, izdana ob stoletnici oktobrske revolucije, lepo pokaže, kako je pred stoletjem Marxovo in Engelsovo teorijo bral revolucionar, s čimer je povzročal nelagodje svojim sodobnikom marksistom, ki so se ustrašili revolucije. Kaj je (bila) po Leninu revolucija? Po njegovem mnenju bistvo ni nasilje, marveč pripravljenost zlomiti gospodstvo kapitala in preobraziti družbo v brezrazredno. Kaj se je zgodilo potem, je seveda drugo vprašanje. Sveži in aktualni spremni študiji h knjigi, torej kako misliti Lenina stoletje kasneje, sta prispevala sociolog in zgodovinar Lev Centrih ter sociolog in filozof Jože Vogrinc. > SAMO RUGELJ

Prof. dr. Barbara Novak

Družinsko pravo

2., spremenjena in dopolnjena izdaja

V knjigi je prikazana pravna ureditev **zakonske zveze, zunajzakonske skupnosti in partnerske zveze** ter pravne posledice teh skupnosti na **preživninskem in na premoženjskem področju**.

Obraavnava **tudi razmerja med starši in otroki** (določitev starševstva, varstvo, vzgojo, preživljanje, stike, izvrševanje roditeljske pravice), **ukrepe države za varstvo otroka, posvojitev, rejništvo in skrbništvo**.

Knjiga je **posodobljena z novimi predpisi**, zlasti na **področju nasilja v družini, ukrepov za varstvo otrok, z novo sodno prakso** Ustavnega sodišča RS, rednih sodišč in Evropskega sodišča za človekove pravice. Dodano je tudi poglavje o **mediaciji**.

Delo je namenjeno študentom, sodnikom, odvetnikom, notarjem, delavcem v socialnem delu in vsem, ki se v življenju srečujejo z družinsko problematiko.

NOVO

leta izdaje: 2017
število strani: 376
velikost: 16,5 × 23,5 cm
vezava: mehka
cena: 49,00 €

www.uradni-list.si/knjigarna • informacije po tel.: 01/200 18 38 • e-naslov: prodaja@uradni-list.si

Homo deus

Kratka zgodovina prihodnosti

Yuval Noah Harari

prevod: Polona Mertelj

Mladinska knjiga, zbirka Esenca, 2017, m. v., 432 str., 32,96 €

Yuval Noah Harari

Hararija (1978), profesorja svetovne zgodovine v Jeruzalemu, v slovenščini že poznamo po zelo uspešni knjigi *Sapiens*, v kateri nam je interdisciplinarno prikazal razvoj človeka od prazgodovine do današnjih dni. V svoji drugi knjigi *Homo deus*, pri kateri lahko pričakujemo podoben odmev, pa se je posvetil prihodnosti človeštva, tako v družbenem kot individualnem (telesnem) smislu. Po njegovem mnenju so trije ključni problemi človekove preteklosti – lakota, nalezljive bolezni in vojne – že obvladljivi (drugo je vprašanje, ali si kot človeštvo tega tudi želimo), tako da se lahko posvetimo človekovi

prihodnosti. Harari se pri njenem izpeljevanju in napovedovanju vrne na teritorij, ki ga je obdeloval že v *Sapiensu*, in v svojem pisanju (prihodnji) človekov razvoj ilustrira s pomočjo mnogih zgodovinskih primerov. Po njem je človekova sposobnost imaginacije, torej tkanja, pripovedovanja in prepoznavanja zgodb, in spoštovanje simbolnih dogovorov, od zakonodaje naprej, tisto ključno, kar nas razlikuje od drugih bitij. To tudi definira naše prihodnje ravnanje in obnašanje, k čemur seveda vse večjo težo dodajata tehnologija in umetna inteligenca, ki bosta temeljito vplivali na našo prihodnost. Futurizem z zgodovinsko podlago. > **SAMO RUGELJ**

... definira naše prihodnje ravnanje in obnašanje ...

Pokončni misleci

Potovanje človeštva od življenja na drevju

do razumevanja vesolja

Leonard Mlodinow

prevod: Sandi Kodrič

UMco, zbirka Preobrazba, 2017, m. v., 420 str., 24,90 €, JAK

Leonard Mlodinow

Leonard Mlodinow (1954) je priznani ameriški znanstveni pisec in avtor več odmevnih knjig. Na Kalifornijski univerzi Berkeley je doktoriral iz teoretične fizike, zdaj pa dela kot profesor in raziskovalec na Kalifornijskem tehnološkem inštitutu (Caltech). V slovenščini sta do zdaj prevedeni dve njegovi deli, ki ju je napisal v soavtorstvu s fizikom Stephenom Hawkingom, in sicer *Krajša zgodovina časa* (2007) in *Veliki načrt* (2011), poleg tega pa je tudi avtor več samostojnih in nagrajenih knjig. Knjiga *Pokončni misleci* je njegovo najnovejše, najboljšo in najbolj odmevno delo, ki je izvirno izšlo leta 2015, v njem pa se je lotil sistematičnega pregleda človekovega vedenja

o sebi in o svetu okoli sebe vse od takrat, ko se je postavil na dve nogi v pokončno držo. Kako si je človek izdelal prvo orodje? Zakaj je začel pisati in kdaj je pisano besedo začel uporabljati tudi za komunikacijsko sredstvo? Kako je prišlo do razvoja znanosti in umetnosti in kdaj? Kako se je človek soočil z razjasnjevanjem skrivnosti vesolja in atomov? Mlodinow v knjigi *Pokončni misleci* v kronološkem zaporedju raziskuje družbene in kulturne okoliščine, ki so vplivale na znanstvena dognanja, s katerimi je človek postopoma, a vse bolj učinkovito napredoval v svojem vedenju. Avtor barvito in poglobljeno, tudi z osebnimi utrinki znanstvenika in sina nekdanjega taboriščnika, ki na življenje gleda z druge perspektive, niza zgodbe različnih izjemnih posameznikov iz človekove zgodovine, denimo Galileja, Newtona, Darwina, Einsteina idr., ki so s svojo vztrajnostjo, radovednostjo in neustavljivostjo, kljub mnogim strankotem, zaznamovali določeno časovno obdobje ter pomembno vplivali in spodbudili napredek človeštva. Z izpostavljanjem nenavadnega nabora osebnih značilnosti posameznikov in empiričnih dognanj različnih znanosti avtor v *Pokončnih mislecih* pojasnjuje človekov vzpon od njegovega skorajšnjega izumrtja do statusa najbolj dominantne sile, ki preobraža življenje na našem planetu. Domišljeno znanstveno antropološko delo je poklon širini in zmognosti človekovega intelekta, ki si je skozi vso svojo zgodovino prizadeval odgovoriti na vprašanja »Kako?« in »Zakaj?«. > **SAMO RUGELJ**

**Teden Filozofske fakultete
Univerze v Ljubljani v
knjigarni Konzorcij s
prodajno razstavo knjig
Znanstvene založbe FF**

25.–28. 9. 2017

Ponedeljek, 25. 9. 2017, 18.00

**SAMOPODOBA V DIFERENCIALNI
PSIHOLOGIJI**

Predstava o sebi je nekaj, kar nas bega vse življenje. Samopodoba je ključnega pomena za naš osebnostni in poklicni razvoj, za naše vstopanje v medosebne odnose, partnerstvo in še in še.

(dr. Darja Kobal Grum, dr. Janek Musek, dr. Saša Ucmán)

Torek, 26. 9. 2017, 18.00

**KAJ SE SKRIVA ZA PREVODOM?
IZZIVI PRI PREVAJANJU IZ FRANCOŠČINE V SLOVENŠČINO**

Urednica knjige in študenti prevajalstva bodo razpravljali o terminoloških, skladenskih in drugih prevajalskih zagatah ter njihovem reševanju, prevajalskih strategijah in kompetencah ter uporabnosti dostopnih jezikovnih priročnikov in spletnih virov.

(dr. Adriana Mezeg, Lea Anžur, Eneja Osrajnik, dr. Nadja Dobnik)

Sreda, 27. 9. 2017, 18.00

**ŠPANJA 1975–2015:
ŠTIRIDESET LET TRANZICIJE**

O ostankih in ranah frankizma v današnji Španiji ter o specifikah španske kulturne in družbene stvarnosti (npr. nova družbena gibanja, finančna kriza ter katalonski in baskovski nacionalizem).

(Urša Geršak, dr. Alejandro Rodríguez Díaz del Real, dr. Maja Šabec, Franco Juri)

Četrtek, 28. 9. 2017, 18.00

**»ZABOGA, SAJ SEM VENDAR
JAZ NA POL SLOVENEK!«**

Je bil Aleksander I. Karađorđević oziroma Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj, kot so ga poimenovali po smrti, za Slovence heroj ali Drugi? Je bil srbski, jugoslovanski ali celo slovenski kralj?

(dr. Sara Špelec, dr. Božidar Jezernik, Nani Poljanec, dr. Ambrož Kvartič)

Predstavljene knjige lahko dobite na: <https://knjigarna.ff.uni-lj.si>.

Svetlana Slapšak je doktorica antičnih študij, antropologinja in izjemno plodovita publicistka, za katero se zdi, da doživlja novo pomlad, saj njene knjige v slovenščini izhajajo ena za drugo, pri čemer je v pogovoru napovedala še močnejši knjižni val že v bližnji prihodnosti. Unikatna v svojem razmišljanju in odločna v svojem izražanju je sogovornica, ki nikoli ne razočara. Ob izidu njene obsežne knjige *Antična miturgija* smo z njo opravili kratek pogovor.

»Zmeraj lahko najdete mit, ki pokriva tisto, kar hočete povedati.«

Antična miturgija

Svetlana Slapšak

ilustracije: Branko Đukić

Beletrina, zbirka Koda,

2017, t. v., 694 str., 29 €, JAK

Bukla: Od kod beseda miturgija – antična miturgija? Kako ste prišli na idejo knjige *Antična miturgija*?

Slapšak: Beseda miturgija je moja, prvič sem jo uporabila v študiji o Rastku Petroviću sredi 80. let prejšnjega stoletja – hotela sem označiti svobodno manipuliranje umetnika z miti. Veliko pozneje sem na temelju nove teorije mitologije Jeana-Pierra Vernanta, ki jo je prvič obrazložil na predavanjih na ISH v Ljubljani 1996, prišla do širšega pomena svojega starega termina. Koncept sem predstavila v Trstu na mednarodnih konferencah raziskovalne skupine GRIMM, ki že leta izdeluje elektronski slovar antične mitologije, in od leta 2009 je termin sprejet in uporabljan v strokovnih razpravah in tisku. Za pisanje o antičnih mitih je pobudo dala urednica mariborskega časopisa Večer Dragica Korade, tako da sem od leta 2000 do 2004 vsako soboto napisala en članek. To sem pozneje še urejala, spreminjala, dopolnjevala, izboljševala; leta 2016 mi je Aleš Šteger predlagal, da izdam knjigo pri Beletrini. Rokopis sem skrajšala za polovico in objavljena polovica ima še vedno 693 strani ... seveda bi rada videla tudi drugo polovico v knjižni obliki.

Bukla: Kaj sploh so antični miti? Kaj predstavljajo?

Slapšak: Za razliko od pravljice, ki ima »železno« formo in jasno družbeno funkcijo, je mit svobodna zgodba, ki je dokaj rahlo povezana s kultu in obredi ter se giblje od vsakdanjika do kozmičnih tem in občasno meji na znanost – brez cenzure, pravil, kanonov. Mit predstavlja nenehno ponovno zmago domišljije nad »urejanjem« sveta in ideologijami. Antični miti imajo mnoge različice, v poantičnem času so bile nekatere privilegirane in nekatere ne, zato so še danes neizčrpno področje motivov, tem, zapletov. Miti niso nekakšna alternativna zgodovina idej, temveč pričajo o neskončni človekovi potrebi, da sebi in drugim govori zgodbe in ustvarja skupni užitek.

Bukla: Kako so nastali? Kakšen je bil njihov status v obdobju, iz katerega izvirajo?

Slapšak: Starejši miti so zabeleženi v epih Homerja in Hezioda, pripovedovane zgodbe pa je bilo dostopno vsakomur. Po koncu demokratije in po smrti Aleksandra Velikega se pojavi poklic mitografov, ki so za ustrezno plačilo pisali mite o lokalnih vladarjih. Neki bog je, denimo, potoval čez naše kraje in posilil lokalno nimfo – tako je nastala naša dinastija, ima torej božanskega prednika ... Miti so ostali najbolj pomemben vir za antični književnosti, grško in rimsko, pesniki in drugi avtorji so komunicirali z zapisovalci mitov v velikih antičnih knjižnicah: najti redko različico mita je bilo zelo prestižno. V antiki ni obstajal kak velik priročnik ali slovar mitologije, obstajali so pa učbeniki in katalogi. Sistematizacije antičnih mitov, pogosto popolnoma zgrešene, so nastajale pozneje v okviru evropskih kultur.

Bukla: Zakaj antična mitologija v 20. stoletju z izumom filma ni imela sreče? Obstajajo kake izjeme?

Slapšak: Predvsem zaradi pomanjkanja znanja in zanimanja za odmaknjeno akademsko disciplino. Sicer so mnogi miti vgrajeni v popkulturo, samo da jih večina ne prepozna več. Izjema je gotovo Pasolini, ki je na temelju branja študij francoske antropološke šole oblikoval izjemno izzivalne podobe mitov in tragedij, kot sta *Kralj Ojdir* in *Medeja*. Reinterpretacije antičnih mitov najdemo v filmih Theodorja Angelopoulosa, zelo zabavno verzijo mitov najdemo tudi v seriji filmov *Vojna zvezd* Georgea Lucasa ...

Svetlana Slapšak

Foto: Katja Goljetic

Bukla: Kako pa je z antičnimi miti in televizijo?

Slapšak: Veliko slabše, čeprav se produkcije za film in TV danes prepletajo. Pravzaprav podobno kot v TV-serijah o dinosavirih – nove tehnike so omogočile, da gledamo vedno več nasilja, krvi in telesnih delov, ki letijo na vse strani ... refleksije pa nikjer.

Bukla: Kakšen je njihov pomen v sedanjem svetu? Zakaj jih moramo poznati?

Slapšak: Miti so idealni za subverzijo politike, uradne »visoke« kulture, Cerkve, desnice, neonacistov. Zmeraj lahko najdete mit, ki pokriva tisto, kar hočete povedati, ne da bi pri tem tvegali glavo. Mite pa najdemo v antičnih besedilih, ki se lotevajo bolj ali manj vsega, kar zadeva človeka in svet. Nič čudnega, da so polkovniki v Grčiji, ko so leta 1967 uvedli vojno diktaturo, takoj prepovedali večino antičnih avtorjev ...

Bukla: kateri antični miti se vam zdijo kot nalašč za razlago sedanjega, postresničnega in postpolitičnega časa?

Slapšak: Vsi. Dajte mi kateri koli mit in vam bom povedala neko zgodbo iz postresničnega in postpolitičnega časa!

Bukla: Bova o tem kdaj drugič. Kako pa je s sodobnimi miti? Ali tudi ti zahtevajo in potrebujejo podobno knjižno obdelavo?

Slapšak: Živimo v obdobju, v katerem človek med elektronsko hiperprodukcijo podob in besed zaman išče možnost, da izgradi lastno domišljijo. Prav nasprotno, ljudje se izločajo iz sveta tako, da popolnoma prisvojijo neko linijo zgodbe in se z njo izenačijo. Ustna produkcija na internetu postane bes, misel se izraža v stereotipih. Mit danes ne more nastati predvsem zaradi pomanjkanja svobode in zaradi družbenih okoliščin, v katerih ljudje nimajo več ne znanja ne večščin in ne priložnosti, da bi si medsebojno pripovedovali mite. Antični mit v tej situaciji lahko postane orodje, s katerim spodbijamo poskuse mitiziranja. Princesa Diana kot mit? *Igra prestolov*? Takšne količine stereotipov in banalnosti so preprosto neužitne. Edini primer novih mitov je, ko znanstvena fantastika sreča utopijo oz. distopijo, kot so pisali brata Strugacki, Doris Lessing, Ursula Le Guin, Margaret Attwood. To so družbeno relevantna in kritična dela, ki se nanašajo predvsem na sedanost in njene grozeče možnosti ...

Bukla: V zadnjih letih ste objavili več knjig. Lahko poveste še kaj o svojih prihodnjih projektih?

Slapšak: Z znanstvenicami, ki so pri meni doktorirale, pripravljam dve knjigi v dvojnem avtorstvu – eno o antiki na filmu, drugo o popotnicah na Balkanu v 19. stoletju. Sama pripravljam tretjo knjigo antične miturgije za biblioteko XX vek Ivana Čolovića v Beogradu, knjigo političnih esejev za Gogo v Novem mestu, knjigo esejev o gledališču za Knjižnico MGL; oddala sem novi roman Laguni v Beogradu; iščem založnika za knjigo o mojih mačkah; iščem založnika za knjigo potopisov iz Grčije; iščem režiserja in gledališče za dramo Kosovski mit in za glasbeno dramo *Enciklopedija mrtvih* (po Danilu Kišu), ki sem jo napisala s skladateljem in glasbenikom Mileto Grujićem; pišem dva nova romana; pripravljam material za zgodovinsko-antropološko študijo o volni.

Semiotski obrat

Paolo Fabbri

prevod: Jurij Verč

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2017, m. v., 123 str., 15 €

Avtorjevo najbolj znano delo je že svojevrstna klasika semiotike, tiste discipline, na katero venomer pozabljamo, jo puščamo ob strani in ... morda ne jemljemo dovolj resno. Fabbrijeva knjiga je intervencija, ki se teh okoliščin zaveda. Postavi tezo, da se je v semiotiki že pred desetletji zgodil obrat (upoštevanje čustev, telesa, nekoliko bolj holističen pristop k tekstu ...), ki po eni strani preprečuje, da bi semiotika zapadla v semiologijo, in hkrati omogoča, da se postavi v središče akademskega zanimanja. Semiotski obrat je izjemno jasno in sistematično delo, ki lahko vznemiri tako strokovne kakor tudi splošnejše bralce, saj z živim jezikom in povsem življenjskimi, tu in tam humornimi primeri po eni strani napravi premik v semiotiki, a hkrati ponudi celovit pogled na zgodovino discipline ter njene predstavnike, obenem pa krepi čut za teorijo, četudi odpre možnost aplikativnosti. > ALJAŽ KRIVEC

Začetki grškega mišljenja

urejanje: Franci Zore, Jan Ciglencečki

KUD Logos in

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2017, m. v., 303 str., 18 €

Leta 2012 je izšel slovenski prevod *Fragmentov predsokratikov*, še leto kasneje pa je v povezavi s to izdajo potekal mednarodni simpozij o filozofiji predsokratikov, ki mu je sledil pričujoči zbornik. Predsokratiki niso le vitalnega pomena za razumevanje izvorov evropske (oz. starogrške) filozofije, temveč so z vznikom poststrukturalizma postali ponovno vznemirljivi in aktualni. Knjiga skuša z razpravami (te so napisane bodisi v slovenskem bodisi v jeziku ostalih republik bivše Jugoslavije) raziskati ne le vpliv predsokratikov na kasnejšo antično grško filozofijo, temveč tudi na časovno manj oddaljene, sodobne miselne tokove (in po tej logiki je tudi razdeljena na dva dela). Zbornik intepretacije ne omeji samo na strokovna besedila, temveč se v njem znajdejo tudi nekatere izbrane pesmi Gorazda Kocijančiča in Milana Dekleve, ki vzpostavljajo dialog s predsokratiki. > ALJAŽ KRIVEC

Communitas

Izvor in usoda skupnosti

Roberto Esposito

prevod: Gašper Malej

Maska, zbirka Transformacije, 2017, m. v., 165 str., 22 €

»Skupnost ni prevedljiva v filozofsko politični žargon, razen za cenno nevzdržnega izkrivljanja – ali celo perverzije, ki jo je dvajseto stoletje na moč tragično izkusilo,« med drugim na začetku zapiše Esposito, filozofski dedič Foucaultovega koncepta biopolitike. »Kaj je skupnost, so skupnosti danes? Razširjene subjektivnosti? Lastni-na subjektov?« Odpravil se je na dolgo pot, k izvoru latinske besede communitas. Naletel je na jezikovne pasti, interpretativne težave, jo preverjal in prečil z etimološkega, filozofskega, verskega in političnega gledišča. V jedro goste teoretske razprave spadajo raz-

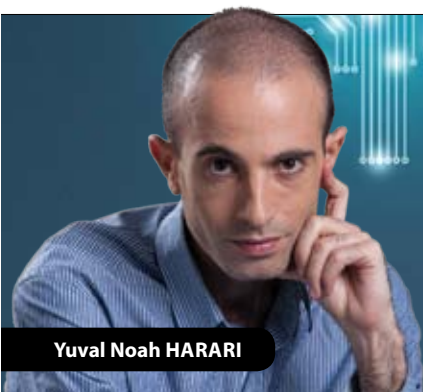
... Kaj je skupnost,
so skupnosti
danes? Razširjene
subjektivnosti? ...

prave s Hobbesom, Rousseaujem, Kantom, Heideggerjem in Batailleom. Boštjan Nedoh, avtor spremne besede, razpre Espositovo misel in jo postavi v današnji evropski geopolitični prostor. Opozori, da je Evropa po drugi svetovni vojni zagotovila dobro raven spoštovanja človekovih pravic. Ob begunski krizi pa »znova podoživlja imunski biopolitični obrat in begunsko krizo rešuje na protekcionistični in humanitarni način ... pomaga iz dolžnosti.« > JEDRT JEŽ FURLAN

Bo človek v prihodnosti ogrozil samega sebe?

Provokativno izpod peresa avtorja uspešnice *Sapiens*.

Yuval Noah HARARI

Ljudje smo v preteklih stoletjih v veliki meri ukrotili lakoto, epidemije in vojne. Na začetku 21. stoletja je večja verjetnost, da človek umre zaradi prenajedanja kot zaradi stradanja.

Kateri bodo človekovi glavni rablji v prihodnosti? To vprašanje je še bolj pereče zaradi novih sposobnosti, ki nam jih ponujata biološka in informacijska tehnologija.

Kaj bomo počeli z vso to močjo?

NOVO

© Mladinska knjiga. Vse materialne avtorske pravice so last Mladinske knjige.

V Madridu je med 3. in 6. julijem 2017 potekala že dvajseta evropska konferenca o pismenosti z naslovom *Working together to encourage equity through literacy communities: a challenge of the 21st century (Skupno sodelovanje, da bi spodbudili pravičnost s pomočjo pismenih skupnosti: izziv 21. stoletja)* v organizaciji AELE, španske organizacije za branje in pisanje, v sodelovanju s podpornimi organizacijami.

20. evropska konferenca o pismenosti v Madridu

Konferenca se je udeležilo 800 udeležencev (raziskovalcev, učiteljev, izobraževalcev, bibliotekarjev ...) iz 55 držav in s treh celin. Glavna tematska polja so bila: večjezikovna in večkulturalna okolja, skupnost bralcev in pisateljev skozi življenjska obdobja, različne pismenosti, aktivna udeležba, otroška in mladinska literatu-

ra, promocija branja in pisanja, učenje poučevanja branja in pisanja, prisotnost pisane besede v družbi idr. V štirih dneh se je zvrstilo veliko predavateljev raziskovalcev, predvsem pa praktikov, ki se s pismenostjo ukvarjamo na različne načine z različnimi skupinami udeležencev. Na začetku konference so poudarili, da je jasno, da v izobraževanju vsi delamo napake, potrebujemo pa **zaupanje**, da gradimo skupnosti, saj v teh skupnostih bivamo zelo različni ljudje. Pomembnejše je skupno potovanje kot sam cilj, s

čimer se zelo strinjam. Na uvodni slovesnosti sta kolegici iz Hrvaške prejeli nagrado za projekt družinskega branja v hrvaških zaporih. Posrečen scenarij organizatorjev je bil povezan z dvema vodilnima likoma v španski literaturi – Don Kihotom in Sančom Panso –, ki se jima je pridružil še Shakespeare, in vsi skupaj so vnesli na konferenco humor ter ravno pravšnje mero sproščenosti pred predavanji in predstavitvami, med njimi in po njih. Tudi pismenost humorja je dobro gojiti v skupnostih, kjer živimo, kajti življenje postaja prenapeto, prereno. Poudarili so, da je pismenost povezana z zdravjem, zaposlenostjo, napredkom – skratka z existenco vsakega izmed nas. Glede na to, da so primeri in predstavitve dobrih praks potekali v paralelnih sekcijah, se je vsak sam odločil, kaj bo poslušal. Sama sem se z velikimi pričakovanji, ki so jih učitelji, knjižničarji praktiki v veliki meri upravičili, udeležila predstavitve finskega izobraževalnega sistema učiteljice za posebne potrebe, ki je govorila o tem, kakšna je dobra šola – njen glavni poudarek je bil, da je izjemno pomemben dober začetek, ko se otroka opolnomoči. Šele po prvih treh letih šolanja lahko rečejo, da ima otrok učne težave, ne prej.

Zanimiva je bila tudi predstavitev knjig (slikanic) brez besed, izjemno dobra ekipa raziskovalcev ter učiteljev praktikov Kanadčanov pa je predstavila pedagogiko vključevanja skozi leposlovje; še posebej so omenjali knjigo

The Stamp Collector (Zbiralec znamk – v slovenščino še ni prevedena) Jenifer Lanthier. Sproščenost, odzivnost in sodelovanje med njimi so me izredno navdušili.

Na konferenci smo aktivno sodelovale tudi tri Slovenke – Barbara Hanuš, učiteljica slovenščine v Bosni, ki je predstavila bralne projekte, v katere vključuje svoje učence, Petra Mikeln, učiteljica angleščine in španščine, ki je predstavila projekt Leo Leo, ter Sabina Burkeljca (učiteljica slovenščine in šolska knjižničarka), ki

sem predstavila bralni klub z najstniki – prednosti, ki jih taki klubi prinašajo učencem na psihosocialnem področju (preventiva, terapija). Pestra in raznolika 20. konferenca v Madridu se je sklenila z željo, da se leta 2019 spet srečamo z novimi izzivi pismenosti.

Nominiranci za letošnje ROŽANČEVO NAGRADO za najboljšo esejistično zbirko

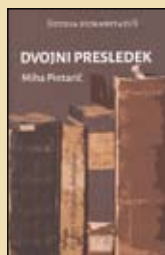
Miha Blažič -
N'toko
**SAMOUMEVNI
SVET**

založba:
Mladinska
knjiga

Renata Salecl
**TEK NA
MESTU**

založba:
Mladinska
knjiga

Miha Pintarič
**DVOJNI
PRESLEDEK**

založba:
Studia
humanitatis

Marcel
Štefančič, jr.
**ČRNA KNJIGA
KAPITALIZMA**

založba:
UMco

Društvo Marjan Rožanc bo jubilejno, 25. Rožančevo nagrado za najboljšo esejistično zbirko leta 2017 podelilo 16. septembra 2017 v Trubarjevi domačiji na Rašici.

Zbirka Kratka

Krtina, 2017, m. v., 127–139 str., 14 €/knjigo, JAK

V zbirki *Kratki uvod* so izšli trije novi knjižni naslovi. V *Informaciji* Luciano Floridi, profesor filozofije v Oxfordu, predstavi splošen koncept informacije, torej kaj ta sploh je, pri tem pa posega na različna področja, od temeljev matematike prek DNK-ja, ki nosi podatke za nastanek, do informacij kot temeljnih gradnikov, prek katerih poteka naše učenje. V nadaljevanju se na eni strani posveti njihovi organizaciji, na drugi pa postavlja tudi vprašanja in daje odgovore glede njihovega lastništva, zasebnosti in seveda tudi dostopnosti.

Mednarodne migracije so v zadnjih letih tudi pri nas povsem aktualen pojem in realnost in temu se posveča druga knjižica z naslovom *Mednarodne migracije*, ki jo je napisal Khalid Koser, ki na Univerzi v Maastrichtu predava o konfliktih, miru in varnosti. Koser tako v knjižici govori o velikem povečanju beguncev in prisilcev za azil, pri tem pa na podlagi dostopnih podatkov in družbenopolitične realnosti razmišlja o sedanjih in prihodnjih vplivih migracij tako na države,

Luciano Floridi: **Informacija**

prevod: Maja Žorga Dulmin

Khalid Koser: **Mednarodne migracije**

prevod: Katarina Rotar

M. A. K. Halliday, Colin Yallop: **Leksikologija**

prevod: Mojca Šorli

posebnosti tudi precejšen prevajalski izziv, pa sta napisala Britanec M. A. K. Halliday, eden najvidnejših jezikoslovcev sedanjega časa, in v Veliki Britaniji rojeni Colin Yallop, ki je služboval kot profesor angleščine na Univerzi Macquarie. V knjižici skozi prizmo predvsem angleškega funkcionalizma razmišljata, kaj sploh je posamezna beseda in kaj označuje, pišeta o »predpisovalni etimologiji« ter na podlagi družbenosti »demistificirata nekatere vidike jezikovnih avtoritet«. > **SAMO RUGELJ**

Cvetne formule

rastlinskih družin v Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani

Jože Bavcon, Blanka Ravnjak,

David Bavcon

fotografije: Jože Bavcon et al.

Botanični vrt Univerze v Ljubljani,

2017, t. v., 502 str., 34 €

Cvetna formula je v botaniki uveljavljen način strnjenege predstavljanja zgradbe cveta z dogovorjenimi črkami, številkami in simboli, ki ponazarjajo vse glavne značilnosti rastlin in olajšajo iskanje njihovega mesta v posamezni družini. Knjiga opisuje 206 družin kritosemenk – polovice vseh družin cvetnic na svetu! –, ki so s predstavniki zastopane v Botaničnem vrtu v Ljubljani. Poleg formul, ki prikazujejo posplošitev cvetne sestave za celo družino, opisov družine, njene razširjenosti in tipičnih predstavnikov za posamezno družino so vse družine s po nekaj predstavniki predstavljene še s 700 fotografijami. Ker je ljubljanski botanični vrt vpet v mrežo sorodnih ustanov z vseh celin, so razlage vzporedno prevedene v angleščino, ima pa tudi angleški naslov: *Floral Formulas of plant families in the University Botanic Gardens Ljubljana*. > **IZTOK ILICH**

Predanost

Moč strasti in vztrajnosti v življenju in pri delu

Angela Duckworth

prevod: Anja Radalj

UMco, zbirka Angažirano, 2017, m. v., 413 str., 24,90 €

Angela Duckworth

Se tudi vam zdi, da ljudem z naravnimi sposobnostmi in višjo inteligenco pogosto spodleti, medtem ko tisti, ki so na prvi pogled brez večjega talenta, v življenju velikokrat dosežejo zavidljive rezultate? Od česa je odvisno, kdo bo v določeni situaciji uspešen in zakaj bo drugi v isti situaciji zaostal? Angela Duckworth, profesorica psihologije na Univerzi v Pennsylvaniji, dobitnica številnih nagrad in priznanj, se ukvarja z raziskovanjem človekovega značaja in skuša na to odgovoriti v svoji knjigi *Predanost*. Ta je takoj po izidu postala velika uspešnica, saj jo berejo tako starši, ki skušajo predanost privzgojiti svojim otrokom, kot poslovneži, ki skušajo to vrednoto vplesti v vsakodnevni delovni proces. Svoje strokovno delo je Angela Duckworth namreč posvetila raziskovanju predanosti (ang. grit) in samokontrole (ang. self-control). Ti dve človeški lastnosti sta jo najbolj vznemirjali, ko je dolga leta službovala kot učiteljica matematike in opazovala, kako najbolj inteligentni in talentirani učenci ne končajo šolanja z najboljšimi rezultati. *Predanost* je izvirno delo, ki spodbopava stereotipno in vsesplošno prisotno prepričanje o naravni povezanosti prirojene inteligence, zunanega videza in fizičnega zdravja z zanesljivo (ne)uspešno prihodnostjo posameznika. Avtorica na temelju znanstvenih dognanj in lastnih izkušenj prepričljivo in neposredno opiše predanost, ki tli v vsakem od nas in lahko pomembno, celo odločilno prispeva k posameznikovi uspešnosti. Predanost je po njenem kombinacija zavzete odločnosti, potrpežljive vztrajnosti in strastnega prizadevanja za sledenje dolgoročnim življenjskim ambicijam. Z navajanjem mnogih primerov, od zgodb učiteljev in staršev, ki so dnevno izpostavljeni skoraj nemogočim vzgojnim izzivom, prek razkrivanja strategij vodilnih direktorjev in športnih trenerjev, ki so potrebne za doseganje izjemnih rezultatov, pa vse do opisovanja naporenega urjenja vojaških kadetov, ki ga dokončajo le najbolj vztrajni in predani, avtorica v knjigi *Predanost* pojasnjuje, iz česa je sestavljena ta vrlina in zakaj je odličnost posameznika bolj odvisna od nje kot od številnih drugih človekovih lastnosti. Ena od pomembnejših samoizobraževalnih knjig zadnjega obdobja! > **RENATE RUGELJ**

Tretjo knjižico, *Leksikologija*, ki je bila zaradi jezikovnih posebnosti tudi precejšen prevajalski izziv, pa sta napisala Britanec M. A. K. Halliday, eden najvidnejših jezikoslovcev sedanjega časa, in v Veliki Britaniji rojeni Colin Yallop, ki je služboval kot profesor angleščine na Univerzi Macquarie. V knjižici skozi prizmo predvsem angleškega funkcionalizma razmišljata, kaj sploh je posamezna beseda in kaj označuje, pišeta o »predpisovalni etimologiji« ter na podlagi družbenosti »demistificirata nekatere vidike jezikovnih avtoritet«. > **SAMO RUGELJ**

Vse bralce, ki jih zanimajo dobre knjige vabimo, da postanejo Buklini prijatelji na **Facebooku** in spremljajo tudi spletno stran **www.bukla.si**, kjer dnevno dopolnjujemo knjižne novice, nekatere knjige pa je mogoče tudi kupiti.

S klikom do dobre knjige!

www.bukla.si
knjigarna

UMco d. d.,
Leskoškova 12,
1000 Ljubljana
tel. 01/520 18 39
knjigarna@umco.si

Jeseni bo Društvo slovenskih književnih prevajalcev kot vsako leto podelilo Sovretovo nagrado, priznanje za posebno uspele prevode leposlovnih besedil iz tujih jezikov v slovenščino. Po presoji društvene komisije za nagrade in priznanja (letos v sestavi Nada Grošelj, Majda Kne, Tina Mahkota, Nives Vidrih in Primož Vitez) so se v najožji izbor uvrstile naslednje kandidatke, predstavljene po abecednem vrstnem redu:

RUBRIKO PRIPRAVILA:

Ožji izbor kandidatov za Sovretovo nagrado 2017

Saša Jerele

Mateja Seliškar Kenda

Urša Zabukovec

SAŠA JERELE s prevodom dela:

Marguerite Yourcenar, *Splet večnosti* (Ljubljana: Beletrina, 2016)

Utemeljitev komisije: Saša Jerele, diplomirana komparativistka in romanistka, prevaja francoske leposlovne avtorje, ki so mojstrsko izoblikovali samosvoje jezikovne svetove: med njimi so Jean Cocteau, Julien Gracq, Antonin Artaud, Muriel Barbery, Francis Ponge, Marie NDiaye. Izvrstno se znajde tudi v prevajanju humanističnih del: v njenih prevajalskih obdelavah so zaživel Jules Michelet, Jacques Derrida, Ernest Renan in predvsem René Descartes, čigar temeljno delo *Razprava o metodi* (2007) je šele po njeni zaslugi dobilo koherentno podobo v slovenskem jeziku. Najgloblje pa je slovensko književno prevajanje zaznamovala s prevodi romanov, ki jih je napisala Marguerite Yourcenar, prva ženska, pripuščena (1980) v prestiž Francoske akademije. Prvi literarni prevod Saše Jerele je roman *Hadrijanovi spomini* (2001), slogovno izjemno zahteven tekst, za katerega je leta 2003 prejela priznanje za najboljšo mlado prevajalko, od leta 2013 poimenovano nagrada Radojke Vrančič.

Zadnji prevod Saše Jerele iz opusa Marguerite Yourcenar je slovensko besedilo pisateljčinega zadnjega romana *Splet večnosti* (2016). Z njim avtorica zaokroži družinsko trilogijo, začeto z romanoma *Severni arhivi* in *V pobožen spomin*, obenem pa tudi svoj literarni opus. *Splet večnosti* je pripoved o ljubezenskem trikotniku, ki je zaznamoval avtoričino družino, pa tudi njo samo. Njen oče se je zapletel z močno, izjemno žensko, podobo vseh idealnih projekcij, kakršne Marguerite Yourcenar konstruira kot odseve svoje lastne pisateljske osebnosti. To je identifikacijski postopek pripovedovalke, značilen že za večino njenih prejšnjih romanov. Saša Jerele je počasni, mogočni pripovedni tok romana z močno poetično noto prelila v slovensko

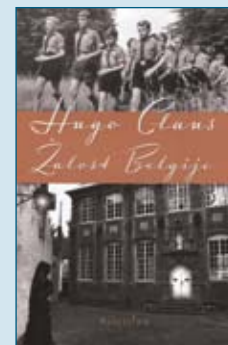

različico, ki večje podaja specifične francoske prozne periode in klasične pripovedne metode, obenem pa ustvarja nov jezikovni izraz slovenščine, ki je sposoben v enem zamahu izrisati neznatne psihološke odtenke literarnih likov in usodne premike v evoluciji evropske zgodovine. Saša Jerele je v prevodu *Spleta večnosti* posnela jezikovno smetano s pripovedi o metafiziki človeškega bivanja in jo, prečiščeno, ponudila slovenskemu bralstvu kot prefinjeno zgodbo o eksistenci izjemne posameznice, ki soustvarja utopično podobo plemenite človečnosti.

MATEJA SELIŠKAR KENDA s prevodom dela:

Hugo Claus, *Žalost Belgije* (Ljubljana: Beletrina, 2016)

Mateja Seliškar Kenda, komparativistka, romanistka in nederlandistka, je doktorirala z disertacijo *Nizozemska in flamska avantgardistična poezija med letoma 1916 in 1936*. Od leta 1996 prevaja nizozemsko in francosko prozo, poezijo in dramatiko za mladino in odrasle. Kot prevajalka literature za odrasle se osredotoča na avtorje modernizma in postmodernizma, kot so Michel Tournier, Alain Robbe-Grillet, Hugo Claus, W. F. Hermans, Gerard Reve, Cees Nooteboom, Tom Lanoye, Arnon Grunberg, Peter Terrin itd. Med pomembnejše prevajalske dosežke sodijo tudi antologije: leta 2003 je pripravila izbor sodobne nizozemske kratke proze z naslovom *Zeleni volk in bakreni dan*, leta 2008 je izšla zbirka Tournierjevih zgodb *Družina Adam*, sledili pa so izbor in prevod flamske kratke proze *Zgodbe iz Flandrije* (2008), izbor in soprevod antologije poezije iz Flandrije *Ruimte* ter zbirka sodobne poezije v nizozemskem jeziku *Jutro je v tej vlažni deželi* (2016). Je mentorica za področje literarnega prevoda iz nizozemskega v slovenski jezik na Univerzi v Utrechtu.

S svojimi 853 stranmi, kolikor jih ima v slovenski izdaji (od tega obsega 17 strani prevajalkina spremna beseda z naslovom *Majhna dežela, velika žalost*), je roman *Žalost Belgije* resnično zastrašujoč. A ko se odločimo, da si to izkušnjo upamo privoščiti, smo večkratno nagrajeni. Gre za prešitje zgodovinskega in razvojnega romana, postavljenega v Belgijo in tudi čez njene meje, v prvi polovici 20. stoletja. V njem se izrišejo zapletena podoba flamsko-valonskih odnosov in dve strašni vojni: epsko ozadje, a vendarle bolj kot ne res samo ozadje za protagonistovo odraščanje iz zgodnjega najstnika v mladega moškega, z vso pisano, številno družino vred. Prav ta mladenič je prvoosebni pripovedovalec, kar seveda pomeni, da mnoge izjave ali trditve o zgodovinskih dogodkih niso niti zanesljive niti resnične. In tu odigra odločilno vlogo avtorjev zelo svojevrsten humor, ki je bil med najtršiimi prevajalskimi orehi v tej epopeji.

Prevajalka se je morala spoprijeti z gmoto zgodovinskega gradiva, doumeti družinske in socialne odnose, ki se marsikdaj ne prekrivajo s tistimi iz našega okolja, in to čim bolj približati slovenskemu bralcu. Pretanjeno je morala rasti z »junakom«, njegovim jezikom in slogom, njegovim načinom mišljenja. In rezultat tega monumentalnega podviga je odličen.

URŠA ZABUKOVEC s prevodom dela:
Tatjana Tolstoj, *Mjausk*
(Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev in Forum slovanskih kultur, 2016)

Urša Zabukovec, diplomirana rusistka in komparativistka, doktorica ruske literature, prevaja največ iz ruščine, pa tudi iz španščine in poljščine ter iz slovenščine v poljščino. Kot pravi sama, svoje prevode rada opremi s spremno študijo. Mednje sodita tako leposlovje kot zahtevno družboslovje in humanistika – imena, kakršna so Dostojevski, Gogolj, Bahtin, Lotman. Napisala je tudi avtorsko knjigo *Neverbalni Dostojevski* (2014), objavlja znanstvene članke (predvsem o ruski literaturi in filozofiji), eseje in kritike.

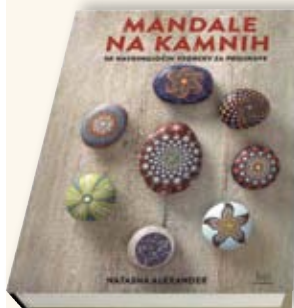
Distopični roman *Mjausk* ruske pisateljice Tatjane Tolstoj je izvrstno in večplastno delo: brezizhodno in obenem komično, eruditsko, pa vendar pretežno napisano v nižjem pogovornem in obenem arhaično patiniranem jeziku. Pripoved je postavljena v umišljeno prihodnost, v ostanke Moskve dvesto let po (atomski) »Eksploziji«. Ta je prebivalstvo zdesetkala, na preživelih in na njihovih potomcih pa pustila »Posledice«: v nekaterih primerih nesmrtnost, v glavnem pa mutacije in iznakaženost. Civilizacija je potonila na primitivno raven; pri opisih družbe in njene miselnosti se Tolstojeva poigrava z zgodovinskimi dejstvi, stereotipnimi predstavami o ruskem človeku in s pripovednim slogom ruskih ljudskih pripovedk. »Golobčkov«, kot se kličejo med sabo prebivalci nekdanje Moskve, iz nove »temne dobe« ne bo popeljalo razsvetljenje v obliki knjig, kajti čeprav knjige, tako kot glavni junak Benedikt, obožujejo, zvesto prepisujejo in nekritično požirajo, naj gre za ruske klasike ali osnove diferencialnega računa, niso več sposobni dojeti njihovih globljih poant.

Ne le motivno, tudi jezikovno je *Mjausk* prava paša za dojemljivega bralca in vrhunski izziv za prevajalca. Prvi prevajalski oreh je že izvirni naslov *Kys'*, neobstoječa beseda, ki spominja na medmet *kis* (*kis kis*), »muc muc«, in je iznajdljivo poslovenjena kot »Mjausk«. Tudi v samem besedilu se je prevajalka ustvarjalno spoprijela z množico novotvorjenk, ki označujejo realije iz postapokaliptičnega sveta – z različnimi črvirji, kopruhom, javborji, nakolebnico in še marsičim – obenem pa je opravila pedantno filološko delo, saj se v besedilu skriva vse polno citatov in namigov na druga literarna dela, ki jih je morala prepoznati, poiskati v že obstoječih prevodih in po potrebi tudi prirediti. Najmočnejši vtis pa ustvari stalno preigravanje razpona jezikovnih registrov, od humorja in sočne, nizke pogovornosti do liričnih, domala presunljivih opisov narave.

Mandale na kamnih

50 navdihujočih vzorcev za poslikave

Natasha Alexander
prevod: Irma Kukovič
BP,
2017, m. v., 128 str., 19,95 €

Veseli kamenčki

Iz preprostih kamnov do imenitne umetnine

Denise Scicluna
prevod: Tina Stanek
Mladinska knjiga,
2017, m. v., 128 str., 19,95 €

Beseda *mandala* v sanskrtu označuje sveti krog in se povezuje s pojmi, kot so molitev, meditacija, zdravljenje ... Medtem ko so v indijski kulturi in religijah že tradicionalno prisotne, jih je Zahod odkril pred kratkim. Zdaj bi že lahko rekli, da so mandale obnorele svet. Sprva smo jih opazili v pobarvankah, zdaj pa se širijo v vse oblike ustvarjanja. Priročnik *Mandale na kamnih* predstavlja sveže ideje, kako se sprostiti v prostem času in hkrati polepšati svoj dom ali vrt. Predstavljenih je 50 vzorčkov in pri vsakem so naštetje potrebščine, predlagane barve in mere kamna. Tudi zahtevnost posameznega vzorčka je navedena. In medtem ko starejši ustvarjajo z mandalami, se lahko mlajši zamotijo z drugačnim načinom poslikave kamenčkov. V priročniku *Veseli kamenčki* je predstavljen zabaven konjiček, za katerega ni treba globoko pogledati v denarnico. Predlogi, kako ustvariti kup zabavnih obrazov in posrečenih vzorčkov, so opremljeni z nazornimi fotografijami, tako da se bo rek »kamen na kamen palača« kaj hitro spremenil v kamen na kamen umetnina. > VANJA JAZBEC

Mačka; Priročnik za lastnike

David Brunner, Sam Stall
prevod: Sonja Uran Šinigoj
ilustracije: Paul Kepple, Jude Buffum
Vita, 2017, m. v., 222 str., 14,95 €

Morda bo na začetku koga zmotilo, ker so mačke v tem »tehnološkem« priročniku obravnavane kot nekakšni »strojčki za proizvodnjo sreče«, a se na slog hitro navadimo. Postane nam iskreno prikupen, prisrčen, zabaven in ne nazadnje tudi nadvse uporaben. Kakšno muco izbrati za svoj dom in družino, kako jo vzgajati, hraniti, skrbeti za njen videz in zdravje, kako se z njo igrati in uživati v njeni družbi? Vsi odgovori so v priročniku! In tudi če mucke ali mucka (še) nimate, vam bo branje v veliko veselje in zabavo. Morda se boste, potem ko boste priročnik in mačjo tehnologijo © obvladali, odločili za posvojitev ali nakup muce ali kar dveh, da bo družba večja in zabava še bolj razposajena. Verjemite in zaupajte mi: je osebno preverjeno in še traja! > SONJA JUVAN

Rokerska ljubezen

Kylie Scott

prevod: Lidija Krefc

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 296 str., 10,90 €

Lydia je besna in razočarana, ko na poročni dan iz strastnega posnetka izve, da je njen bodoči mož pravzaprav gej. Trenutno je najbolje, češar se lahko spomni, da pobegne. Pa kar čez visoko ograjo za hišo, polno svatov, v poročni obleki in brez vsega, še telefon s posnetkom iz kljubovanja pusti kar na postelji. Na drugi strani ograje pa ugotovi, da nadaljnjih korakov morda le ni tako dobro premislila. Pred njo je ljubka zapuščena hiška in kot Zlatolaska se skobaca čez odprto kopalnično okno, štrbunkne v kad in si kar tam vzame nekaj časa za samopomilovanje. Da hiška pravzaprav ni prazna, ugotovi, ko za kopalniško zaveso zasliši moškega na poti pod tuš. Nerodno. Vaughan je kitarist, ki mu je razpadel bend in s tem njegove dolgoletne sanje, zato se je vrnil v domače mesto. Vsak s svojo katastrofo postaneta zaveznika, ki se strastno privlačita. Sledi družinska drama in ogromno smeha. Izjemno zabavno in vroče. > KLARA JARC

Zapeljivčev polnočni poljub

Sinovi greha, knj. 2

Anna Campbell

prevod: Maja Kogej

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 394 str., 12,90 €

Neke noči vikarjeva hči Genevieve Barrett v hiši zaloti vlomilca, ki se čisto nič ne boji njene pištole, pač pa ji prav nesramno pospeši srčni utrip – malce zaradi strahu, malce pa zaradi nevarne privlačnosti. Vlomitca prav kmalu prepozna v očetovem novem učencu, ne ve pa, da je to v resnici sir Richard Harmsworth, ki se je rodil v sumljivih okoliščinah in mu visoka družba tega ne dovoli pozabiti. Da bi dokazal, da je pravi naslednik, mora poiskati Harmsworthov dragulj, dragocenost, ki že nekaj desetletij velja za izgubljeno. Richard odkrije, da je v lasti ostroumne vikarjeve hčere, najti mora le še način, da dragulj izvabi iz njenih rok. S prevaro, zapeljevanjem, krajo? So dragoceni kamni res tisto, kar je v vikarjevi hiši najpomembnejše? > KLARA JARC

Ujet ob njej

K. A. Tucker

prevod: Irma Kukovič

Hiša knjig, Založba KMŠ,
2017, m. v., 189 str., 9,99 €

»Uničil sem ji življenje in se ujel ob njo. In zdaj se zavedam, da sem natančno tam, kjer mi je bilo namenjeno biti,« razmišlja Cole. Skupina mladih se z avtom vrača z zabave, popili so

več, kot bi smeli. Na poti se zaletijo v drug avto, v katerem je pet potnikov: dva odrasla in trije najstniki. Cestni pomor zahteva šest življenj, v vsakem od avtomobilov ostane hudo ranjen, a živ le po en potnik: Cole v avtu povzročitelj in deklica Kacey v nesrečnem drugem vozilu. S travmo, ki jo doživljata po nesreči, se vsak od njiju spopada na svoj način, a njuno trpljenje je neskončno. Cole spozna, da bo lahko živel le, če mu bo Kasey odpustila. Pot do njunega soočenja je dolga in boleča. Zgodba, ob kateri bi se morali globoko zamisliti mladi, njihovi starši, skrbniki in profesorji – da bi preprečili trpljenje in uničena življenja. > SONJA JUVAN

Igra sovraštva

Sally Thorne

prevod: Lenka Krajnc

Hiša knjig, Založba KMŠ,
2017, m. v., 477 str., 12,99 €

Gre za avtoričin prvenec (in za zdaj edini roman), ki pa si je že kaj hitro pridobil večjo pozornost in bralstvo, ki nestrpno čaka na kako novo knjigo izpod peresa Sally Thorne. Lucy, nekoliko raztreseno in simpatično dekle, ki želi ugajati, in Josh, precej nadut karierist z dobrim (in morda zoprnim) smislom za humor, sta sodelavca. Hja, sodelavca, ki se nista marala, že ko sta se prvič srečala, in sodelavca, ki se kar naenkrat znajdeti v boju za novo, boljše delovno mesto. Toda morda se tudi pod Joshevo fasado skriva kakšno globlje, nežno čustvo. Gre za knjigo, primerno za vse tiste, ki vam gredo v slast romantične komedije (še posebej tiste v pisarniškem okolju), take s počasnim, a enakomernim razvojem, z veliko humorja, igre karakterjev in nežnosti. > ALJAŽ KRIVEC

Ljubeznivi falot

Maiden Lane, knj. 9

Elizabeth Hoyt

prevod: Katja Bizjak

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 332 str., 10,90 €

Eve Dinwoody je zadovoljna s svojim mirnim življenjem. Slika miniature in se odlično razume s polbratom, vojvodo Montgomeryjskim. Kot uslugo zanj se začne ukvarjati s knjigami zabaviščnega parka Harte's Folly, ki je pred letom dni pogorel, zdaj pa ga njegov lastnik Asa Makepiece s pomočjo sredstev njenega brata obnavlja. Ko mu Eve želi ukiniti finance, mu postane jasno, da se bo moral naučiti sodelovanja. Eve je zabredla v neznano: zabaviščni svet je šokantno sproščen, Asa je neukročen, poleg tega pa kaže, da je na delu saboter, ki mu ni mar, če so izgubljena življenja. Eve se spopada s hromičimi travmami iz otroštva, ki v gledališkem okolju še bolj izstopajo. K sreči pa je falot iz zabaviščnega parka natanko tisti, ki bo Eve izbežal iz samotne lupine in jo zavaroval pred preteklostjo. > KLARA JARC

Nezgrešljivi Strelica

Višavski bojevniki, knj. 9

Monica McCarty

prevod: Marko Bogataj

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 393 str., 12,90 €

Deveto knjigo iz serije o višavskih bojevnikih je pisateljica posvetila vsem fantovskim dekletom, ki so odkrile, da je čisto v redu, če se raje ukvarjajo s športom, a tu in tam vseeno oblečejo tudi krilo. Saj takšna je glavna junakinja te zgodbe; rojena borka Cate, ki je kot otrok komaj preživela napad Angležev na domačo vasico. Nekaj let kasneje se mora znajti v času, ko Robert the Bruce v družbi enajstih pogumnih bojevnikov iz Višavske straže osvobaja škotske gradove izpod jarma sovražnika. V času, ki je naklonjen le vojni in maščevanju, se Catina pot križa z Gregorjem, Višavcem, ki je eden izmed Robertovih pogumnih mož. Res je, da sta si naklonjena, ampak ali bosta premagala vse ovire na skupni poti? > VANJA JAZBEC

PRIHAJA

Prepovedana ljubezen

Sophie Jackson; prevod: Katja Mikelj

Mladinska knjiga, zbirka Strasti, 2017, t. v., 484 str., 34,96 €

Kat Lane je pred petnajstimi leti nekdo med napadom na njene očeta rešil življenje. Svoje poslanstvo po travmatičnem dogodku najde v poučevanju zapornikov. Eden od njih ji zna s svojo trmo zares dvigniti pritisk – Wes Carter je bister in malce vase zagledan, poučevanje v skupini pa se zanj ne obnese. Da bi mu pomagala do pogojnega izpusta, ga začne individualno poučevati in s tem odpre vrata, ki se jih ne da več zapreti. Na dan bodo prišle skrivnosti in neverjetna naključja, vsa prtljaga mladega moškega, ki je odraščal na cesti, in ženske, ki jo je že v otroštvu zaznamovala izguba. Prepovedana strast med (bivšim) zapornikom in učiteljico je le začetek serije, ki je bila podobno kot *Petdeset odtenkov* najprej internetna senzacija. > **KLARA JARC**

Glas v vetru

Francine Rivers; prevod: Niki Neubauer

Družina, 2017, m. v., 579 str., 29,90 €

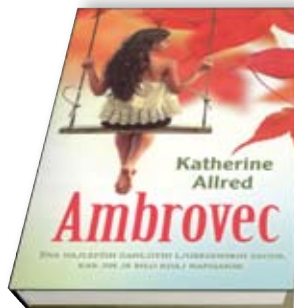
Čeprav je Francine Rivers (1947) ena izmed najuspešnejših sodobnih krščanskih pisateljic, je roman *Glas v vetru*, ki je v izvirniku izšel že leta 1993, njeno prvo v slovenščino prevedeno delo. Roman je sicer začetek trilogije, naslovljene *Mark of the Lion*, ki opisuje zgodovinske dogodke prvih let po Kristusovem rojstvu v rimskem cesarstvu. Ti služijo kot ozadje ljubezenske zgodbe med rimskim aristokratom Markom in mlado judovsko sužnjo Hadaso, ki so ji rimski vojaki pobili družino, njo pa kot sužnjo pripeljali Markovi razvajeni sestri Juliji. Hadasa, potisnjena v podrejeni položaj, mora najti način, kako ostati zvesta sebi in veri, ki jo mora skrivati, in se hkrati soočiti s čustvi do Marka. Veselimo se prevoda tudi drugega in tretjega dela. > **VANJA JAZBEC**

Ambrovec

Katherine Allred; prevod: Matej Krajnc

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2017, m. v., 412 str., 12,99 €

On prihaja iz neurejenih družinskih razmer, povrh vsega pa, kako simbolično, z očetom, lokalnim pretepačem in pijancem, živi na obrobju mesta na mestnem odpadu. Ona je dve leti mlajša od njega, prihaja iz ene najuglednejših mestnih družin, a za razliko od vrstnic med ljudmi ne dela razlik, saj jo skozi življenje vodi obilo empatije. In prav zaradi nje se poti osemletne Alix French in desetletnega Nicka Andersona nekega dne usodno prepletejo. Otroško zaveznitvo se v najstniških letih prelevi v iskreno zaljubljenost, ta pa sčasoma preraste v najmočnejšo ljubezen. A kaj, ko se zdi, da se Nick ne more otresti bremena družinske preteklosti, ki uničuje tako njega kot ljubezensko zvezo z Alix. Se bo usoda res ves čas kruto igrala z njima? Prelepa, še zdaleč ne osladna ljubezenska zgodba vabi k branju od prve strani naprej. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Ukradeni poljub; Saga o Travisovih, knj. 2

Lisa Kleypas; prevod: Andreja Cesar

Mladinska knjiga, zbirka Oddih, 2017, t. v., 346 str., 32,96 €

Haven Travis je kot hčerka bogatega tekšaškega poslovneža imela skoraj vse. S fantom Nickom si želita skupne prihodnosti, vendar njen oče izbire ne odobrava. Haven tako ostane brez finančne podpore in z očetom prekine stike ter se z novim možem poda v Dallas. Sprva idiličen zakon pa kmalu postane pekel: od narobe poškrabljenih srajc in kričanja pride do resnega psihičnega in fizičnega nasilja. Ko po dveh letih pade kaplja čez rob, Haven zbere dovolj poguma, da stopi v stik z bratom, ki ji pomaga iz nesrečnega zakona. Haven se končno spopade s svojo čustveno prtljago in postaja močna ženska. Morda celo dovolj močna, da se prepusti strasti, ki jo v njej budi izjemno privlačni modrooki Hardy Cates, sicer družinski sovražnik. Morda pa se v Hardyju skriva tudi kaj takega, kar Haven potrebuje ... > **KLARA JARC**

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2017, m. v., 412 str., 12,99 €

Hiša knjig

Darilo
Zbirka Maloryjevi
6. knjiga
Johanna Lindsey

Izgubiti v štirih sekundah
K. A. Tucker

Ljubezen v jeseni
Zbirka McCarthyjevi
z otoka Gansett
Marie Force

Tančica z viticami
Tille Cole

Preprosto ljubezen
Zbirka Obrisi srca
Tammara Webber

Distribucija Avrora
e: info@galarna.si
t: 040 922 521

www.galarna.si

Dekle za en mesec

April, maj, junij, knj. 2

Julij, avgust, september, knj. 3

Audrey Carlan

prevod: Mojca Svetičič/Sabina Noble

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 366/348 str., 12,90 €/knjigo

V prvem delu serije smo spoznali privlačno Mio Saunders, ki nima sreče v ljubezni – vedno si izbere najslabše primerke. Takšen je, recimo, njen nekdanji fant, tolpaš, ki je zaradi dolgog pretepel Miinega očeta. Da bi rešila očetovo življenje, mora Mia bivšemu vrniti očetov dolg, celih milijon dolarjev. Ker je v časovni stiski, pomoč poišče pri teti Millie, ki vodi agencijo z dekleti za spremstvo. Sicer se sprva obotavlja, vendar jo okoliščine prisilijo, da kot najeta spremljevalka vsak mesec preživi z drugim premožnim moškim. Prve tri mesece v letu opisuje prvi del, medtem ko lahko v drugem in tretjem beremo nadaljevanje zgodbe. April je športno obarvan v družbi igralca bejzbola, maj zaznamuje eksotični model, junij pa bogata elita, v kateri se Mia zaplete s sinom svojega »delodajalca«. V tretji knjigi Mio delo odpele najprej v Miami, nato Teksas in nazadnje v njen rodni kraj, Las Vegas, kjer so njeni najbližji zopet zabredli v težave, zato ji ne preostane drugega, kot da sama reši nastali položaj ... Zapeljiva zgodba, ki bo popestrila jesenske večere. K sreči je tudi zadnji del že izšel, zato se oboževalci serije ne bodo dolgo spraševali, kako se razplete Miina zgodba. > VANJA JAZBEC

Strupeno pero

Agatha Christie

prevod: Danica Križman

Mladinska knjiga, zbirka Krimi,

2017, t. v., 245 str., 32,96 €

Agatha Christie

Prva dama kriminalnega žanra tudi 40 let po smrti še vedno zbujata zavist sodobnih piscev kriminalk. Napisala je več kot 100 del, ki so prevedena v prav toliko jezikov, osupne pa tudi podatek o dveh milijardah prodanih izvodov. Tokratna zgodba je postavljena na (vsaj na prvi pogled) idilično

angleško podeželje, kamor se na zdravnikovo priporočilo za nekaj časa preseli postaven mladenič Jerry Burton, ki okleva po letalski nesreči. Družbo mu dela sestra Joanna, ki zaradi svoje lepote in modne urejenosti hitro zbudi zanimanje njenih novih sosedov. Čeprav podeželje ni velemestni London, se kmalu začnejo vrstiti vljudnostni obiski in Burtonovima ob vseh vaških čenčah ni niti najmanj dolgčas. Kmalu pa dobita tudi prvo, nič kaj prijazno anonimno pismo in izkaže se, da nista edina, saj podobna pisma grenijo življenje in netijo prepričanje tudi med sovaščani. Sprva jim nihče ne posveča posebne pozornosti, dokler ne pride do tragedije – pravnikovo ženo, gospo Symmington, najdejo mrtvo. Ko nekdo ubije tudi njeno hišno pomočnico, zavladata strah, policisti pa bolj kot ne tavajo v temi. Nazadnje je storilec le prijet, a gospa Marple, ko jo pokličejo na pomoč, dvomi, da je pravi ... > KRISTINA SLUGA

NOVOSTI iz zbirke

ŽEPNA KNJIGA

UČILA

14,90 EUR

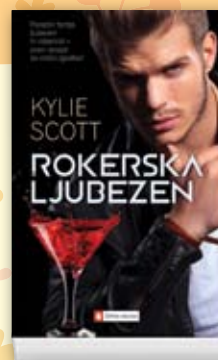
14,90 EUR

10,90 EUR

14,90 EUR

10,90 EUR

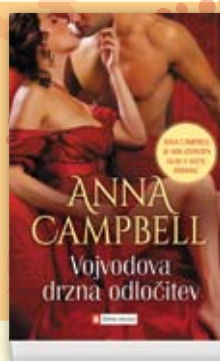
10,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

14,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

Majhne laži

Liane Moriarty

prevod: Petra Brecelj

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, 429 str., 12,90 €

Avstralsko pisateljico Liane Moriarty (1966) v slovenščini že poznamo po njenih odmevnih romanih *Moževa skrivnost* in *Vse za ljubezen*, še večji preboj pa je doživela z *Majhnimi lažmi* iz leta 2014, ki so v začetku tega leta doživele tudi izvrstno televizijsko priredbo z Reese Witherspoon in Nicole Kidman v glavnih vlogah. Dogajanje romana s tremi glavnimi ženskimi liki, vsak od njih se sooča s takimi in drugačnimi (notranjimi) lažmi, je postavljeno na fiktivni avstralski polotok Pirriwee, kjer pride med šolsko nabirko, ki jo spremlja ples v maskah, do umora. Potem se zgodba zavrti pol leta nazaj in nam – tudi s pomočjo očitilcev, ki jih avtorica z njihovimi izjavami spretno vplete v roman – počasi začne razkrivati, kaj je pripeljalo do njega in kdo sploh je žrtev in kdo morilec. Napeto in gosto pisano poletno branje, ki je bilo v televizijski seriji predstavljeno na zahodno ameriško obalo. > **SAMO RUGELJ**

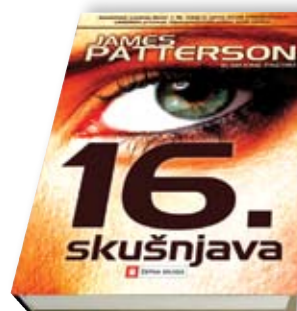
16. skušnjava

Klub preiskovalk umorov

James Patterson, Maxine Paetro

prevod: Marko Bogataj

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 303 str., 10,90 €

Ljubiteljem vrhunskega žanrskega branja in (dvojnega) suspenza bo nekaj ur polepšalo in izpolnilo branje *16. skušnjave*, napete zgodbe o Connorju Grantu, izvrstnem poznavalcu razstreliva, retoriku in lažnivcu, ter o norem Neddiju iz psihiatrične bolnišnice, ki med svojimi pobegi na prosto pobija ljudi na izjemno skrivnosten in skoraj neizsledljiv način. Detektivka Lindsay Boxer s sodelavcem Conklinom in drugimi kriminalisti sočasno razrešuje oba primera in kar nekajkrat se ji morilca izmuzneta iz rok. Vztrajnost, profesionalnost in izkušnje policijo z Lindsay na čelu končno pripeljejo do razrešitve obeh primerov. Napeto in razgibano dogajanje s prepričljivimi opisi značajev bralcu ne pusti, da bi knjigo odložil iz rok pred katarzičnim koncem. James Patterson je znova dokazal, da obvlada svoj žanr. > **SONJA JUVAN**

Zaščitnik

Jodi Ellen Malpas

prevod: Lidija Kreft

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 380 str., 12,90 €

»Ona je mlada, bistra ženska z bleščečo prihodnostjo. Jaz? Jaz sem zmešani, lopovski bedak s črno dušo in trdim srcem.« Camille Logan je lepotica, manekenka in odločena, da ne bo ži-

vela na račun očetovega denarja, zato se trudi poskrbeti sama zase. Ko se pojavi grozilo sporočilo, ji oče vsili najboljšega varnostnika, kar jih more kupiti denar. Jake Sharp je v svojem poslu dober, a še iz časov v elitni enoti vojske nosi rane. Cami si nikakor ne želi varnostnika, ki jo bo spremljal na vsakem koraku in vdiral v njeno zasebnost, še posebej ne takega, ki ji požene kri po žilah. Varovanje mu otežuje, kolikor more, ko pa spozna, da se tudi Jake bori s svojimi demoni, se omehča. Oba se borita z medsebojno kemijo, z Jakovo preteklostjo in z resnično grožnjo Caminemu življenju. > **KLARA JARC**

Dekle pod ledom

Robert Bryndza

prevod: Miro Mrak

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 392 str., 12,90 €

Sredi mrzlega januarskega dne, ko snežni metež povsem ohromi London, neki mladenič pod zaledenelo skorjo mestnega ribnika najde truplo mlade ženske. Izkaže se, da gre za pogrešano Andreo Douglas-Brown, hčerko političnega mogotca. Da bi policisti čim prej prišli na sled morilcu, pokličejo na pomoč inšpektorico Eriko Foster, ki se nemudoma loti raziskovanja. Sledi za storilcem grozljivega dejanja jo med drugim vodijo tudi po najrazličnejših beznicah, zaradi česar pogosto tvega lastno življenje. Koga njeno raziskovanje tako zelo moti, da je neustrašna inšpektorica nenehno v smrtni nevarnosti? Je v smrt bogatega mladega dekleta vpleten kdo iz londonske družbenopolitične smetane ali pa celo kdo od domačih? Napeti triler vabi k iskanju odgovorov in branju na mah! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Pošiljka

Sebastian Fitzek

prevod: Maruša Mugerli Lavrenčič

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 290 str., 12,90 €

Uspešen nemški pisatelj, ki je z drugim romanom *Terapija* z vrha domačih knjižnih lestvic vrgel več let prvo-uvrščeno *Da Vincijevo šifro*, je napisal

novo psihološko srhljivko, ki je že njegov šesti v slovenščino prevedeni roman. Skozi zgodbo spremljamo stisko psihiatrinje Emme Stein, ki je pred kratkim preživela napad pošiljevalca. Bila je njegova tretja žrtev, a edina, ki je preživela. V strahu, da bi se psihopat, ki se ga je prijel vzdevek Frizer, saj lase svojih žrtev pobrije, vrnil in dokončal začetno, se Emma zapre v svojo hišo ter postavi kariero in družabno življenje na stranski tir. Vse dokler ne pozvoni poštar in jo prosi za uslugo; prevzame naj pošiljko za soseda, skrivnostnega moškega, ki ga ni še nikoli videla ... Napeto vse do zadnje strani! > **VANJA JAZBEC**

Neljubljena

Peklenški konjeniki, knj. 4

Madeline Sheehan

prevod: Alenka Perger

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 270 str., 10,90 €

V svetu motorističnega kluba Peklenški konjeniki je bila zvestoba vedno na dveh različnih polih – med brati brez-pogojna, med moškim in žensko pa bolj izjema kot pravilo. Tudi sama poročena je bila Dorothy dolga leta Jasova »druga ženska«, ker je bila vanj zaljubljena, obenem pa je tolažbo skrivaj našla tudi v Hawkovem objemu in z njim zanosila. Sedem let po tragediji, ki je sledila, in njenem odhodu iz kluba Dorothy na prvo mesto postavlja sina, ki je tudi razlog, da sta s Hawkom še v stiku. Ko Hawk med nevarnimi klubskimi posli izgine, se Dorothy vrne v Miles City in se znova sooči s Jasom in vsem, kar je mislila, da je pustila za sabo. Toda tokrat bo sredi kaosa iz preteklosti končno našla svoje sidro. Čutno in nebrzdano nadaljevanje serije o Peklenških konjenikih bralk in bralcev ne bo pustilo hladnih. > **KLARA JARC**

Klic orožja

Prvi zakon, knj. 1

Joe Abercrombie

prevod: Sergej Hvala

Mladinska knjiga,

2017, t. v., 581 str., 37,96 €

Joe Abercrombie

Nekje do devetdesetih let prejšnjega stoletja je bilo ob prihodu nove fantazijske knjige dokaj varno staviti, da bo vsebina platnic ponudila jasne, pozitivno opredeljene junake v vidno razmejenem svetu, kjer si lahko enostavno potegnili ločnico med dobrim in zlim. Nato se je zgodil George R. R. Martin. Z *Igro prestolov* je ponudil neusmiljen boj za oblast s protagonistom, ki niso izbirali sredstev za uresničitev svojih dejanj. Namesto idealiziranih, moralno sterilnih zgodb in junakov se je uveljavil trend, ki je v ospredje potisnil moralno oporečne like v zgodbi, kjer nisi mogel biti več prepričan, da bo »dobro« vedno nadvladalo »slabo«. Dobrih deset let nazaj je trg fantazijske književnosti preplaval novi val piscev, ki svojega navdiha niso črpali le iz Tolkienu, ampak so se navduševali nad upodobitvijo krute realnosti v Martinovi mojstrovini. Britanec Joe Abercrombie je bil eden izmed njih in je z leta 2006 izdanim prvencem *Klic orožja* (*The Blade Itself*) nemudoma postal zvezda ljubiteljev te književne zvrsti. S samosvojo vizijo je premaknil meje žanra in v njem pustil neizbrisljiv pečat.

Čeprav *Klic orožja* kaže zametke v zvrsteh herojske in epske fantazije, že hitro uvidimo, da se bo Abercrombie poigral z ustaljenimi tropi. Moč avtorjevega pisanja ni le v tem, da ponuja razdelan svet in domiselno zgodbo (v ospredju je zveza provinc Unija, kjer na

mejah z njenimi sosedomi nevarno tli – ta prvotni okvir pa se kasneje večplastno in nepredvidljivo zaplete), ampak zna vzpostaviti barvite like, katerih agenda ni nazorno določena. Dogajanje večinoma spremljamo skozi zorni kot treh osrednjih protagonistov. Logan Devetprsti je barbarski, krvoželjni bojevnik, nagnjen k nasilju. Plemič Luthar je sebični in nezreli mečevalec, ki se nevoljno pripravlja na turnir. Pohaiba inkvizitor Glokta je potem, ko je bil nekoč eleganten junak, sedaj po letih mučenja v ujetništvu mučitelj sam. Vsi trije imajo več vprašljivih lastnosti kot dobrih, a zaradi dovršene karakterizacije hitro stopiš na njihovo stran. Poleg umazanih spletk in neizprosnih situacij je zaščitni znak serije cinizem, ki vključuje obilico črnega humorja. Center slednjega je predvsem pokvečeni Glokta, ki ob podobno bistrem umu nekoliko spominja na Tyriona iz *Igre prestolov* in velja za enega bolj slikovitih likov tovrstne literature.

Prevod je delo Sergeja Hvale, ki je odlično poslovenil že »poetično« spisane *Kraljemortčeve kronike* Patricka Rothfussa, tokrat pa je uspešno ohranil jedki in zajedljivi slog izvirnika. *Klic orožja* je vrhunsko delo sodobne fantazije za odrasle, ki bo kot nalašč za vse, ki obožujejo pisane ali ekranizirane podobe iz Sedmih kraljestev. Niz vsebuje sedem knjig, prvotno trilogijo, tri samostojna nadaljevanja in zbirko kratkih zgodb. Prevod naslednje knjige je že v delu. > **ALEŠ CIMPRČ**

Izruvana

Naomi Novik; prevod: Kaja Bucik Vavpetič

Mladinska knjiga, 2017, t. v., 519 str., 34,96 €

Ameriška avtorica poljskih korenin je polje fantazijske književnosti pretresla že s svojim prvim romanom *Zmaj njegovega visočanstva* (*His Majesty's Dragon*), ki v rokah Petra Jacksona čaka na filmsko obdelavo, v slovenščini pa ga za sedaj še nimamo. Tudi v romanu *Izruvana*, ki je lani prejel več prestižnih nagrad, ostaja na terenu, kjer se čarobno prepletata magija, pravljica in realizem. Glavna junakinja, mlada, razigrana Agneška, živi s svojo družino v mirni dolini, katere rob prekriva strašljivi Gozd, poln zla. Prebivalce Doline pred Gozdom varuje mogočni Zmaj, čarovnik, ki si v zameno za pomoč vsakih deset let vzame eno sedemnajstletnico, da mu streže na gradu. Agneška, rojena v Zmajevem letu, je, tako kot njene vrstnice, prepričana, da bo Zmaj to desetletje vzel njeno pametno in lepo sosedo Kasijo. A Zmaj se odloči drugače, in njegova odločitev spremeni Agneškino življenje. Med neobičajnim bivanjem v Zmajevem stolpu se izkaže, da je tudi Agneška obdarjena s čarobnimi močmi, in ko Gozd izve za njen nenavadni dar, se začne strašljiva in temačna vojna. Bo bitko dobil Gozd? Bo kralju s svojimi pet tisočimi vojaki uspelo premagati Zmaja? Čudovita fantazijska zgodba, v kateri korenini tudi nekaj mitologije vzhodne Evrope. > **BETI HLEBEC**

Si drznete pogledati
**POD
GLADINO?**

**VRHUNSKI
PSIHOLOŠKI
TRILER**
avtorice uspešnice
Dekle na vlaku

Najhitreje do knjig: v knjigarnah www.emka.si o8o 12 05

Sinaj

Sveta gora, o kateri govorita dva izjemna pričevalca

Vito Mancuso, Nives Meroi
fotografije: Roman Benet
prevod: Mateja Gomboc
Celjska Mohorjeva družba,
2017, m. v., 149 str., 18,50 €, JAK

Vzpon na katero koli pomembno goro, še posebej na Sinajsko, Mojzesovo goro, je tudi pri izkušenih gornikih povezan s posebnimi občutki, ki na svojevrsten način zasijejo v tej dvodelni knjigi. V prvem delu je Italijanka Nives Meroi, alpinistka, ki je (skupaj z možem) preplezala vse svetovne osematisočake, svoje izkušnje pa občutljivo popisala tudi v knjigi, prevedeni slovenščino, *Ne pustim te čakati*, opisala svoj vzpon na Sinajsko goro od odhoda od doma do vzpona in vrnitve. Čeprav gre za vzpon, ki je zanjo kot alpinistiko povsem preprost, se avtorica simbolni gori posveti z dolžnim spoštovanjem in pozornostjo, saj skozi svojo pot na vrh skuša odkriti vsaj kako tančico njene starodavne (simbolične) preteklosti. Drugi del knjige pa je prispeval italijanski teolog Vito Mancuso, ki je napisal študijo o religioznem pomenu gora po vsem svetu in skušal odkriti globlje pomene in ljudskemu hotenju, da z vzponi na različne vrhove poglobijo svoja verska čustva in izkušnje. Knjiga, ki gorska vzpenjanja osvetljuje z izvirne perspektive. > SAMO RUGELJ

Tek poganja svet

Moje 3500 milj dolgo potovanje skozi tekaške kulture sveta

Becky Wade
prevod: Jure Capuder
Aktivni mediji, 2017, m. v., 25 €

Po koncu uspešne kariere v študentski atletiki – z zmago na študentskem državnem prvenstvu in nastopom na kvalifikacijah za olimpijske igre – se je Becky Wade želela povezati s sotekači po svetu in razširiti svoj pogled na tekaški šport: najstarejši, najbolj prvinski in najbolj razširjen med vsemi športi. S pomočjo štipendijskega sklada Thomasa J. Watsona je spakirala za leto oblek in tekaških copatov, se poslovila od družine in prijateljev ter se odpravila na samostojno raziskovanje svetovnih tekaških kultur. Pot jo je peljala v Anglijo, na Irsko, v Švico, Etiopijo, Avstralijo, na Novo Zelandijo, Japonsko, Švedsko in Finsko. V vsaki izmed držav se je srečala z edinstveno tekaško zgodovino in skupnostjo lokalnih športnikov ter trenerjev, ki so jo sprejeli v svoje domove in ekipe. V enem letu je pretekla več kot 3500 milj, raziskovala različne pristope k treningu in odkrila nove načine regeneracije.

Naj bo med vožnjo po londonskih ulicah z olimpijskim prvakom Usainom Boltom, uro dolgim vzponom pred začetkom teka na etiopski gori Entoto ali med izgubljanjem v gneči tokijskih ulic, nepričakovane pustolovščine gospodične Wade ujamejo srčni utrip vseh dolgoprogašev po svetu. > BLAŽ MAZI

Brezpotja

Najlepše neoznačene poti slovenskih gora

Vladimir Habjan
Sidarta, 2017, m. v., 240 str., 29 €

Pozno poletje je, če je vreme stabilno, najbrž najlepši čas za hribe. Na vrhove lahko pridete po označenih in markiranih poteh ali pa, če ste malo bolj pogumni in avanturistični ter z nekaj intuicije in domišljije tudi po brezpotjih. Vladimir Habjan je urednik *Planinskega vestnika*, dolgoletni vodnik PZS, gorski reševalec in avtor mnogih knjižnih vodnikov (pred izidom je njegova soavtorska knjiga *Alpe brez meja*), v prenovljeni in posodobljeni izdaji vodnika *Brezpotja* pa nas popelje na petdeset neoznačenih in po njegovem mnenju najlepših poti po slovenskih gorah. Izlete razporedi po vseh naših treh alpskih gorovjih, pri čemer v vsakem od njih najde lahke izlete, ki hribovce spodbudijo k prizkušanju hoje po brezpotjih, potem pa gornike vodi vse više in vse teže tudi do alpinističnih vzponov, za katere je seveda potrebna posebna izurjenost. Vodnik za hribovske pustolovce! > SAMO RUGELJ

Navdihujoče misli za tekače

Ali Clarke
prevod: Maja Šukarov
Mladinska knjiga,
2017, pt. v., 127 str., 14,95 €

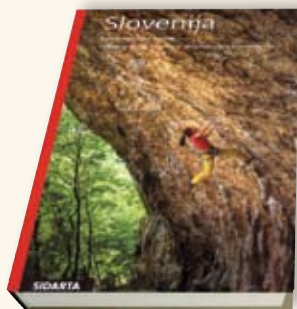
Vrhunec tekaške sezone, ki se bo sklenil konec oktobra z Ljubljanskim maratonom, je v polnem pogonu, pričujoča knjižica pa bo tiste, ki so sredi tekaških priprav, gotovo navdihnili s kako izvirno misljo ali pa tudi praktičnim nasvetom. V njej so namreč po eni strani zbrane iskrive tekaške misli, denimo »Vsak tek je umetnina, slika na platnu vsakega dne« ali Ne tečem, da bi svojemu življenju dodal več dni; tečem, da bi svojim dnem dodal več življenja«, po drugi strani pa imate vmes pomešane tudi čisto praktične tekaške nasvete, kot so, denimo tisti, ki se posveča pomembnosti ogrevanja, pa nasveti glede tega, kdaj je dobro zamenjati stare tekaške copate, kako se izogniti enoličnosti pri teku itn. Darilna knjižica, ki bo dodala nekaj vetra v vašo tekaška krila. > RENATE RUGELJ

Slovenija

Športnoplezalni vodnik

urejanje: Janez Skok, Sašo Kočevar,
Ines Božič Skok
Sidarta, 2017, m. v., 544 str., 29,90 €

Dvanajst let po prvem izidu smo dobili izpopolnjeno izdajo športnoplezalnega vodnika po Sloveniji, ki na 534 straneh dokazuje, da se dežela med Jadranom in Alpami nahaja v velikem preporodu, kar se tiče rekreativno-športnih disciplin v naravi ter z njimi povezanega turizma. V štirih jezikih je opisanih 95 plezališč in več kot 4600 plezalnih smeri vseh težavnostnih stopenj, z izvrstnimi ilustracija-

mi, fotografijami, doslednimi podatki, zemljevidi dostopnih poti in celo QR-kodami ter koordinatami parkirišč. Spoj tehnologije in narave v najboljšem pomenu, pri čemer imamo spet v roki nazorno in estetsko oblikovane založbe Sidarta, ki večino svojih vodnikov stalno dopolnjuje in nadgrajuje. Plezalke in plezalci bodo med njimi našli še *Plezališča brez meja* in *Zavarovane plezalne poti* – knjigi, ki pogledata tudi onkraj slovenskih meja. > ŽIGA VALETIČ

Kuhajmo z Matejo Reš

Mateja Reš

Družina, 2017, t. v., 288 str., 29,90 €

Mateja Reš v svoji novi knjigi sledi zmagoviti formuli sodobno-zdravo-naravno, pri čemer se ne postavlja na vrh stopnišča, s katerega bi bralke in bralce učila, temveč se jim prijazno kramljuje pridruži. Občutek, da si želi ustvariti stik z njimi, daje že uvodno poglavje Koliko česa in zamenjave, ki odgovarja na pogosta, ne le začetniška vprašanja. Uporabnice in uporabnike tudi spodbuja k sproščenosti, iznajdljivosti in ustvarjalnosti, namesto da bi vse zapisano jemali kot edino zveličavno. Pri receptih, kjer je med sestavinami na primer bela ali krušna moka, se sme za spremembo uporabiti tudi kakšno drugo, pri trdem siru pride prav skoraj vsak, če ni svežega kvasa, se pripravi kvasec itn. Navodila so temelj, meni avtorica, improvizacije pa dovoljene in zaželeni. Recepti so razvrščeni v 11 poglavij, od predjedi do sladoledov; mnogi bodo med njimi posebno veseli tistega s samostojnimi vegetarijanskimi jedmi. > **IZTOK LICH**

Zdravo, Tereza!

Enostavne in okusne jedi za vitalen način življenja

Tereza Poljanič

Zavod Media ples, 2017, m. v., 126 str., 19,90 €

Če ste tudi vi vsaj malo »zatreskani« v zdravo hrano, potem gotovo poznate simpatično Terezo Poljanič, ki svoje okusne in hranilne polnovredne recepte že dolgo objavlja na kulinarinem blogu *teresamisu.com* in vodi tudi moderno zastavljeno televizijsko oddajo. Recepti za najbolj priljubljene jedi iz prve sezone te oddaje so zbrani v njeni (novozelandsko obarvani) prvi knjigi, ki je izšla v minulemu letu in kmalu postala uspešnica, prav pred kratkim pa je Tereza za svoje sledilce pripravila tudi drugo knjigo receptov in jih odela v še prijetnejšo gibko vezano in znova lepo oblikovano knjigo. V njej ponuja enostavne in okusno pripravljene recepte za aktiven življenjski slog. Začenja seveda s hrano, ki vzpostavlja ravnovesje črevesne flore, s fermentiranimi živili, ki izboljšujejo delovanje imunskega sistema in pomagajo k boljšemu zdravju (npr. kislo rdeče zelje, čaj iz kombuče, fermentirana soja ...), nadaljuje z otroškimi recepti (mini pice, napihnenčki ...), ponuja tudi športne recepte za hrano, ki daje telesu energijo (proteinske ploščice, zdrave testenine ...), pisane sendviče, preproste juhe (bučne, zelenjavne ...), rižote (ajdove, cvetačne ...), solate (s kvinojo, korenjem ...) in zdrave sladice, piškote, peciva in torte. Tereza pravi, da močno verjame, da je zmernost ključ do uspeha, zato vedno je ekološko in lokalno, pa tudi sezonsko. Tako njeni recepti, kot njene knjige so hrana za dušo in telo! > **RENATE RUGELJ**

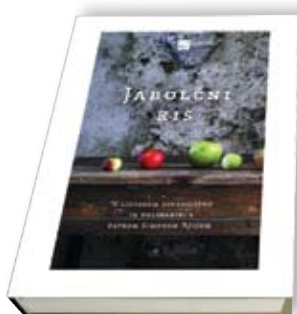
Jabolčni kis

v ljudskem zdravilstvu in kulinariki

s patrom Simonom Ašičem

urjevanje: Alenka Veber

Celjska Mohorjeva družba, 2017, t. v., 140 str., 23,50 €

Letos mineva natanko petindvajset let od smrti patra Simona Ašiča, ki je s svojim delovanjem v stiškem samostanu pustil neizbrisni pečat. Pater Ašič je od nekdaj cenil moč narave, svoja spoznanja in znanje pa je rad obogatil tudi z ljudsko modrostjo in starimi izročili. Preplet vsega skupaj je skrbno pretočil v naravne zdravilne stvaritve, med katere sodi tudi njegov legendarni jabolčni kis. Da je ta res nekaj posebnega ter da ugodno vpliva na zdravje in vsesplošno počutje, dokazuje tudi pričujoča knjiga. Nastala je ob 25-letnici podjetja, ki po Ašičevi recepturi pripravlja med drugim tudi njegov slovit jabolčni kis. Naj vas knjiga usvoji s svojimi prelepimi fotografijami ter vas ob prebiranju nanizanih receptov za uporabo jabolčnega kisa (tudi takšnih v kombinaciji denimo s česnom, čemažem, bezgom in še čim) popelje nazaj k temeljnim izročilom narave in vsega njenega bogastva! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Ledene sladice

fotografije: Polona Bartol

Kmečki glas, 2017, 144 str., m. v., 12,50 €

Sladoled v zamrzovalniku je hitra rešitev za ohladitev v vročih poletnih dneh, če pa želite poskusiti kaj novega in malce drugačnega ali očarati svoje goste, so recepti v tej knjigi ravno pravnji. Poleg domačih sladoledov v manj klasičnih okusih in ekstravagan-

tnih zmrzlin, kot so npr. sladoled s temnim pivom in kislo smetano, ledeno bezgovo vino oblito z belo čokolado in ledena kavna krema, boste v knjigi našli tudi recepte za pravcate ledene mojstrovine, kot so pehtranov ledeni zvitek, ledena tiramisujeva torta, bučne snežne kepe in še mnoge druge ledene sladice. Posladkajte in ohladite se v slogu Masterchef. > **KLARA JARC**

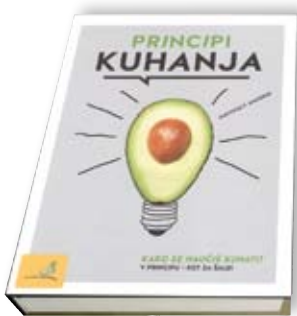

Principi kuhanja

Matthias F. Mangold
prevod: Petra Piber
Narava, 2017, t. v., 336 str., 24,99 €

Kako se naučiš kuhati? V principu – kot za šalo, pravi odgovor. Osnovni recepti so v izvirno zasnovanem priročniku zapisani tako preprosto, da se res ne more nič zalomiti. In ko enkrat obvladate osnovo, lahko vaša kuhinja postane kreativni laboratorij, daleč proč od uhojenih poti. Ampak vedno je treba začeti na začetku, morda s prelivom za solato, jušnimi osnovami, gratiniranim krompirjem in krompirjevimi njoki. Če se boste preizkusili v izdelavi domačih testenin, nikar ne pozabite na barve, kurkuma jih bo obarvala rumeno, paradižnikova mezga rdeče in sipino črnilo črno. Za peko pic, omlet ali palačink morate takoj spustiti domišljijo na pašo, saj ponujajo številne možnosti okusov, oblik in barv. V knjigi je zbrana res bogata zakladnica nasvetov, zvičaj, zamisli in receptov za vse letne čase in vse okuse. > **RENATE RUGELJ**

Kradi kot umetnik

10 stvari, ki ti jih nihče ni povedal o ustvarjalnosti
Austin Kleon
prevod: Maja Novak
Modrijan, 2017, m. v., 148 str., 17 €

Pokaži svoje delo!

10 načinov, kako deliti svojo ustvarjalnost in se pustiti odkriti
Austin Kleon
prevod: Andrej E. Skubic
Modrijan, 2017, m. v., 211 str., 18 €

Ameriški knjižničar, spletni dizajner in piarovec Austin Kleon (1983) je zasnovo odštekana priročnika za umetnike in ustvarjalce o tem, kako si pri svojem delu pomagati s krajo in samopromocijo. Zveni pretenciozno in narcisistično, pač skladno z današnjo dobo, a v resnici sta izdelka, v katerih si Kleon pomaga tudi s črno-belimi grafičnimi vložki, zanimiva in poučna. Na začetku knjige *Kradi kot umetnik* naslavlja mlajšo različico sebe, zato so humoristični nasveti v prvi vrsti namenjeni

... »Vsi smo samo to: amaterji. Ne živimo dovolj dolgo, da bi lahko postali kaj drugega.« – Charlie Chaplin ...

tistim, ki o umetniški karieri šele sanjajo in se na pota avtorstva šele odpravljajo, odlično izbrani citati, ki jih pri tem uporabljajo, pa dodajajo tehtnost in prepričljivost (»Vsi smo samo to: amaterji. Ne živimo dovolj dolgo, da bi lahko postali kaj drugega.« – Charlie Chaplin). Če se v prvi knjigi posveča začetnim korakom, kamor sodita tudi posnemanje in snovanje nečesa, kar bi tudi sami radi videli ali brali, se v drugi knjigi *Pokaži svoje delo* premakne v digitalni svet, kjer umetnikovanje pomeni sodelovanje, odmerjeno prisotnost, redno pripovedovanje zgodb, poučevanje, sprejemanje udarcev, prodajanje in še kaj. To pa je že točka, v kateri bodo nasveti prišli enako prav mlajšim, pa tudi starejšim ustvarjalkam in ustvarjalcem. > **ŽIGA VALETIČ**

Energija na polno

Elise Museles; prevod: Maja Šukarov
Mladinska knjiga,
2017, m. v., 176 str., 24,94 €

Če imate občutek, da vam sredi dneva zmanjkuje energije in ste opazili, da vaš krvni sladkor zelo niha, potem prelistajte ta priročnik. Poleg predstavitve vzorčnih jedilnikov za polnovredno prehranjevanje avtorica že na začetku razbije tudi nekaj prehranskih mitov. Sledijo zbrani recepti za poslastice, ki so izjemno hranljive in koristne za zdravje, saj vsebujejo protivnetne začimbe in zelišča v kombinaciji s svežimi sestavinami in vračajo telesu energijo, ki jo potrošimo z aktivnim življenjem. Na prvem mestu so seveda smutiji, sledijo energijske ploščice, kroglice, domači jogurti, piškoti, kreme in zložanke, številne med njimi obstajajo tudi v presni, brezglutenski in/ali veganski različici. Domači prehranski dodatki, ki lahko vaše športno udejstvovanje postavijo v višjo prestavo. > **RENATE RUGELJ**

»Slikovita in živahna ...«
– New Yorker

»Ena najboljših knjig o raziskovanju in potovanju.«
– DORIS LESSING,
Nobelova nagrajenka za literaturo

cena: 24,90 €

»Nepozabno močna knjiga.«
– CHERYL STRAYED, avtorica knjige *Divja*

»Med najzahtevnejšo pustolovsko dirko na svetu se je švedski ekipi pridružil potepuški pes – kar se je zgodilo zatem, vas bo ganilo do solz!« – The Local

cena: 21,90 €

»Neverjetno potovanje.« – Daily Telegraph

Temeljni vidiki osebnosti

Andreja Avsec, Tina Kavčič, Mojca Petrič

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2017, m. v., 247 str., 24,90 €

Osrednji predmet preučevanja psihologije osebnosti so razlike med posamezniki, ki jih avtorice podrobneje obravnavajo v pričujoči študiji. »Če izhajamo iz znane trditve, da smo v nekaterih pogledih kot vsi drugi, v nekaterih pogledih kot nekateri drugi in v nekaterih kot noben drug, potem so medosebne razlike le del tega, kar proučuje psihologija osebnosti, čeprav najobširnejši del. /.../ Sodobna psihologija osebnosti se ukvarja predvsem s tem vmesnim področjem, torej ne, kaj je univerzalno pri vseh posameznikih, niti ne, kaj je unikatno pri vsakem posamezniku, temveč se ukvarja z lastnostmi, v katerih se posamezniki razlikujejo med seboj, z namenom merjenja teh značilnosti in razumevanja njihovih vzrokov in posledic.« Poglavlja v knjigi so: osebnostne lastnosti (prepoznavanje, temeljne osebnostne lastnosti, biološke razlage osebnosti), inteligentnost (tudi ustvarjalnost) in vidiki jaza (samozavedanje, čuječnost, mentalizacija, motivi jaza, samopodoba, samospoštovanje, samoučinkovitost, samouravnavanje in samonadzor). Pregledno in poučno. > SABINA BURKELJCA

Biti jaz

Cassie Mendoza-Jones

prevod: Jana Lavtižar

BP, 2017, t. v., 249 str., 23,94 €

Če ste perfekcionista ali morda preveč kritični do sebe in vas mučijo občutki manjvrednosti, potem vam lahko avtorica, kineziologinja in naturopatinja, ponudi orodje, ki vas bo premaknilo z mrtve točke proti bolj harmoničnemu in osredotočenemu jazu. V knjigi je predstavila celosten načrt, kako spremeniti svoje razmišljanje, opustiti določene predstave o sebi ter se izogniti čustvenim konfliktom in bolečinam, ki jih prinaša obsedeno primerjanje sebe z drugimi. V skladu s sodobnimi trendi ni pozabila niti na neprijetne učinke neprestanega pregledovanja fotografij vaših znancev in prijateljev na družabnih omrežjih. Poleg povezovanja z notranjim vodnikom, za večje zaupanje vase priporoča tudi odstranjevanje energijskih blokad, sproščanje čustvenega stresa, delo s kristali in meditacijo. Predvsem pa se morate sprejeti taki kot ste, in verjeti, da ste dovolj dobri. > BETI HLEBEC

Samopodoba v diferencialni psihologiji

Darja Kopal Grum

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2017, m. v., 153 str., 14,90 €

Diferencialna psihologija se sprašuje, kako se ljudje med sabo razlikujemo in zakaj ter ali je mogoče individualne razlike tudi napovedati in kako. Med množico pojmov, ki jih obravnava ta psihološka poddisciplina, najdemo tudi samopodobo, ki je razširjen poljudnopsihološki, zlasti pa laičnopsihološki pojem. Hitrih knjig na temo samopodobe, predvsem pa samozavesti, ne manjka, toda samopodobo je treba premerjati z različnih kvalitativnih vidikov. Knjiga preučuje razvoj obravnavanega pojma v minulih petdesetih letih, svoja spoznanja pa gradi na raziskavah, ki samopodobo premerjajo skozi spol, izobrazbo, posebne potrebe, nacionalnost, kulturo itd. Blizu je tudi pojem identitete, saj se oba pojma stabilizirata prav v obdobju mladostništva, kar nekaj strani pa je posvečenih tudi pojmu samospoštovanja. Povsem na koncu že lahko govorimo o osebnosti, v katero se zlijejo vsi omenjeni dejavniki, v upanju, da bo emocionalna stabilnost prispevala k samopodobi, ki bo zanj ali zanjo pozitivna. > ŽIGA VALETIČ

Prebujeni moški

John Gray, Arjuna Ardagh

prevod: Mojca Seliškar

Gnostica, 2017, m. v., 242 str., 25,70 €

Dobro vemo, da smo si moški in ženske različni. Da čutimo in razmišljamo drugače in tudi, da vsi nosimo zamere iz preteklosti. Vskokar je že prizadel nasprotni spol. Kako to premostiti? V priročniku skušata avtorja s poudarkom na moškem ponazoriti, kako so se vloge posameznega spola predvsem v zadnjih petdesetih letih spremenile; iz tradicionalne »moškosti« in »ženskosti« do popolne svobode. Avtorja, ki sta mojstra svojega področja (John Gray je vodilni strokovnjak za medsebojne odnose – njegova knjiga *Moški so z Marsa*, ženske so z Venere, ki je bila v slovenščino prvič prevedena leta 1994, je še vedno najbolj prodajana knjiga o odnosih med spoloma – in Arjuna Ardagh, ki ima kot uspešen pisatelj za sabo že osem knjig) predstavita, kako se je moški spol odzval na novopridobljeno svobodo, in začrtata nove smernice partnerstva, ki bodo marsikomu olajšale sobivanje s svojo boljšo polovico. Kot je zapisal dr. Warren Farrell v predgovoru: »Knjiga *Prebujeni moški* je natanko to, kar moški potrebujejo v tem trenutku zgodovine.« > VANJA JAZBEC

Le pogum!; Vso srečo!

Mali učbenik preživetja

Claudia Croos-Müller

prevod: Alenka Novak

Celjska Mohorjeva družba,
2017, t. v., 41 str., 15 €/knjigo

Na prvi pogled bi pomislili, da gre za še dve darilni knjižici z lepimi mislimi, ki se ju podari tistim, ki jih imamo radi, in postavi v omaro ter nanju pozabi do takrat, ko se tam spet briše prah. Toda ta drobna »Mala učbenika preživetja« – tako kot njuna predhodnica *Glavo gor!* – skrivata prav konkretne vaje, ki po metodi Body2Brain pomagajo pri spopadanju s strahom in paniko ter pri črnogledosti in negotovosti. Knjižici naj tako ne bosta le za okras in namesto koša poljubčkov, pač pa ju odprimo, se naučimo otročje preprostih vaj in VADIMO vsakič, ko nas začne stiskati pri srcu ali nas napade malodušje. > KLARA JARC

Janez Rugelj: POT SAMOURESNIČEVANJA

Zdravljenje in urejanje zasvojenecv in drugih ljudi v stiski
Priročnik za zdravo in ustvarjalno življenje

1216 strani, trda vezava

Naročila: na spletni knjigarni www.bukla.si
po e-pošti knjigarna@umco.si • po telefonu 01/520 18 39
NA VOLJO TUDI V BOLJE ZALOŽENIH KNJIGARNAH.

Modrost o vodenju

meniha, ki je prodal svojega ferrarija;

Osem obredov

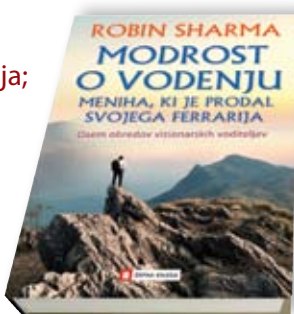
vizionarskih voditeljev

prevod: Slavica Jesenovec Petrović,

Borut Petrović Jesenovec

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 288 str., 10,90 €

Priročnik je nadaljevanje svetovne uspešnice, v kateri avtor, priznani mislec na področju vodenja in osebne rasti, odkriva preproste, a učinkovite metode vodenja skupin tako, da bodo zaposleni zadovoljni, ustvarjalni, nadpovprečno produktivni ter bodo tako povečevali tudi dobiček podjetja in lastnika. Vizionarski voditelj ima nenehno pred očmi navodila: plačilo poveži z namenom; upravljaj z razumom, vodi s srcem; prepusti se spremembam; osredotoči se na tisto, kar je vredno; vodi samega sebe; vidi, kar vidijo drugi, razmišljaj pa kot nihče drug; nagrajuj rutinsko, zasluge priznavaj neutrudno; vodenje povezuje z zapuščino. Čeprav nimamo podjetja, nam bodo nasveti in v priročniku opisani primeri prišli prav tudi v vsakdanjem življenju. Vredno je knjigo prebrati in preizkusiti predstavljene nasvete! > **SONJA JUVAN**

Sreče polno leto

Misli za vsak dan v letu

Anselm Grün

prevod: Alenka Novak

Celjska Mohorjeva družba,

2017, t. v., 215 str., 19,90 €

Patra Anselma Grūna dobro poznamo, saj je avtor številnih svetovnih uspešnic, mnoge so prevedene v slovenščino. S svojo pozitivno krščansko filozofijo v povezavi s psihologijo pomaga bralcem ugledati življenje v vsej svoji prostranosti in lepoti ter premostiti marsikatero miselno blokado. V tokratni knjigi z njim lahko potujemo kar celo leto, saj nam prav za vsak dan v letu podarja po dve misli, o katerih bralec po prebiranju premišljuje in jih oblikuje v svojem svetu. »Čeprav se ne zavedamo, nenehno sodimo ljudi, ki jih srečujemo. Naš sodeči razum govori brez premora. Odpoved k takojšnjemu presojanju ali obsojanju drugih bi nas vodila k notranjemu miru,« pravi Anselm Grün. > **SABINA BURKELJCA**

Stori to

Navodila za lepo vedenje

Sanje, zbirka Sanje,

2017, t. v., 108 str., 12,95 €

V faksimilih bontona iz leta 1929, ki ga je izvirno izdala Jugoslovanska Orlovskova zveza, zdaj pa obudila založba Sanje, beremo same modrosti. »Mladi človek se lepo vede, ker tako ugaja drugim, sebi pa pridobi spoštovanje.« Namenjena je zlasti fantom, ki jih uči, kako skrbeti za svoje telo, se vesti v šoli ali cerkvi, kako ravnati z denarjem ... Seveda so nekateri napotki konservativnejše narave in jih še dodatno zaznamuje starinski jezik, a knjigo pač moramo razumeti v zgodovinskem kontekstu. Tako na primer zapoveduje 120. napotek, ki spada v poglavje, naslovljeno Občevanje z deklicami: »Do deklic se vedemo obzirno: če do njih nismo vsiljivi in vpricho njih ne govorimo in ne storimo nič takega, s čimer bi žalili dekliško nežnost.« Navodila, kako naj se mladina vede, so s ščepcem soli lahko prav zabavno darilo. > **VANJA JAZBEC**

Hej, človek, spravi se medtirat!

Enostavne skrivnosti

pravilne meditacije

Adrian P. Kezele

prevod: Jasmina Rome Rodić

Chiara, 2017, m. v., 210 str., 17,90 €

Adrian P. Kezele

Hrvaški strokovnjak za stare modrosti in duhovnosti, avtor več kot štiri-desetih knjig in ustanovitelj Duhovne akademije, znotraj katere poučuje tudi integralno meditacijo, je želel s to knjigo na zelo odkrit in jasen način prikazati enostavne skrivnosti pravilne meditacije. Na podlagi svojih tridesetletnih izkušenj in praktičnih primerov želi avtor v bralcu

prebuditi željo, da bi se tudi sami preskusili v pravilni meditaciji in poželi vse dobro, kar meditacija prinaša. Kezele poudarja, da meditacija ne predstavlja bega pred resničnostjo, niti pred odgovornostjo. Njen cilj ni ustvarjanje pasivnosti, ampak prav nasprotno, ustvarjanje dinamične in energične aktivnosti. Stanja brez vznemirjenja, stanja, v katerem ste mirni in budni, stanja, v katerem ste, a vas tudi ni, pa seveda ni moč doseči le z branjem knjige, pač pa je treba meditacijo prakticirati. Zato tudi tako spodbuden naslov s klicajem. V zadnjem delu knjige so predstavljene še številne znanstvene raziskave, najpogostejši predsodki, izkušnje ljudi med meditacijo in po njej, osvobajanje od stresa in tudi vprašanja o razvoju zavesti ali legendarnem »razsvetljenju«. > **BETI HLEBEC**

ADRIAN P. KEZELE

Hej, človek, spravi se medtirat!

Enostavne skrivnosti pravilne meditacije

Ali veste, kaj pravzaprav pomeni beseda *meditacija*? Kakšen je ta proces in kaj se skriva za njim? Ste ga že kdaj izkusili?

Izkoristite prednaročniško ceno **16,00 €** + brezplačno poštnino (prihranek 5,60 €).

Izid knjige 25. 9. 2017, redna cena 17,90 €.

Naročila
www.zalozba-chiara.si
E: peter@zalozba-chiara.si
T: 01/53 41 252
M: 040 614 095

Kjer so dobre knjige doma!

Koža od blizu

Yael Adler

prevod: Franc Rac

Učila International, 2017, t. v., 311 str., 24,90 €

Priročnik pod drobnogled postavi kožo in pojasni vse, kar moramo vedeti o našem največjem organu. Koža je velika skoraj dva kvadratna metra in nas varuje, da se ne pregrejemo. Prijazno nam sporoča, kakšno je naše fizično in psihično zdravje. Če na to nismo pozorni sami, so toliko bolj dermatologi ali kot je napisala avtorica: »Dermatologi kot kriminalisti vneto iščemo sledi na koži. Te nas včasih popeljejo globoko pod kožo, kjer ugotovimo, da le-ta trpi zaradi duševnega primanjkljaja, stresa, porušenega duševnega ravnotežja ali zaradi bolezni organov ter naših prehranjevalnih navad.« Koža je tudi komunikacijsko sredstvo, saj je ključna pri razvoju odnosov z drugimi ljudmi, naj se tega zavedamo ali ne. Kožo kot tako izjemno pomemben organ, ki mu sicer v vsakodnevem vrvežu pogosto ne posvečamo dovolj pozornosti, predstavlja uspešnica, ki je v Nemčiji izšla lani, zdaj pa je v prevodu na voljo tudi slovenskim bralcem. > VANJA JAZBEC

Enciklopedija znanja

Jack Challoner

ilustracije: Ian Faulkner, Stephen Pollitt

prevod: Niki Neubauer

Mladinska knjiga,

2017, t. v., 336 str., 39,90 €

Velika barvna zakladnica preverjenih dejstev na zelo pregleden način prinaša osnovne odgovore na mnoga vprašanja s področja vesolja, geografije, človeškega telesa, znanosti, tehnologije, zgodovine in kulture. Kako je nastalo osončje in kje je naše mesto v vesolju? Kakšna je zgodovina Zemlje in kakšna je njena notranjost? Kaj so cunamiji, potresi in kako nastanejo vulkani? Kako se razmnožujejo rastline in kaj je prehranjevalna veriga v naravi? Kako delujejo ledvice in katere so največje mišice? Kako deluje 3-D televizija in kako lahko izkoristimo sončno energijo? Koga častijo hindujci in kako se naučimo govoriti? Ko bodo šolarji naslednjic doma (ali pri pouku) pripravljali šolske naloge in raziskovalne projekte, najraje kot na splet pogledajo v to obsežno in lepo oblikovano knjigo, saj so v njej vse omenjene teme predstavljene zelo povezano in strukturirano, hkrati pa si med pregledovanjem bogatega slikovnega gradiva tudi več zapomnimo. > BETI HLEBEC

Um, telo, dojenček

Ann Bracken

prevod: Milena Podgoršek

Vita, 2017, t. v., 234 str., 29 €

Težave z zanositvijo so v raznih medicinskih in zdravniških krogih pogosto vezane le na fizično (zdravstveno) stanje ženske, občasno tudi moškega, a Ann Bracken, predavateljica in svetovalka za rodnost, je s svojimi

raziskavami dokazala, da je za naravno ali podporno spočetje nujno obravnavati tudi odnos um/telo in v ta proces vključiti kognitivno vedenjsko psihoterapijo, pozornost in pravilno prehrano. Razvila je neke vrste »celostni pristop do zdrave plodnosti«, ki (poleg medicinskega zdravljenja) vključuje zelo pomembne komponente: različne psihološke in čustvene podporne veščine, praktične tehnike pozornosti, podporno zdravljenje, naravno zdravljenje, prehranske dodatke za boljšo plodnost, sprostitveno jogo in zavestno gibanje, kognitivno vedenjsko terapijo, samozdravljenje, učinkovito komunikacijo in negovanje partnerske zveze ter medsebojno razumevanje. Njena metoda, ki na razumljiv in bralcu/bralki prijazen način poveže um in telo, tako omogoča optimalno fizično, čustveno in psihološko zdravje, kar kot podpora medicinskim stališčem povečuje možnosti uspešne zanositve in nosečnosti. > RENATE RUGELJ

Tapkanje za punce

Kako se lahko nehaš preveč vznemirjati in ostaneš sijajna punca

Christine Wheeler

prevod: Nina Frua

Primus, zbirka Prima za mlade,

2017, m. v., 335 str., 24 €

Izkušena EFT-svetovalka je za ta priročnik, namenjen najstnicam, prilagodila nasvete za uspešno izvajanje EFT-tehnik, oblike psihološke akupresure, pri kateri se s konicami prstov tapka po energijskih točkah telesa, kar posamezniku pomaga, da se sprosti in lažje premaguje vsakodnevne izzive. Knjiga poleg osnovne teorije in tehnike izvajanja pozornost nameni tudi tipičnim težavam, s katerimi se soočajo najstnice. Učenje, testi in ocene, samopodoba, prva ljubezen ... Vsem tem temam se avtorica posveti z občutkom, poleg tega pa lahko sproti beremo opombe šestnajstletne Cassidy, avtoričine najstniške svetovalke, ki iz prve roke pojasnjuje, kako deluje tapkanje. Ker so najstnice ravno zakorakale v novo šolsko leto, ki bo prineslo sveže izzive, je *Tapkanje za punce* res priporočljivo branje. > VANJA JAZBEC

Ocenite svoj IQ; Logični izzivi

Tim Dedopulos

prevod: Niki Neubauer

Mladinska knjiga, 2017, m. v., 144 str., 19,95 €/knjigo

Inteligenco je težko točno opredeliti in o njej obstaja veliko definicij, prav z nobeno pa se ne strinjajo čisto vsi strokovnjaki. Širše gledano je to »sposobnost za zbiranje in ohranjanje informacij, ki jih potem uporabimo na domiselne nove načine.« Obstajajo seveda različne (med seboj povezane) inteligence, od slušnega in vizualizacijskega procesiranja, dolgoročnega in kratkoročnega pomnjenja, hitrosti procesiranja, kvantitativnega presojanja, hitrosti odločanja, kristalizirane inteligence in še marsikaj. Eden uspešnejših (ali pa najbolj znanih) poskusov merjenja inteligence je merjenje IQ (inteligentnega kvocienta), ki ga je leta 1912 izumil nem-

ški psiholog William Stern. Vsaka od knjig prinaša po 200 umskih izzivov in privlačnih matematičnih ugank, ki so jih oblikovali člani združenja Mensa in so razporejene v razdelke glede na zahtevnost. Seveda brez velike baze podatkov svojih rezultatov ne boste mogli primerjati z drugimi, ki so tudi opravljali te (ali podobne) teste v bolj kontroliranih pogojih, in še rezultati na koncu vas zlahka zapelejo v skušnjava. Ampak

začnite na začetku, preskusite svojo sposobnost logičnega sklepanja in ko se boste privadili na slog, počasi nadaljujte, ne jezite se, cilj teh nalog je seveda razvedrilo. > BETI HLEBEC

Enciklopedija življenja

Minute, meseci, tisočletja – kako dolgo kaj živi?

Graham L. Banes
prevod: Samo Kuščer
Učila International,
2017, t. v., 160 str., 24,90 €

Na našem modrem planetu prebiva na milijone različnih bioloških vrst. Marsikaterih sploh ne opazimo, saj so prostemu očesu nevidne. To so na primer razne bakterije, ki se hitro množijo in živijo le nekaj minut, ter drugi organizmi, ki so danes tu, jutri pa jih že ni več. Druga bitja lahko živijo več deset let, mnogo dlje kot človek, ki mu je namenjeno posebno poglavje v knjigi, saj je od vseh živih bitij najbolj zaznamoval Zemljo. Knjiga nas tako popelje od najkrajših življenj do dolgoproglašev, ki živijo že več tisoč let. Zanimivo interaktivno branje za prve šolske dni! > VANJA JAZBEC

Gremo v Postojnsko jamo

Barbara Bajd
fotografije: Dragan Arrigler et al.
Hart, 2016, m. v., 32 str., 12,90 €

Ena najbolj znanih kraških jam na svetu je priljubljena turistična pa tudi izobraževalna znamenitost, ki s ču-

dovitimi podzemnimi rovi, velikimi dvoranami in najrazličnejše oblikovanimi kapniki predstavlja pravi naravni spomenik in učilnico v naravi obenem. Slikovno in grafično dodelana slikanica mlademu bralcu nazorno predstavi zgodovino in nastanek Postojnske jame, pa tudi življenje njenih slavnih in neobičajnih živalskih junakov, od jamskih polžev, rakcev, do hrošča drobnovratnika, pa seveda najbolj znane človeške ribice, ki ima na koncu dodan celo slikovni dnevnik razvoja od jajčeca do mlade človeške ribice, ki spolno zrelost doseže šele pri štirinajstih letih. Ali ste vedeli, da imata človek in človeška ribica poleg podobne barve kože tudi enako število zob v ustih (32) in približno enako dolgo življenjsko dobo, oba lahko dočakata 100 let. Po učno in zabavno! > RENATE RUGELJ

Moje prve ribe celinskih voda

Preprost določevalni ključ
Barbara Bajd
fotografije: Stane Omerzu
Hart, 2017, t. v., 48 str., 16,90 €

Preprost določevalni ključ je deveti v tej uspešni zbirki, ki je priporočena tudi za Proteusova tekmovanja iz biologije. Na Zemlji živi več kot 14.500 vrst morskih rib, v celinskih vodah pa še dodatnih 10.000, nekatere med njimi pa tekom svojega življenjskega ciklusa tudi prehajajo med enim in drugim okoljem. V knjigi je podrobno predstavljenih in opisanih 36 bolj ali manj znanih vrst (od jegulje, potočne postrvi, krapa, ščuke, do mreene, grba, podusti, ploščiča in črnovke), ki živijo v potokih, rekah, jezerih in somornicah jadranskega in črnomskega povodja. Poleg raznovrstnosti, osnovnih razločevalnih pojmov in manj znanih besed priročnik opozarja tudi na ogroženost nekaterih vrst zaradi onesnaževanja in uničevanja njihovega naravnega okolja. > RENATE RUGELJ

50 abstraktnih izumov

Tina Bilban
ilustracije: Ivan Mitrevski
Miš, 2017, t. v., 214 str., 27,95 €, JAK

V zadnjem desetletju so knjižni trg preplavile knjige s številkami v naslovu; 50, 100, 200, 201, 250, 500, 502, 1000 ali pa 1001 so (bile) najpogostejše med njimi, vse te knjige pa so skušale ali skušajo na enem mestu zbrati najboljše ali najpomembnejše z obravnavanega področja. *50 živali, ki so najbolj vplivale na življenje na Zemlji, 100 kolesarskih tur, ki si jih morate privoščiti, preden umrete, 250 največjih filmskih zvezd, 500 največjih naravnih bogastev na Zemlji, 1001 najboljši film vseh časov* so le nekateri izmed izdanih naslovov. Že bežen pogled na te knjige pokaže, da se naštetni naslovi bolj ali manj ukvarjajo s konkretnimi, fizičnimi stvarmi, saj je te najbrž najlažje razvrstiti in popredalčkati. Tina Bilban, doktorica filozofije znanosti, ki se ukvarja z analizo in kritiko prikazovanja znanosti v otroški in mladinski literaturi, si je v svojem izvirnem delu *50 abstraktnih izumov* zadala težji izziv: odločila se je obdelati 50 abstraktnih pojmov, ki si jih je človek tako ali drugače »izmislil« ali pa domislil v času svojega miselnega razvoja in bivanja. V knjigi, namenjeni odrasčajoči in razmišljajoči mladini – opremljeni s povednimi ilustracijami Ivana Mitrevskega –, se je tako podala na pot razlaganja tako abstraktnih pojmov, kot so bistvo, biva-

joče in bit, pri čemer za svojo obdelavo teh pojmov uporablja tako filozofske kot znanstvene pojme. Ilustracija tesno sledi besedilu ali pa ga celo nadgrajuje, kot denimo pri pojmu resnica, kjer je narisana žival in množica rok, ki jo vsaka drži na svojem koncu ter ima o tem, kar drži, različno predstavo – svojo resnico (tisti, ki jo drži za rilec, čuti kačo, tisti, ki jo je prijel za okel pa nekakšen nož). V nadaljevanju Bilbanova obdela tako nekatere znanstvene pojme (denimo čas, prostor, sila, polje, snov, energija, kvant, vesolje, entropija, kaos, nič, neskončnost) kot tudi osebne in družbene pojme (življenje, smrt, staranje, spomin, zavest, sreča, svobodna volja, svoboda, zakon, pravica, demokracija, revolucija, narod, trg, koncept), na koncu te izvirne knjige pa je tudi seznam dodatne knjižne literature v zvezi s posameznim pojmom, seveda s poudarkom na slovenskih knjižnih prevodih. > SAMO RUGELJ

Kako deluje svet

Clive Gifford
prevod: Jure Šešet
Učila International,
2017, t. v., 160 str., 24,90 €

Ambiciozno zasnovana enciklopedija kratko in jedrnatno z nazornimi ilustracijami in mnogimi fotografijami prikazuje ustroj našega sveta. Vključuje bistvena zgodovinska poglavja: kako je nastala Zemlja in kaj jo obdaja, kakšno je bilo življenje v pradavnini in kako so prve civilizacije zgradile ene izmed največjih gradbenih dosežkov. Široko poglavje je seveda posvečeno vedno zanimivim dinosavrom. Veliko pa izvemo tudi o vremenu, nastanku koralnega grebena ter znanosti in tehnologiji, ki korenito iz dneva v dan spreminjata svet okoli nas. Vsak vedoželjen bralec bo našel poglavje zase. > VANJA JAZBEC

Večernica je najljubša zvezda slovenskih pisateljic, pesnic, pesnikov in pisateljev, med njimi so seveda izvrstni pravljničarji in tisti, ki pišejo za mlajše kot tudi za odrasle bralke in bralce. Letos nas je sredi poletja že 21. zapovrstjo razveselil seznam nominiranih petih knjig za nagrado večernica, ki jo podeljuje časnik Večer za najboljše otroško in mladinsko izvirno leposlovno delo, ki je izšlo lani. V pričakovanju podelitve nagrade (21. 9. 2017) vam predstavljamo dela, ki so v ožjem izboru.

Pet knjig štirih avtorjev za 21. večernico

• Miha Mazzini: *Zvezde vabijo*

Mladinska knjiga, uredila Alenka Veler

Miha Mazzini

Roman je bil januarja 2016 razglašen kot zmagovalno delo natečaja *Modra ptica* Mladinske knjige. Roman govori o izzivih odraščanja, nasilju, manipulaciji, pasteh virtualnega življenja in prijateljstvu, ki je na strani pogumnih. Kaja zase misli, da je odlična pevka, in se zato prijavi na tekmovanje talentov, čeprav jo prijatelji in njen virtualni fant prepričujejo, da ni tako. Poskušajo jo obvarovati pred sramoto, njo pa vseeno vleče, da bi zapela pred javnostjo. Imajo prav oni ali ona? Mojstrsko in napeto branje nas popelje na razburljivo in zabavno pustolovščino. Trčimo na pasti virtualne resničnosti, pred nami se plast za plastjo lušči resnica o junakih romana, ki so na prvi pogled vse kaj drugega kot v resnici.

Miha Mazzini je na vprašanje o razlogih za nastanek romana *Zvezde vabijo* odgovoril: »Ker sem želel združiti svoja opažanja o svetu, realnem in digitalnem, v zabavno in napeto branje. In ker sem hotel napisati zgodbo, ki opozori na nevarnosti interneta, a brez moralističnega žuganja in zgražanja. Virtualni svet je tu in vsi v njem sodelujemo, skratka, je del naše realnosti.« Zakaj po tolikih delih za odrasle izideta njegovi dve knjigi za vse druge (ob koncu poletja je pri Mladinski knjigi, kjer je izšel tudi za večernico nominirani roman, izšla slikanica *Zelena pošast*)? »Roman *Otroštvo* sem pisal nekaj let in bilo je ... ohohoho pisanje. Da se sprostim, sem vmes napisal še par drugih stvari, recimo *Zvezde vabijo* in slikanico *Zelena pošast*. Ker sem se sprostil sam, obstaja torej veliko možnosti, da se bodo tudi bralci,« odgovori Miha Mazzini.

• Nataša Konc Lorenzutti: *Avtobus ob treh*

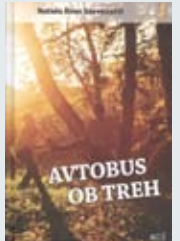
Miš, uredila Gaja Kos

Nataša Konc Lorenzutti

Roman *Avtobus ob treh* je po mnenju žirije »izvrstno mladinsko delo, ki z izjemno pretanjenostjo slika svet sodobnega mladostnika onkraj (modnih) problemskih tem in samoumevnih temnih sporočilnih tonov: to je svet poguma, občutenja in samopremisleka, zato avtobus ob treh, ki se v trenutkih dvoma ali strahu zdi kot možnost umika najbolj preprosta rešitev, nekaterih potnikov nikdar ne odpelje«. Avtoričina dela so sicer med zelo priljubljenimi, saj se v njih ponujajo možnosti za »knjižno sopotništvo skozi odraščanje«. Natašo Konc Lorenzutti je ideja o romanu »s fantovskim pogledom na odraščanje« zasledovala dalj časa: »Zgodbo sem izpeljala iz trditve junaka, ki najbrž ni iz trte izvita, da je težko najti primerno družbo, ko si star štirinajst, petnajst, šestnajst let. Ni več isto kot prej, ko si še otrok in na rojstni dan povabiš cel razred. Pri tej starosti se morajo zanimanja že nekoliko pokrivati. Dober prijatelj te, reci-

mo, ne bo imel za manjvrednega, če nisi opremljen z vrhunskim pametnim telefonom. Pri fantih so ključne zmožnosti računalnikov in telefonov, pri dekletih znamke oblačil, uniformiranost. Večina deklet je torej približno enako oblečena in jim je to pomembno, fantje pa mlatijo iste igre in jim je to prav tako pomembno. Moj junak Tine izstopa, ker ima »zaguljene« starše, zato je precej osamljen, dokler ne sreča Uroša, ki ima samo mamo (oče mu je umrl), ta pa je na podoben način zaguljena kot Tinetova. Ko sem začela pisati, me je zgodba peljala sama. Ves čas pa sem vedela, da pišem bolj »fantovski roman«, kar pa me seveda ni skrbelo, saj sta mi sinova v času najstniške bralne krize rekla, da »so mladinski romani v glavnem za punce« (izjavo v romanu polagam na jezik junaku, pa naj se sliši še tako stereotipno – saj bolj ko se otepamo stereotipov, več jih ustvarimo). Žal je roman izšel, ko sta ga sinova že prerasla, so ga pa zato prebrale hčerke in je tista, ki je ravno prav stara zanj, izjavila, da je »tudi za punce fajn«, ampak se konča tako, da ne veš, kaj bo Ivana Tinetu odgovorila, to pa ji gre pri knjigah na živce in zato od mene pričakuje, da si bom izmislila razplet in nadaljevanje.«

• Peter Svetina: *Molitvice s stopnic*

Mladinska knjiga, uredila Irena Matko Lukan

Peter Svetina

Molitvice s stopnic (sedem pesmi) in *Sosed pod stropom* Petra Svetine (dvajset pravljic) sta pravi knjižni poslastici. Takole je zapisala komisija o zbirki pesmi *Molitvice s stopnic*: »Pesmi nastajajo iz na videz naivne in preproste, a v globini modre otroške perspektive: celo Bog in Angel, osrednji osebi, ki ju nagovarja in prosi otrok, sta otroški, z njima se je mogoče neposredno pogovarjati, ju prositi

za pomoč, z njima sobivati v veliki družini, v kateri so slabovidni dedek, premražena muca, teta, ki ne more imeti otrok, prestrašeni in osamljeni otrok. Vključevanje vere bi lahko zelo hitro zdrsnilo v idealizacijsko ali poučevalno držo, a Svetini se to nikoli ne zgodi: otrok v svojih prošnji, žalosti in ljubezni do vsega, kar je, ostaja otroško naiven; tak je tudi jezik, ki se bliža zajčevski poetiki molka, zastiranja, nakazovanja neizrekljivega ...«

Peter Svetina ob izvrstni poeziji, pravljicah, zgodbah le-te tudi na neki način živi. Z nastajanjem njegovih knjig, še posebej nominiranih za večernico, so vselej povezana posebna doživlja iz resničnega življenja, kamor stopajo tudi *Molitvice s stopnic*: »Takole nekako je bilo. Pred leti sem napravil izbor in prevod molitvic znanega sodobnega slovaškega pesnika Milana Rufusa, dve knjigi otroške duhovne poezije je izdal, iz obeh sem izbral kak dober ducat pesmi, ki so izšle pri Družini z naslovom *Molitvice*. Zelo lepe pesmi so, v katerih pesnik nagovarja otroke ali se z njimi pogovarja ali v njihovem imenu zapisuje veselje in tesnobo. Po tistem sem šel predavat na univerzo v Konstanco, tam sva se z mojo Barbaro srečala z Mojco Osojnik, ki je ilustrirala moji dve prvi slikanici o mrožku, in z njeno Maruško. Se še spomnim, kako sva z Maruško sedela na okenski polici neke slaščičarne in se pogovarjala o tem, kako jim je učiteljica v šoli rekla, da Bog daje

hrano, ona pa ve, da ji hrano daje mama. Potem se je odprlo. Hčerka Klara je istih let kot Maruška, pa sem tisti čas lahko opazoval, kakšna je duhovnost deklice v tistem obdobju. Potem so nastale *Molitvice s stopnic*,« pove Peter Svetina, ki je letos nominiran z dvema knjigama.

• **Peter Svetina: *Sosed pod stropom***

KUD Sodobnost International, uredila Katja Klopčič
Sosed pod stropom je Petrova zbirka zgodbic s pridihom pravljíčnega. (Tudi) po mnenju žirije je to knjiga zgodb, »polnih domislic, domišljjskih presenečenj, miselnih in besednih igrarij, svetinovskega sloga in poimenovanja junakov ... pa seveda humorja in svetlobe, ki s prijazno plastjo milijo čudaškost ter celo življenjske razmisleke in modrosti delajo lahkotne in mimobežne, vendar s pečatom, ki ne zbeži«. Peter Svetina se ob spominjanju na nastanek druge letošnje nominiranke nasmehne: »Pravljice *Sosed pod stropom* pa so nastajale drugače. Tam se je kamenček utrgal in sprožil plaz po pobočju, velikokrat ko sem začel, nisem vedel, kam me bo pripeljalo. Mešanje realnega in fantastičnega mi je pa od čeških avtorjev, na primer Jana Wericha ali Miloša Macourka ali Karla Čapka, že itak zelo zelo ljubo. Sem bil v tistem obdobju precej konstantno v takem razpoloženju, da se je vse skupaj lahko na tak način mešalo. Kako pa besedilo nastane točno tako, kot je napisano, tega pa ne vem, vem samo, da mi občutek pove, če ni tako, kot bi moralo biti.«

• **Bina Štampe Žmavc: *Čarimatika***

Pivec, uredila Milena Pivec

Čarimatika Bine Štampe Žmavc je pesniška zbirka o številih, ki jih bodo vzljubili celo tisti, ki jih ne marajo. Ob drugičnem dojetanju sveta s pesniškimi števili pa so pesmi pisane s poznavanjem zapletene starodavne numerološke govornice. Številke, ki so nam doslej delale težave, zaživijo v drugačni luči. Naenkrat ugotovimo, da pravzaprav doživljajo

podobne usode kot ljudje – lahko so osamljene, zaljubljene, zabavne, potrpežljive, usodne, čarobne, pravljíčne ... Pesnica nam na iznajdljivo pronicljiv način pokaže, da so zakoni in zakonitosti matematike pravzaprav bolj vpleteni v naše življenje, kot si lahko predstavljamo. Zato je vsaki številki posvetila svojo pesem. Na koncu pa pridala še Pesem za neskončnost in sedem čarovnic, ki pravzaprav odpira pravo filozofsko razpravo o dimenzijah sodobnega sveta in življenja. Pesnico in pisateljico za otroke, mladino in odrasle Bino Štampe Žmavc so števila od nekdaj zanimala. Pravzaprav je vseskozi neutrudljiva raziskovalka skrivnih govornic pojmov, stvari – manj ali bolj znanih, človeških usod, značajev.

O finalistkah za večernico je tudi letos odločala petčlanska žirija: predsednik dr. Igor Saksida in člani Erica Johnson Debeljak, Maja Logar, Petra Vidali in Tone Obadič. O širšem izboru, ki letos oziroma lani – večernica se namreč podeljuje za knjige iz preteklega založniškega leta – ni ponudil opaznejših presežkov, je bilo mnenje žirije jasno: »Za prihodnja leta si je le želeli, da bi avtorice in avtorji zmogli več ustvarjalnega napora, uredniki in založbe pa več strogosti pri presoji, kaj si v resnici zasluži izid v knjižni obliki.«

Podelitev večernice bo na srečanju mladinskih pisateljev in pesnikov Oko besede 21. 9. 2017 v **Murski Soboti**. Ime dobitnika ali dobitnice 21. večernice bo razglašeno v tednu pred podelitvijo nagrade.

Svinjsko dobra prijatelja; Krasna kravica

Ariol, 3. in 4. zv.

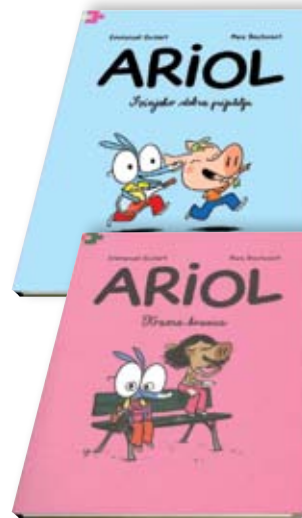
Emmanuel Guibert

ilustracije: Marc Boutavant

prevod: Katja Šaponjič in Anja Golob

VigeVageKnjige,

2017, m. v., 126 str., 18 €/knjigo

Medtem ko je v Franciji izšel dvanajsti zvezek s stripi o osličku Ariolu, njegovih prijateljih in družini, so VigeVageKnjige že pripravile tretji in četrti prevod. V *Svinjsko dobrih prijateljih* se Ariolova nerodna zaljubljenost do Petule stopnjuje v nove absurde, ko fant pospremi deklo na poti iz šole, ko sanjari o njej, preden zaspi, ali ko ji hoče napisati ljubezensko pesmico, toda tretja knjiga je v resnici namenjena Ariolovemu prijateljstvu s pujskom Ramonom, ki je veliko bolj drzen in brezbrizen kot on. Skupaj raziskujeta garaže, se ravсата v sobi in divjata na obali, ko pa se po šoli odpravita k Ramonu domov pogledat televizijsko epizodo Gromskega konja, Ariol spozna divjo pujsjo družino, ki funkcioniira popolnoma drugače kot njegova osličja. Dve epizodi sta namenjeni tudi Ariolovi obsedenosti s stripi, kar pa v četrtem delu z naslovom *Krasna kravica* nadomestijo grafiti, loterija, gramofonske plošče in šolsko fotografiranje.

Muha Brenča je še vedno nasrečno zaljubljena v Ariola, medtem ko on ves zmešan pogleduje za »krasno kravico« Petulo. Na obisk pride tudi mamin frajerski brat Pedro, Ariolov razred pa napadejo bolhe. No, recimo, da res. Glavna kakovost posameznih epizodic so še vedno nepredvidljivi scenarištni obrati, saj se zgodbe večinoma končajo povsem drugje, kot so se začele, in ko se tega navadimo, ne želimo izpustiti nobenega zvezka več! > ŽIGA VALETIČ

Narobe svet

in druge pesmi za mladi

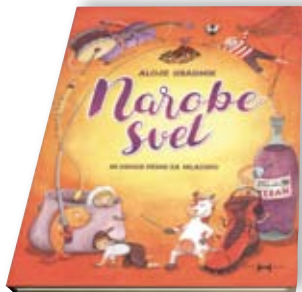
Alojz Gradnik

ilustracije: Ivana Soban, Barbara Boneta,

učenci OŠ Alojza Gradnika

ZTT, Repentabor in OŠ Alojza Gradnika,

2017, t. v., 119 str., 25 €

Ob petdesetletnici Gradnikove smrti so se na OŠ Alojza Gradnika na Repentaboru v Opčinah pri Trstu odločili njegov spomin počastiti s ponatisom njegovih pesmi za otroke, ki so sicer v knjižni izdaji izšle davnega leta 1953. To je bila tudi edina knjižna izdaja njegovih otroških pesmi in nekaj ugank, ki jih tokrat lepo dopolnjujejo likovne podobe osnovnošolcev. Stalnica Gradnikovih pesmi je t. i. narobe svet, v katerem so stvari postavljene na glavo, npr.: »če ribiča ujame riba, če juha kuharico skuha, če pajku vrat zadrigne muha«, ki pa hkrati drami otroško domišljijo. V precej pesmih upesnjuje tudi takratna kmečka opravila in običaje (*Večer pred košnjo*), poosebljene živali in predmete (*Živalski semenj*, *Škorenj*), črpa iz ljudske pravljíčne motivike (*Lažnivi ključek*), ves čas pa poudarja enost človeka in narave. > KRISTINA SLUGA

Nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture med mladimi Rastem s knjigo, ki ga izvaja Javna agencija za knjigo RS (JAK) v sodelovanju s splošnimi knjižnicami, slovenskimi osnovnimi in srednjimi šolami, z osnovnimi šolami s prilagojenim programom, zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter s šolami v zamejstvu, v šolskem letu 2017/2018 že dvanaštich vstopa med učence 7. razreda osnovnih šol in osmič med dijake 1. letnika srednjih šol.

KOŠARKA IN KNJIGE

Letos bodo osnovnošolci prebirali z moдро ptico 2016 nagrajeni slovenski mladinski roman Mihe Mazzinija *Zvezde vabijo*, srednješolci pa slovensko poučno knjigo z znakom za kakovost zlata hruška 2016 Lučke Kajfež Bogataj z ilustracijami Izarja Lunačka, *Planet, ki ne raste*.

Med prvimi so letošnji izbrani knjigi v roke dobili tudi slovenski košarkarski reprezentanti in si na pripravah za Eurobasket 2017 poleg napornih treningov prosti čas krajšali ob zanimivih dogodivščinah njihovih glavnih junakov.

Tradicionalno sodelovanje s Košarkarsko zvezo Slovenije (KZS) se uspešno nadaljuje že več kot deset let. Skupaj s KZS smo tudi letos podelili stotine knjig mlajšim kategorijam deklet in fantov, ki so obiskovali poletne košarkarske tabore ali pa ponosno zastopali našo državo na tekmovanjih po Evropi v mlajših selekcijah.

Knjiga je to poletje med drugim spremljala tudi slovensko žensko košarkarsko reprezentanco v Pragi na Eurobasketu, kamor so se dekleta uvrstila prvič in s svojo borbenostjo ter odlično igro močno opozorila nase. Srebrne košarkarice slovenske mladinske reprezentance do 20 let so letošnje poletje spisale zgodbo z medaljo na Portugalskem, mlade slovenske košarkarice do 14 pa so osvojile Slovenian Ball 2017 v Slovenj Gradcu.

Verjamemo, da je akcija JAK in KZS s knjigo in žogo spodbudila marsikatero pozitivno bralno-športno zgodbo, pa naj bo ta v svetu knjige, na košarkarskem igrišču, doma ali v šoli.

Še naprej držimo pesti z žogo in knjigo v roki ter se zavzemamo za spodbujanje branja in gibanja vseh generacij.

Več o projektu **Rastem s knjigo OŠ in SŠ** v šolskem letu 2017/2018 najdete na: <http://www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/leto-snje-solsko-let/>.

Gašper Vidmar: »Med napornimi pripravami in tudi med evropskim prvenstvom vedno najdem čas, da preberem kakšno knjigo. Je poseben način sproščanja. Največ časa za branje imam na daljših potovanjih. Najraje imam zgodovinske romane.«

Gašper Vidmar

Edo Murič

Foto: KZS

*Jabolčni kis
v ljudskem zdravilstvu
in kulinariki s patrom
Simonom Ašičem*

*Mohornik 2018
(rokovnik)*

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
— Prva slovenska založba —

www.mohorjeva.org
info@celjska-mohorjeva.si

Julianova zgodba

R. J. Palacio

prevod: Boštjan Gorenc

Ocean, 2017, t. v., 104 str., 19,99 €

Nepozaben mladinski roman *Čudo* v prevodu Boštjana Gorenca, preveden pred nekaj leti v slovenščino, je izjemno opažen in bran. Fant August je povezal mlade in starejše bralce in nam s svojo unikatnostjo dal misliti. Med bralce prihaja druga knjiga o fantu Julianu in njegova zgodba, ki pa jo pravzaprav lahko beremo samostojno. Prepričana sem, da bodo tisti bralci, ki bodo najprej posegli po *Julianovi zgodbi*, prebrali še *Čudo*. Srečanje z Julianom v tej knjigi bo nedvomno na nas naredilo vtis, da se bomo spraševali o sebi in svojem ravnanju. Medvrstniško nasilje ni nedolžna stvar, v otroku lahko pusti globoke rane. Napake delamo vsi, včasih pa je treba slišati zgodbo, ki nam jo pove nekdo drug (v Julianovem primeru je to babica), da v nas prebudi zavedanje, empatijo in resnično obžalovanje. Potem pa je treba naprej, drugače in bolje. > **SABINA BURKELJCA**

Deček na vrhu gore

John Boyne

prevod: Dušan Ogrizek

Miš, zbirka Nekoč,

2017, t. v., 294 str., 25,95 €

John Boyne

Avtor pretresljive zgodbe *Deček v črtasti pižami* je tudi ta roman postavil v čas pred drugo svetovno vojno in med njo, a je tokrat mlademu junaku pripisal več neprijetnih lastnosti. Pierrot odrasča v Parizu s francosko materjo in nemškim očetom in se že od zgodnjega otroštva sooča z njunimi družbeno in zgodovinsko pogojenimi konflikti. Očeta izgubi pri štirih letih in nato mu pri sedmih umre še mama. Prestrašeno siroto iztrgajo iz domačega okolja in pošljejo k (neznani) teti Beatrix, ki vodi gospodinjstvo v veliki hiši Berghof v gorovju nad Salzburgom, katere gospodar ni nihče drug kot Adolf Hitler. Firer naredi na naivnega dečka velik vtis, in ker so simpatije obojestranske, se Pierrot/Pieter odloči, da mu bo zvesto sledil in ga poslušal. Stanovalci na vrhu gore so tako, vključno s Pietrom, priča mnogim dramatičnim in zgodovinsko pomembnim dogodkom, in čeprav so bolj ali manj pokriti s tančico nevednosti, poskusijo ravnati vsak po svoji vesti. Eni firerju služijo, drugi se mu poskusijo upreti, vse pa leta na Berghofu neizbrisno zaznamujejo. Dodelan roman, ki seveda presega meje otroško-mladinskega, odpira številna vprašanja in obvezne pogo- vore po branju. > **RENATE RUGELJ**

Muminočka in morje

Tove Jansson

prevod: Nada Grošelj

Mladinska knjiga, zbirka Pisanice,

2017, t. v., 215 str., 22,95 €

»Rad bi se odpravil jadrat. Jadral bi naravnost na odprto morje, daleč, daleč ...«, je nekega vročega poletnega dne, ko je bila velika nevarnost požarov, znova sanjaril Muminočka. Osmo knjiga iz muminserije priljubljene finske pisateljice in slikarke, ki piše v švedščini, se večinoma dogaja na oddaljenem svetilniku sredi morja, kjer drzni Muminočka sprejme službo svetilničarja in poskuša uresničiti svoje sanje. Njegova družinica pa mora še prej premagati marsikatero oviro in strahove, od domotožja, pomanjkanja pitne vode, nesramnih ribičev do podivjanega morja. Čudovit prevod ene daljših mumin zgodb, skozi katero mladi bralci kar zdrsejo do srečnega konca. > **BETI HLEBEC**

Jaz, drugačna

Jana Frey

prevod: Alexandra Natalie Zaleznik

Grlica, zbirka Na robu,

2017, t. v., 287 str., 28,75 €

Poetično pretresljiva je zgodba o najstnici Kelebek, Turkinji, ki z družino živi v Nemčiji. Njeno ime pomeni metulj, bratovo Sercan pa ljubljenelec. Kelbek, ki odlično riše in slika, se zaljubi v strastnega ljubitelja knjig Janosha, čigar družina izvira iz Poljske. Dve mladi življenji in njuno ljubezen zaradi razlike v veri in načinu življenja preizkušajo številni dogodki, tudi nasilje in grožnje. Dekličina mama zboli za rakom, brat se sprevrača v islamskega fundamentalista, družina se vse bolj navezuje na tradicijo stare domovine. Janosheva svobodomiseln družina stoji mladima ob strani in ju varuje pred vse hujšo mržnjo in nestrpnostjo deključine razširjene družine, predvsem pa njenega brata. Knjigo odlikuje izjemen dramaturški lok, suspenz raste do zadnjega stavka. Liki so opisani prepričljivo, tudi zato ker se takšne in podobne zgodbe vse pogosteje dogajajo tukaj in zdaj. Zgodba, ki ostane v spominu dolgo, zelo dolgo. > **SONJA JUVAN**

Malinc
več kot založba

da branje ne postane
ŠPANSKA VAS
mentorice in mentorje branja
30. septembra 2017 med **9. in 18. uro**
vabimo na celodnevno

DELAVNICO
MOTIVIRANJA ZA BRANJE

na kateri bomo spoznali v svetu uveljavljene,
v slovenskem prostoru pa nove **strategije**
motiviranja za branje

Kotizacija 35€ vključuje:
praktično delo v majhnih skupinah ♦ gradiva
in potrdila o udeležbi ♦ pijača in prigrizek

Program, več informacij in prijava na www.malinc.si,
info@malinc.si,
telefonu 01 361 6699 ter 040 170 492.

Nisem smrklja

Nataša Konc Lorenzutti
ilustracije: Ana Zavadlav
Mladinska knjiga, zbirka Deteljica,
2017, t. v., 144 str., 22,95 €

Osemletna Polona odrasča v veliki družini in kot (trenutno) najmlajša od treh otrok mora poskrbeti, da jo bodo brata in starši jemali resno. Včasih se upre kakšnim hišnim pravilom, drugič malo positnari in tako kot punčke njenih let rada pripravlja zvezke za šolo in se uči igrati klavir. Njeni dnevi so premešani s silnimi čustvi, ki se vijejo od žalosti ob izgubi prijateljice prek razočaranja, ker njena frizura ni všeč njenim sošolkam, do hrepenenja po mlajši sestrici ... Hudomušna junakinja niza štorije iz svojega mladega življenja in bralci prvega triletja se bodo gotovo prepoznali v marsikateri prikupno ilustrirani zgodbi. > **BETI HLEBEC**

Sedem noči s Paulo

Patxi Zubizarreta, Juan Kruz Igerabide
ilustracije: Elena Odriozola
prevod: Ana Fras
Malinc, 2017, m. v., 110 str., 18 €

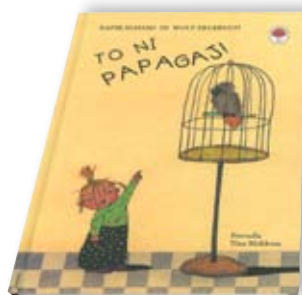
Deklica Paula nekega dne močno zbolila, in ker zdravniki ne vedo točno, kaj ji je, mora več dni ostati v bolnišnici na opazovanju. Da ji tam ob večerih, še bolj pa ob dolgih nočeh, ni dolgčas, poskrbijo njena mama, prijatelji in zdravniško osebje, ki ji krajšajo čas s pripovedovanjem imenitnih zgodb. Te so vsebinsko med seboj zelo različne, saj sta avtorja knjige nekatere poiskala v ljudskem izročilu raznih celin in jih malce priredila, druge pa so plod njune bujne domišljije, prav tiste, ki otroke vedno tako zelo privlači in zaradi katere so zgodbe še imenitnejše. Njihova lepota je v bogati sporočilnosti, ki poleg zdravilne moči (dobrih) zgodb na vsakega med nami poudarja pomen srčnosti, prijateljstva in zaupanja vase. Čudovito branje za vse generacije! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Pozor, huda babica!

Stefan Boonen
ilustracije: Melvin
prevod: Stana Anželj
KUD Sodobnost International,
2017, t. v., 87 str., 22,90 €

Odbita zgodba o babici, ki »šteka« otroke; razume tudi to, da včasih otroci ne morejo spati, kajti glava še ni utrujena. Popelje nas v dogodivščin poln konec tedna, kjer z njimi uživamo v naravi (»odprem okno in spustim noter gozd«), svobodi, čudaštvu, ob katerem se sprostimo, in domišljiji (zgodbe, poimenovanja, humor ...). Še sami sprostimo svoje napetosti in pričakovanja drugih ob njihovih zabavnih dogodivščinah. Je že res, da je tam tudi gospod Nedovolc, a babica ga hitro »porihita«. Ona res zna vse – celo ustaviti čas. In če še ne veste, sladode se da kupiti tudi s škripom. Hudo dobra bralna dogodivščina v odličnem prevodu Stane Anželj. > **SABINA BURKELJCA**

To ni papagaj!

Rafik Schami
ilustracije: Wolf Erlbruch
prevod: Tina Mahkota
Zala, 2017, t. v., 27 str., 19,95 €

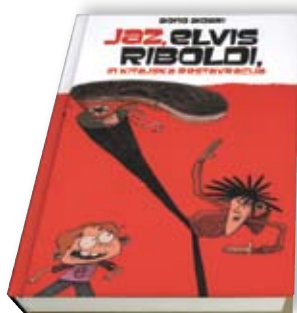
To ni papagaj! je še ena zgodba, ki nas skozi obrate vodi malo drugače, kot smo vajeni, toda pri Lini doma je veliko stvari postavljenih na glavo,

saj oče na primer plete šale in puloverje, medtem ko mama bere časopis. In čeprav je razumljivo, da se starša o velikih družinskih stvarih odločata brez posveta s hčerko, je malo manj modro od njuju, da pri izbiri hišnega ljubljence ne prisluhmeta še Lini. Odločita se za papagaja, ampak oče je kmalu razočaran, saj ptič noče za njim ponoviti nobenega izrečenega stavka, pa tudi hčerke ne sliši, ki stalno prigovarja: »To ni papagaj!« Žival odnesejo nazaj v prodajalno in kmalu se izkaže, da je imela Lina vendarle prav. Prodali so jim namreč mamagaja, ne pa papagaja! Prikupno pripoved sta ustvarila izkušena mojstra: sirsko-nemški pisatelj Rafik Schami in ilustrator Wolf Erlbruch, ki je tako dobitnik Andersenove kot tudi spominske nagrade Astrid Lindgren. > **ŽIGA VALETIČ**

Jaz, Elvis Riboldi, in kitajska restavracija

Bono Bidari
prevod: Veronika Rot
KUD Sodobnost International,
2017, t. v., 215 str., 19,90 €

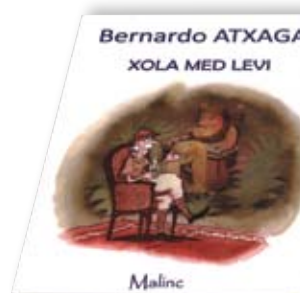
Kaj je to dolgcajt? Ne dolgčas, ampak dolgcajt? Že poznate Elvisa Riboldija, radovednega, hiperaktivnega dečka iz družine slaščičarjev z Ikarije, ki ga ima učiteljica za zgubo? Kaj se dogaja v kitajski restavraciji in kam so izginili vsi psi Ikarije? Kako se prav napiše beseda lampijon – z j ali brez? Knjiga za mlade bralce, ki z besedilom (večje in manjše črke, elementi stripa, členjenost besedila ...) pomaga, da se soočijo z branjem in ga tudi zaradi odbite, s humorjem obložene zgodbe laže vzljubijo. > **SABINA BURKELJCA**

Xola med levi

Bernardo Atxaga
ilustracije: Mikel Valverde
prevod: Barbara Pregelj
Malinc, 2017, m. v., 57 str., 18 €

Če se vam bo kdaj zdelo, da se vaš štirinožni prijatelj nenadoma obnaša na moč čudno, se lahko potolažite, da se mu je morda zgodilo natanko to kot junakinja te prikupne knjige priljubljenega baskovskega pisatelja. Mala terierka Xola je nekega dne prisluškovala pogovoru svojega gospodarja Grogaja s prijateljem, ki je prepotoval dobršen del Afrike. Ta je Grogaju med drugim razložil, da je na črni celini videl tudi najmogočnejšo žival pragozda – leva. Radovedna Xola se je kasneje v neki knjigi hitro poučila o glavnih levovih značilnostih, ob tem pa spoznala, da je pravzaprav tudi sama levinja in še zdaleč ne pes, za kar jo imajo prav vsi. Čez noč se je odločila, da zaživi pravo levje življenje ... Na prvi pogled lahkotna zgodba, začinjena s humorjem, prinaša, kot je v navadi za Atxagovo pisanje, več sporočil, med katerimi poudarja predvsem pomembnost sprejemanja sebe z vsemi svojimi napakami vred. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Kaj se komu sanja

Izbrane zgodbe

Polonca Kovač; ilustracije: Marjanca Jemec Božič et al.
Mladinska knjiga, zbirka Sončnica, 2017, t. v., 407 str., 39,90 €

V letu, ko priljubljena mladinska pisateljica, prevajalka in pravljíčarka Polonca Kovač praznuje častitljivo obletnico, smo bralci (mladi in tudi malo manj mladi) iskreno veseli pisanega izbora njenih pravljíčno-fantastičnih in realističnih pripovedi ter leposlovno-poučnih del, ki so se znašla v tej veliki ilustrirani knjigi. Pri naboru zgodb je poleg avtorice in urednice Irene Matko Lukan sodelovala tudi avtoričina vnukinja Nika Kovač, ki je napisala uvodni nagovor, strokovno in poglobljeno pa je delo in opus Polonce Kovač v spremni besedi predstavila še literarna zgodovinarica Marjana Kobe. V desetletjih slikovitega in sila raznorodnega ustvarjanja so besedila Polonce Kovač ilustrirali mnogi najbolj priznani likovni umetniki in to daje knjigi še dodaten šarm. Avtorica se ne ustraši realističnih in poučnih besedil, niti posebljanja predmetov in živali, zaide pa tudi v fantazijske pokrajine in pravljíčne vzorce. Dinamični odnosi med njenimi literarnimi junaki so pogosto prepleteni z vedrino in radoživostjo, včasih tudi z blago ironijo, zmeraj pa odsevajo avtoričino socialno občutljivost, empatijo in poznavanje mladih bralcev. Le kdo ne pozna zverinic iz Večne poti, pa Jakca in strica hladilnika,

Polonca Kovač

pa vseh Andrejev, Urške in Špelce, pet kužkov, psička Pafija in čarobnih zelišč male čarovnice ... Nabor zgodb Polonce Kovač je prava literarna zakladnica. > RENATE RUGELJ

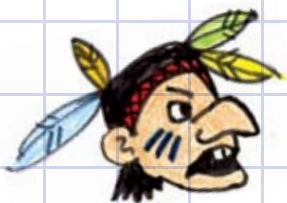
Zlata skledica

izbor: Kristina Brenkova
ilustracije: Ančka Gošnik Godec
Mladinska knjiga založba, 2017, t. v., 363 str., 34,96 €

Založba je ob slavnostnem jubileju, devetdesetletnici, ki jo letos praznuje ena najpomembnejših in najbolj priznanih slovenskih ilustratorok, Ančka Gošnik Godec, pripravila ponatis zbirke pravljíc *Zlata skledica* (prva izdaja je izšla leta 1980), pri kateri je kot urednica sodelovala še ena pomembna ustvarjalka, Kristina Brenkova. Raznolik nabor sega na vse kontinente in predstavlja tudi pravljíce starodavnih ljudstev (od Indijancev, Kašubov, Laponcev do Tatarov), na domačih tleh se ozira predvsem v Rezijo, črpa pa tudi iz bogatega romskega izročila. Zbirka pravljíc je kot svet v malem in še danes uči strpnega medčloveškega sožitja, enosti z naravo, utrjuje našo vez s starodavno preteklostjo ter daje vedno znova vedeti, kako bogati smo v naši raznolikosti. Ali, kot v spremni besedi zapiše Alenka Goljevšček, v pravljicah je zmeraj nagrajen tisti, ki je odprt do sveta in bitij v njem. > KRISTINA SLUGA

ABSOLUTNO
ZA POPENIT
SMEŠNO!

NE BIT ZOMBI!
ŽIVLJENJE JE TREBA
VZET V SVOJE ROKE.

www.fejstbuk.net

FEJST BUKLE NA ENEM MESTU

Mamma mia, tale oljca... i)

Net = moj svet

Najhitreje do knjig: ☎ v knjigarnah ☎ www.enka.si ☎ 080 12 05

Goran

Legenda o zmaju

Primož Suhodolčan

ilustracije: Matej de Cecco

DZS, 2017, t. v., 32 str., 19,80 €

»Za sanje se je vedno treba potruditi, ne glede na to, ali je govora o športu ali o kakih drugih sanjah,« je na predstavitvi pravljice, ki opisuje njegovo otroštvo in življenjsko pot povedal naš najboljši košarkar Goran Dragič. Nova slikanica (že četrta v seriji športnih slikanic založbe DZS – po dveh »Lipkotih« in medvedji Tini Maze) je znova nastala v sodelovanju s priljubljenim mladinskim pisateljem Primožem Suhodolčanom, ki se je z Gogijev življenjsko zgodbo povsem poistovetil. Suhodolčan pravi, da dobro pozna košarkarska igrišča na Iliriji, kjer na enem (boljšem) košu majhni mulci nikoli niso smeli igrati, ampak so lahko le gledali in čakali na klopci, da (če, ko) se bodo starejši in izkušenejši naveličali. Podobno je bilo tudi z malim Goranom, dokler se ni začel družiti s čarobnimi zmajčki, ki so bivali na strehi njegovega domovanja. Ogromno kapelj znoja je preteklo in neskončno veliko tekanja za žogo je bilo potrebnega, da so zmajski prijatelji postali uspešna ekipa, Goran pa je dokazal, da ima pravo »zmajsko« srce. Košarkarski kole-

gi v Ameriki Gorana že dolgo kličejo »The Dragon« (Zmaj), saj na začetku niso znali izgovoriti njegovega priimka, (in seveda niso vedeli, da je zmaj v grbu Ljubljane, kjer je Goran odraščal), zdaj, ko je Goran dobil še čisto svojo zmajsko pravljico, pa se je vse lepo zaokrožilo. Zato si velja zapomniti, kot pravi Zmajc v slikanici: »Žoga je okrogla. Odbije se, poskoči, ampak vedno pride nazaj.« > **RENATE RUGELJ**

Medved in klavir

David Litchfield

ilustracije: David Litchfield

prevod: Mateja Sužnik

Zala, 2017, t. v., 36 str., 20,95 €

Ko medved sredi gozda najde zavržen klavir, odkrije svoj skriti talent. Pa ne kar naenkrat, najprej se čudnega zvoka celo prestraši! A z malo vaje postane mojstrski pianist! Poslušaj ga ves gozd in medved uživa. Kmalu mu svet glasbe ponudi slavo – bo medved zapustil svoj gozd? Ilustracije sijajno izražajo različnost dveh svetov, ki vsak po svoje vabita medveda; spokojnost narave in domačega gozda ter trušč mesta in blišč glasbene smetane. Nič presenetljivega, da je slikanica lani dobila nagrado Waterstone za najlepše ilustrirano knjigo. > **VANJA JAZBEC**

Garmannovo poletje

Stian Hole

prevod: Marija Zlatnar Moe

KUD Sodobnost International, zbirka

Gugalnica, 2017, t. v., 41 str., 18,90 €

Poletje zapira svoja sončna in modra vrata. Tudi poletje dečka Garmanna se končuje. Spet so ga obiskale tri tete iz drugega časa. Prinašajo mu zanimive reči in zanimiva vprašanja. Kako bo, ko bo šel v šolo? Garmanna je strah, a tudi starih tet, očka in mame je marsičesa strah. Slikanica z nenavadnimi ilustracijami in likovno opremo Stiana Hola (dobila je prestižno nagrado BolognaRagazzi) odpira, prav nič na silo, vprašanja o pogumu, smrti, strahu, lepoti, mladosti in starosti. Garmann pa si želi, da bi se poletne počitnice šele začele. Še kdo izmed vas poleg njega in mene? > **SABINA BURKELJCA**

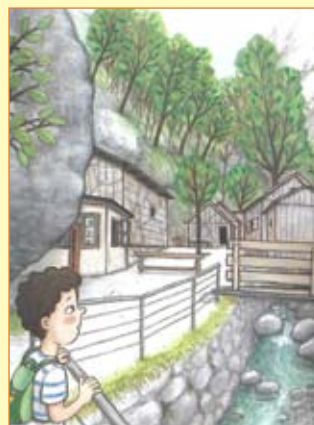

Skrivna bolnišnica

Tea Hvala, Špela Oberstar

ilustracije: Ajda Erznožnik

Skrivnost, 2017, t. v., 48 str., 18,90 €

Gvido v parku že nestrpnost pričakuje prijatelja, s katerima želi deliti številne poletne dogodivščine. Ena izmed teh je res posebna; mudi se mu povedati zgodbo o skrivni bolnišnici, skriti v globoki soteski sredi gozda ... Filip in Minka ga bosta gotovo poslušala z odprtimi usti! V pravljico zaviti izjemen pomen Partizanske bolnice Franja na zadnjih straneh v zgodovinski kontekst postavi Milojka Magajne, muzejska svetovalka v Mestnem muzeju Idrija. Ker so vključene tudi fotografije, si bodo najmlajši bralci z lahkoto predstavljali, kako je bolnišnica delovala, in od pravljicne ure zagotovo odnesli pomembno zgodovinsko lekcijo. > **VANJA JAZBEC**

Čopko

Izgubljeni raček se zaljubi

Michael Foreman

ilustracije: Michael Foreman

prevod: Sabrina Žgajnar Meze

Skrivnost, 2017, t. v., 36 str., 18,90 €

Mali raček živih modrih barv ima brezskrbno življenje v veliki račji družini. Vsak dan preplava jezero ob razkošni palači in skupaj z bratci opazuje družino, ki prebiva v dvorcu. Nato pa pride zima in račja družina mora kreniti proti jugu. Čopko, ki je najmanjši v družini, zaostane zadaj in se izgubi. A k sreči mu na pomoč priskoči prijazen možakar, ki ga sprejme v svoj skromen domek. Tu Čopko spozna nove prijatelje in pogled, pogled, tudi ljubko račko, ki je ravno tako našla zavetje pri prijaznem možakarju. Le kam bo račji par odnesel južni veter? > **VANJA JAZBEC**

Zoja in Belka

Lisa Papp

prevod: Sabrina Žgajnar Meze

Skrivnost, 2017, t. v., 36 str., 18,90 €

Zoja ima težave z branjem, saj se ji besede zoprno zatikajo, medtem ko se ji sošolci neprizanesljivo hihitajo. Zato preprosto sklene, da branje pač ni zanjo. Na to vedno znova opomni knjižničarko, ki pa ji najde pravo pomočnico. Belko, kot polarni medved belo in mehko psičko, ki z veseljem poslušajo Zojo med prebiranjem pravljic. In če se kje zatakne, se nič ne posmehuje. Belka tako zvabi Zojo v svet zgodb, ravno tako kot v Sloveniji mnogi terapevtski psi iz društev, kot so *Ambasadorji nasmeha* in *Tačke Pomagačke*, pomagajo najmlajšim s prvimi prebranimi besedami. Čudovita slikanica, v kateri je terapevtski pes pravi junak! > VANJA JAZBEC

Moja koklja špiklja špoklja

Slovenska ljudska pesmica

ilustracije: Jelka Reichman

Mladinska knjiga, zbirka Čebelice,

2017, t. v., 20 str., 12,95 €

Tretji natis slovenske ljudske pesmice, ki je prvič izšla že leta 1980, bo z vsem dobro znanimi rimami pričaral jesensko vzdušje. Zgodbo o pridnem vajencu, ki vestno služi, da si prisluži najprej kokljo špikljo špokljo, ki piščeta vali, leto zatem pa račko, nato gosko in tako naprej vse do velikega konjička, je ilustrirala vedno pravljicična Jelka Reichman. > VANJA JAZBEC

Ne liži te knjige*

Idan Ben-Barak

ilustracije: Julian Frost

prevod: Ema Karo

Miš, 2017, t. v., 32 str., 21,95 €

Kot opozori naslov slikanice, te knjige res ni pametno lizati. Polna je tako majhnih mikrobov, da so prostemu očesu nevidni, pa tudi štirje dovolj veliki se najdejo, z Mimi na čelu, ki je kolovodja tega uvoda v svet mikrobov. S pisanimi prijatelji bo nadobudnemu bralcu pokazala, kje se mikrobi skrivajo na naših zobeh, oblačilih, pa tudi v popku! Če pogledamo čisto blizu, vidimo, da so mikrobi res povsod. Interaktivno in zelo poučno! > VANJA JAZBEC

Ko mi je očka pokazal veselje

Ulf Stark

ilustracije: Eva Eriksson

prevod: Danni Stražar

Zala, 2017, t. v., 28 str., 20,95 €

Nekega dne se očka odloči, da je zadnji čas, da svojemu malčku pokaže veselje. Toplo se oblečeta in se odpravita proti univerzumu! Morata iti mimo prodajalne z živili, parka, ribarnice, celo jarek z vodo morata preskočiti ... Še malo, pa bosta videla veselje! Prikupno pravljico, ki se konča s ščepcem skandinavskega humorja, je napisal eden najpomembnejših švedskih pisateljev za otroke in mladino, z ilustracijami pa jo je opremila priljubljena ilustratorica, ki je med drugimi prejela priznana nagrado Astrid Lindgren. > VANJA JAZBEC

Čuden ptič

Rocio Bonilla

ilustracije: Rocio Bonilla

prevod: Veronika Rot

Celjska Mohorjeva družba,

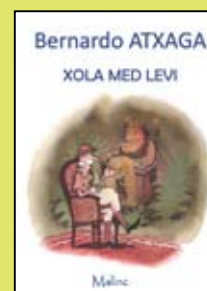
2017, t. v., 33 str., 19,50 €

Besedne zveze z živalmi so v slovenščini zelo pogoste in toliko bolj zabavne, če jih vzamemo dobesedno. Tako kot je Bernard vzel za besedo soseda Janež, ki mu je na poti domov rekla: »Ah ... kakšen čuden ptič si ti!« Kar si je Bernard seveda razlagal po svoje; mrzlično si je začel pregledovati hrbet, saj bi kot ptič vendar imel krila, poskusil je celo ptičjo hrano in se na koncu odločil poleteti z doma izdelanimi krili ... kar se je k sreči končalo le z majhno buško. A Bernard ne bo odnehal, tej uganki mora priti do dna. Prav zabavna pravljica! > VANJA JAZBEC

Bernardo Atxaga

Zbirka o Xoli

Večkrat nagrajeni in tudi v Sloveniji dobro znani baskovski avtor Bernardo Atxaga (1951) se nam v slovenščini prvič predstavlja z mladinskimi besedili o terierki Xoli, ki je v Baskiji, Španiji in drugod po svetu izredno priljubljena, zelo pa jo cenijo tudi strokovnjaki za mladinsko književnost.

Iz Baskovščine prevedla Barbara Pregelj

Cena posamezne knjige: 18,00€

Malinc www.malinc.si © info@malinc.si © telefon: 01 361 66 99

Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz je moderna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja. Organizacijsko in strokovno ga vodi Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo v sodelovanju s Sekcijo za izobraževanje in komuniciranje pri Skupnosti muzejev Slovenije in – v letošnjem letu – z Notranjskim muzejem Postojna.

SLOVENSKI KNJIŽNIČNO-MUZEJSKI MEGA KVIZ 2017/2018

12. CIKEL: KRAS ≡ KAMEN + VODA

RUBRIKO PRIPRAVLJA:

S ciljem spoznavati naravno in kulturno dediščino kviz k reševanju pritegne zelo široko populacijo otrok, se vključuje v medpredmetno povezovanje ter spodbuja branje poučnih knjig in obisk kulturnih ustanov. Projekt poteka v šolskem letu, od oktobra do maja, učence pa k reševanju spodbujajo splošne in šolske knjižnice. Kviz je primeren predvsem za učence drugega in tretjega triletja osnovne šole.

Otvoritev kviza pripravljamo v sklopu Strokovne srede, 25. oktobra 2017 ob 10. uri v Notranjskem muzeju Postojna, Kolodvorska cesta 3, Postojna. Predstavili bomo prenovljeno spletno stran kviza in si ogledali stalno razstavo *Muzej krasa*.

Kras skriva na površju in v podzemlju neprecenljive dragocenosti, ki spadajo v zakladnico naše naravne in kulturne dediščine. V letošnjem ciklu bomo izvedeli, kako je slovenski Kras zaslovel po vsem svetu in postal – kras.

MEGA kviz lahko rešujete od 25. oktobra 2017 do 15. maja 2018 na www.megakviz.si.

V šolskem letu 2017/2018 so v MEGA kviz uvrščeni naslednji vsebinski sklopi:

LUKNJASTI KRAŠKI SVET

Skoraj polovica površja Slovenije ima kraški značaj. Beseda kras izhaja iz stare besede za kamen in je značilno ime, ki se je iz našega prostora krasa razširilo po celotni Evropi. Matično območje Krasa na zahodu Slovenije, to je Kras z veliko začetnico, je zaradi svojevrstne naravne in kulturne krajine svetovna znamenitost. Klasični kras z malo začetnico imenujemo pokrajino med izviri Ljubljance in Tržaškim zalivom, ki je zaradi znamenitih jam, presihajočih jezer, ponikalnic in izvirov ter kamnitega površja in vrtač vedno zbuja zanimanje.

VSE SE JE ZAČELO V MORJU

Apnec in dolomit sta kamnini, ki sta nastali kot usedlini v morju in sta ključni za nastanek krasa. V srednjem zemeljskem veku so se v kratkem ekvatorialnem delu Zemlje razprostirala plitva in topla morja, ki so prekipevala od življenja. Ostanke skeletov živali – polžev, školjk, koral, planktonskih hišic, ribjih kosti – so počasi tonili in se v plasteh nabirali na dnu morja. Plastovita usedlina se je pod pritiskom lastne teže v milijonih let spremenila v trdne kamnine, ki jim danes pravimo apnenci in dolomiti. Da so apnenci in dolomiti res nastali v morju, nam dokazujejo okamneli ostanke takratnega življenja – fosili.

SKRITO KRAŠKO PODZEMLJE

Veliko ljudi ne ve, da naša majhna Slovenija premore 11.783 jam. Najdaljša se imenuje M-16 in je dolga 25,5 km, najgloblje brezno pa je Čehi 2 (1502 m). Skupna dolžina jamskih rogov v Sloveniji tako znaša več kot 840 km. Jamski svet slovi po prečudovitih kapniških oblikah, ki jih lahko turisti občudujemo le v peščici jam. Kapniki so bistveno element jam. Najstarejša doslej znana siga v Sloveniji je bila najdena v Pisanem rovu Postojnske jame – jedro velikega stalaktita naj bi bilo staro 530.000 let. Tam lahko, če imamo srečo, poleg kapniških oblik opazujemo tudi male jamske živali. Samo v slovenskih kraških jamah živi med 400 in 450 vrst jamskih živali. Največja in najbolj znana je človeška ribica ali močeril. Ali ste vedeli, da je človeška ribica endemit Dinarskega krasa in hkrati največja jamska žival na svetu?

JAMA: VČASIH ZATOČIŠČE ZA PRALJUDI, DANES NA ŽALOST ZA SMETI

Jame so prava zakladnica raziskovanja podatkov preteklosti, ki se nalogajo že tisočletja. V njih je ohranjen bogat zapis iz časa, ko so jih praljudje in živali uporabili za zatočišče, skrivališče ali bivališče. Tako iz teh plasti »preberemo«, da so v času ledenih dob pri nas živeli bizoni in jamski levi, da je v jamah neandertalec uporabljal ogenj itd. V Sloveniji je v previsu jame zgrajen grad. Zaradi skrivnosti, ki jih skriva temno podzemlje, so bile jame vedno zanimive tako za raziskovalce kot tudi za turiste. Žal pa jih danes nekateri uporabljajo za smetišče. Kaj lahko naredimo, da se temu izognemo?

ČLOVEK IN KRAS

Klasični kras je zaradi svojih posebnosti skoraj v celoti del evropskega omrežja pomembnih območij narave Natura 2000. Še pred zaščito tega območja je moral človek zanj poskrbeti, čeprav je bilo do njega neizprosno in mu je omogočalo samo borno preživetje. Naučil se je bivati s kamnom ter ga uporabljati za suhe zidove, gradnjo in zaščito pred močno burjo. Na unikatnem območju je zasnoval tipično kraško arhitekturo, pašnike pa naselil z avtohtonimi slovenskimi pasmami, kot so kraški ovčar, istrska pramenka in lipicanec. Danes je Kras pomemben kulturni spomenik Slovenije, ki slovi tudi po kraškem pršutu in teranu.

MEGA kviz lahko rešujete od 25. oktobra 2017 do 15. maja 2018 na www.megakviz.si.

TJA, KJER SO PRAVLJICE DOMA

Muca copatarica praznuje 60 let, Martin Krpan, prva slovenska slikanica, pa okroglih 100 let. Ob tej priložnosti vas v knjigarnah Mladinske knjige čaka **bogat izbor najboljših otroških knjig.**

DARILO

Ob nakupu otroških knjig v vrednosti nad 20 €
pobarvanka *Muca copatarica*
BREZPLAČNO.

Pravljica o prijazni muci,
ki šiva in krpa copate
za pridne otroke

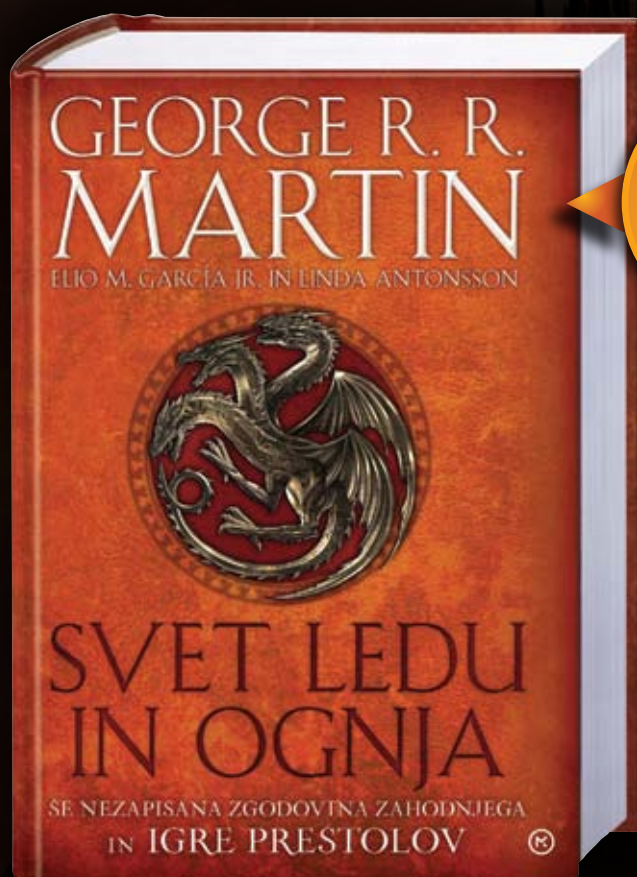

Jubilejna izdaja Martina
Krpana z izjemnimi
ilustracijami Hinka Smrekarja

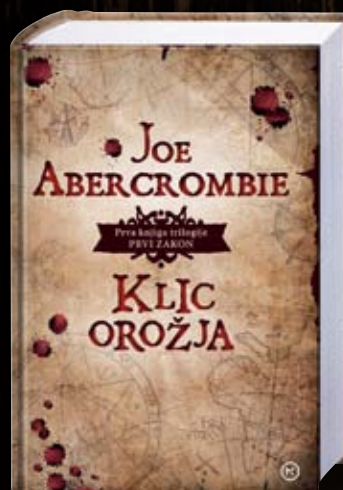

Izbrane zgodbe
odlične pisateljice
Polonce Kovač

V fantazijskem svetu vladajo ...

NA VOLJO
ŽE V ZAČETKU
OKTOBRA!

Težko pričakovana zgodovina Sedmih kraljestev: bogato ilustriran vodnik po fantazijskem svetu kulturnega avtorja. Obvezno branje tudi za gledalce TV-serije.

Pripoved, polna preobratov, spletk in bitk. Prva iz trilogije *Prvi zakon* enega vodilnih piscev fantazijske literature.

Večkrat nagrajena pustolovščina o deklici, ki se mora spopasti s skrivnostnim čarovnikom po imenu Zmaj ...

DARILO OB NAKUPU: ZAČASNI TATU
Izberi svoj fantazijski motiv!

Akcija velja do razdelitve daril.

Najhitreje do knjig: 📖 v knjigarnah 🌐 www.emka.si ☎️ 080 12 05

